

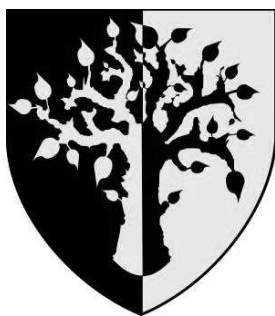

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

3/9282 P 806155

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN

Regio Deinze

Leiestam

Tijdschrift - Verschijnt tweemaandelijks (niet in juni)

Uitgiftekantoor: Deinze 1

Jaargang 25 – nr. 1 – februari 2017

Hoofredactie: Guido Demuynck, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drongen

Verantwoordelijk uitgever: Claude Gekiere, Herfstlaan 59, B – 9800 Deinze

Website: <http://www.familiekundedeinze.be>

Werkingsgebied Familiekunde Vlaanderen - Regio Deinze

Het lidgeld voor Familiekunde Vlaanderen, met een abonnement op het tijdschrift **Vlaamse Stam**, bedraagt 37 euro per jaar, en kan gestort worden op rekening IBAN BE58 4141 1712 2179, BIC KREDBEBB van Familiekunde Vlaanderen – Van Heybeeckstraat 3 te 2170 Merksem. Voor een tweede lid van het gezin bedraagt het lidgeld slechts 10 euro per jaar.

De abonnees kunnen terecht in alle afdelingen van Familiekunde Vlaanderen en zijn vrij om voor een andere afdeling te kiezen dat deze waar ze wonen en administratief worden ondergebracht.

Wens je geen lid te worden van Familiekunde Vlaanderen, maar toch het tijdschrift **Leiestam** te ontvangen, gelieve dan 8,00 Euro over te schrijven op rekening nummer van FV - Deinze: BE24 0832 7311 6738 BIC: GKCCBEBB

Gemeentelijk Archief en Documentatiecentrum te Melle

Brusselsesteenweg 393, 9090 Melle (tel. 09.252.26.47)

*voor uw genealogische opzoeken staan
wij open voor iedereen*

breng een bezoek en laat u assisteren
door de leden van de
**Werkgroep Genealogie Melle vzw (WGM vzw)
& Heemkundige Vereniging De Gonde**

**openingsuren staan vermeld in ons gratis digitaal tijdschrift
'DE NIEUWSFLITS'**

indien u de "Nieuwsflits" wilt ontvangen kunt u dit aanvragen via een mailtje
naar: WGMvzw2012@gmail.com

ACTIVITEITEN

- Dinsdagen 31/1, 28/2, 28/3, 25/4, 30/5, 27/6, 26/9, 31/10, en 28/11/2017:

Opsporing verzocht: mijn voorouders (van 14 uur tot 16 uur in het Stadsarchief van Deinze): begeleiding nieuwe familiekundigen door een bestuurslid van Familiekunde Deinze
Organisatie: Familiekunde Vlaanderen – Regio Deinze.
Administratief Centrum “Leiespiegel”, Brielstraat 2, 9800 Deinze.

- Dinsdag 7 maart 2017 om 20 uur in de benedenzaal van de Stedelijke Bibliotheek, ingang Markt, Deinze:

"Op een dood spoor": De cursisten van de laatste opleidingen genealogie, maar ook de andere leden en sympathisanten, kunnen, als hun familieonderzoek op een zogenaamd dood spoor is beland, hun vragen stellen aan de bestuursleden van FV-regio Deinze. Om concrete antwoorden te kunnen geven wordt gevraagd ten laatste één week vooraf de specifieke problemen voor te leggen aan Claude Gekiere (claudio@gekiere.com) of schriftelijk op het adres Herfstlaan 59, 9800 Deinze.

Ter afsluiting van de avond zal bestuurslid Guido Demuynck iets meer vertellen over de mogelijkheden van aangiften van nalatenschap bij familiekundig onderzoek.

- Dinsdag 11 april 2017 om 19 uur in de benedenzaal van de Stedelijke Bibliotheek, ingang Markt, Deinze:

Voordracht: “Gen-iale genealogie, de genetische revolutie in familiekunde”.

"Het erfelijke materiaal dat in het DNA van iedere persoon geschreven staat, is een uniek archiefdocument dat inzichten biedt in de evolutie van de mens en in onze (recente) geschiedenis. Genetici zijn hierdoor als archivariissen in het DNA op zoek naar sporen uit ons verleden. De verschillende DNA-projecten van Familiekunde Vlaanderen en KU Leuven tonen aan dat alle geïnteresseerden in familiegeschiedenis er belang bij kunnen hebben om genetische gegevens te koppelen aan hun stambomen. Tijdens deze lezing worden de allerlaatste resultaten binnen dit wetenschappelijk domein voorgesteld alsook zal er specifiek aandacht zijn voor de ethische overwegingen die hierbij aan bod komen."

Maarten Larmuseau is een Vlaams geneticus en gespecialiseerd in genetische genealogie. Hij is sinds 2005 actief als wetenschappelijk onderzoeker aan de KU Leuven en aan de Universiteit van Leicester. Hij schreef anno 2016 ruim vijftig peer-reviewed artikelen in diverse wetenschappelijke tijdschriften.

Hij is internationaal bekend door zijn onderzoek naar de historische graad aan buitenechtelijke kinderen - de zogenaamde koekoeksgraad - via het linken van het Y-chromosoom met stambomen. Hij bracht ook reeds het genetisch erfgoed in kaart in Laat-Middeleeuws Vlaanderen, stelde via DNA historische migraties vanuit Frankrijk naar Vlaanderen in de 16de eeuw vast, en realiseerde de genetische identificatie binnen forensisch onderzoek en van relieken gelinkt aan Koning Albert I van België, de Zalige Idesbaldus, koning Hendrik IV van Frankrijk en koning Lodewijk XVI van Frankrijk.

- Dinsdag 9 mei 2017 om 20 uur in de benedenzaal van de Stedelijke Bibliotheek, ingang Markt, Deinze:

Voordracht: “Het lot van de opgeëisten (Z.A.B.) tijdens de Groote Oorlog”

Meer inlichtingen over deze voordracht volgen in het aprilnummer van Leiestam.

Hernieuwing bijdrage:

Indien U uw bijdrage 2017 voor Leiestam (8 €) nog niet zou hebben betaald vragen wij U deze over te willen schrijven op rekening nr. **BE24 0832 7311 6738** van FV-Deinze. Nationale leden van Familiekunde Vlaanderen zijn niet verplicht om deze bijdrage te storten maar hun bijdrage is steeds van harte welkom.

STRAFZAKEN IN DE ARCHIEVEN VAN HET DEINSE VREDEGERECHT

De archieven van het Deinse vrederecht zijn terug te vinden in het Rijksarchief Gent onder de fondsnummers R.201 en R.202.

In deze archieven vinden we ook de strafzaken terug die door de vrederechter als politierechter werden behandeld. Het betreft volgende inventarisnummers:

In het fonds R.201:

235-326: Minuten van vonnissen 1819-1914: 47 pakken en 45 delen (de periode 1848-1881 met repertorium en/of index)

327-359: Strafdossiers 1896-1940

In het fonds R.202:

119-179: Minuten van vonnissen 1915-1970: 16 pakken en 45 delen.

In de 19^e eeuw kon eenzelfde persoon zowel vrederechter als politierechter zijn. Dit is zeker het geval voor kleine vrederechten zoals Deinze. De vrederechter was dan zowel bevoegd voor burgerlijke zaken als voor strafzaken. Zijn strafrechtelijke bevoegdheid oefende hij uit in de hoedanigheid van politierechter.

De politierechtbank was samengesteld uit de politierechter die vonniste, de griffier van het vrederecht die belast was met het opmaken van de akten van rechtspleging en een ambtenaar van het openbaar ministerie.

De politierechtbank was bevoegd voor een aantal overtredingen en wanbedrijven. De bevoegdheden evolueerden in de tijd.

Als voorbeeld ontlede we hier het vonnisregister van 1869 (R.201, nr. 279). In dat jaar zetelde vrederechter Julien Amand MARTENS als politierechter, samen met Josef Lodewijk TESSELY als griffier en Constantin DE BEIL, burgemeester van Deinze en “rechterlijk officier van politie der stad Deynze” als ambtenaar van het Openbaar Ministerie.

In totaal hadden dat jaar 13 zittingen plaats, telkens op donderdag (met uitzondering van de bijzondere zitting op dinsdag 2/11/1869 (dringend geval van landloperij).

In totaal werden 49 zaken behandeld (102 beklaagden) van diverse aard, enkele wegens verschillende feiten:

12 betreffende beledigingen, bedreigingen, laster en verwijten, 9 betreffende vrijwillige slagen, verwondingen en mishandelingen, 7 wegens inbreuk op het sluiten en verlaten van herbergen (alle 7 in Vinkt!), 6 betreffende beschadigingen en vernielingen, 4 wegens verkeersinbreuken (verlaten ingespannen kar, belemmering openbare weg), 4 betreffende nachtlawaai, 4 inbreuken betreffende de spoorwegen (spoorlopen, rijden zonder biljet, openen van raam), 2 inzake de wetgeving betreffende het Schipdonkkanaal (o.a. weiden van koeien op de schuinten), 1 wegens landloperij, 1 betreffende maten en gewichten en 1 overtreding wegens kopen en verkopen van kippen voor de opening van de markt.

Behalve in geval van vrijspraak werd bijna steeds een boete en vervangende gevangenisstraf opgelegd, in enkele gevallen enkel een gevangenisstraf (vb. wegens landloperij).

De boetes variëren van 1 frank tot 25 frank. De relatie tussen aard van de feiten en de hoogte van de boetes is, tegen de achtergrond van onze tijdsgeest, vaak verwonderlijk.

Guido Demuyne

Zitting van 21 januari 1869:

- 1) VAN LERBERGHE Karel Lodewijk, 37 jaar, werkman in Grammene
Moedwillige beschadiging of vernieling van roerend goed eigendom van het armbestuur van Grammene
10 frank of 3 dagen gevangenisstraf
- 2) VANDE PUTTE Eduard, 35 jaar, dienstknecht in Machelen
VANDE PUTTE Pieter Francies, 33 jaar, molenaar in Machelen (burgerlijk verantwoordelijke)
Verlaten van kar met aangespannen paard
1 frank of 1 dag gevangenisstraf
- 3) COUSSEMENT Camil, 26 jaar, landbouwer in Petegem
Nachtlawaai te Deinze
15 frank of 3 dagen gevangenisstraf
- 4) DE VOLDER Charles, 42 jaar, kuiper in Deinze
Belemmering openbare weg
1 frank of 1 dag gevangenisstraf

Zitting van 18 februari 1869:

- 5) a) DE BAERE Karel Louis, 27 jaar, klompenmaker in Zeveren
b) DE KEYSER Auguste, 28 jaar, landbouwer in Zeveren
c) DE ROO Charles, 29 jaar, werkman in Zeveren
Vrijwillige slagen toegebracht aan VERMEULEN Ivo
Veroordeling a) en b) tot 15 frank of 2 dagen gevangenisstraf; vrijspraak c)
- 6) a) SARLET Charles, 43 jaar, koopman in vee in Gottem
b) DE NEVE Philomena, 27 jaar, kantwerkster in Gottem
Wederzijdse slagen en verwondingen
Veroordeling a) tot 5 frank of 1 dag gevangenisstraf; vrijspraak b)

Zitting van 18 maart 1869:

- 7) WIEME Augustus, 33 jaar, molenaar in Kruishoutem (voorheen wonende in Deinze)
LAGRANGE Basile, molenaar in Deinze (burgerlijk verantwoordelijke)
Verlaten van kar met aangespannen paard, Vrijspraak
- 8) NEIRYNCK Francies, 30 jaar, dienstknecht in Deinze
LAGRANGE Basile, molenaar in Deinze (burgerlijk verantwoordelijke)
Verlaten van kar met aangespannen paard
8 frank of 2 dagen gevangenisstraf
- 9) MICHIELS Emmanuel, 25 jaar, werkman in Astene
Vrijwillige slagen aan GOETEYN Rosalie,
15 frank of 3 dagen gevangenisstraf

Zitting van 29 april 1869:

10) DULIEU Jules, 29 jaar, beestenkoopman in Hensies (Henegouwen)

Opening van het raam van de trein tussen Olsene en Machelen “du côté du vent”

25 frank of 3 dagen gevangenisstraf

11) CHANTRY Leo, 38 jaar, koopman in Machelen

Rijden met de trein zonder treinbiljet

25 frank of 3 dagen gevangenisstraf

12) LAGRANGE Basile, molenaar in Deinze

Laten liggen van arduinstenen op de “schuinten” van de vaart (Schipdonkkanaal)

22 frank of 3 dagen gevangenisstraf

13) a) VAN ZEVEEREN Jan, 42 jaar, landbouwer in Wontergem

b) VAN ZEVEEREN Hendrik, 35 jaar, landbouwer in Wontergem

c) VAN ZEVEEREN Francois, 32 jaar, landbouwer in Wontergem

d) VAN ZEVEEREN Julie, 34 jaar, landbouwster in Wontergem

Beledigingen jegens Frederic DE VOS in Wontergem

Veroordeling a) tot 2 frank of 2 dagen gevangenisstraf; vrijspraak b) c) en d)

14) TEVELS Leo, 44 jaar, hoefsmid in Vinkt

Beledigingen jegens herbergierster Regina DIERICKS (huisvrouw Joannes DE ROOSE) te Vinkt

10 frank of 2 dagen gevangenisstraf

Zitting van 3 juni 1869:

15) Auguste VAN HOVE, werkman in Machelen

Beledigingen jegens Karel en Theophiel MADOE

10 frank of 3 dagen gevangenisstraf

16) DE BRABANDER Evariste, 35 jaar, werkman in Petegem

Beledigingen jegens Alexander DE POURCQ

15 frank of 3 dagen gevangenisstraf

17) a) GEVAERT Sebastiaan, 35 jaar, werkman in Grammene

b) DE RUYCK Auguste, 25 jaar, werkman in Grammene

c) BUNDERWAUW Rosalie (huisvrouw Auguste DE RUYCK), 20 jaar, werkvrouw in Grammene

Lopen op de sporen “op den ijzeren weg te Wonterghem” (spoorweg van Deinze naar Tielt)

Vrijspraak voor alle drie

Zitting van 1 juli 1869:

18) ROGGE Maria Theresia, 49 jaar, weduwe Joannes JANSSENS, werkvrouw in Deinze

“Beticht wordt ... op de kleederen, het bed en het lichaam van Rosalie POIGNET of PONSIE, weduwe BECUE, stinkende vuiligheid (drech) uitgestort te hebben”

3 dagen gevangenisstraf

19) PONSIE Rosalie weduwe BECUE, bijzondere zonder beroep in Deinze

Verstoren nachtrust “door roepen van verwytels”

3 dagen gevangenisstraf

20) LYBRECHT Désiré, 38 jaar, herbergier in Petegem

Beledigingen en bedreigingen jegens Rosalie WALGRAEVE, huisvrouw van Leo DE PAEPE in Petegem

Vrijspraak

21) FASSEAU Francies, 29 jaar, werkman in Deinze

TEMMERMAN Theopiel, 48 jaar, werkman in Deinze

Beschadiging en uittrekken van veldvruchten op het land van Lodewijk VAN QUICKENBORNE te Deinze

Elk veroordeeld tot 1 frank of 1 dag gevangenisstraf

22) a) VAN LAECKE Joannes Baptiste, 53 jaar, herbergier in Vinkt

b) DE STOOP Hippolyte, 24 jaar, werkman in Vinkt

c) HOSTE Josephus, 67 jaar, werkman in Vinkt

Inbreuk op het sluiten en verlaten van herbergen

Veroordeling a) tot 5 frank of 2 dagen gevangenisstraf; b) en c) tot 2.5 frank of 1 dag gevangenisstraf

Zitting van 5 augustus 1869:

23) a) VANDER HEYDEN Jan, 49 jaar, herbergier in Vinkt

b) LAMBRECHT Augustus, 23 jaar, landbouwer in Vinkt

c) LAMPAERT Eduard, 29 jaar, landbouwer in Lotenhulle

Inbreuk op het sluiten en verlaten van herbergen

Veroordeling a) tot 5 frank of 2 dagen gevangenisstraf; b) en c) tot 2.5 frank of 1 dag gevangenisstraf

24) a) VANDEN ABEELE Rosalia, weduwe VANDEN ABEELE Francies, 56 jaar, herbergierster in Vinkt

b) LIEVROUW Adolf, kleermaker in Vinkt

Inbreuk op het sluiten en verlaten van herbergen

Veroordeling a) tot 5 frank of 2 dagen gevangenisstraf; b) tot 2.5 frank of 1 dag gevangenisstraf

25) DE WEIRDT Leo, 58 jaar, werkman in Machelen

Vrijwillige slagen aan Jan Baptiste ROELSTRAETE te Machelen op 10/7/1869

15 frank of 3 dagen gevangenisstraf

26) a) DE SLOOVERE Hortense, 21 jaar, kantwerkster in Petegem

b) VLAEMINCK Marie Therese, 51 jaar, werkvrouw in Petegem

c) DE POURCQ Alexander, 69 jaar, zonder beroep in Petegem

d) VANDER ELSTRAETEN Jan, 43 jaar, werkman in Petegem

a) en c) wederzijdse slagen; b) slagen aan Xaveria POURQUOI; d) vrijwillige slagen aan b)

Veroordeling a) en c) tot 15 frank of 3 dagen gevangenisstraf; vrijspraak voor b) en d)

Zitting van 19 augustus 1869:

27) a) TEVELS Leo, hoefsmid en herbergier in Vinkt

b) DE STOOP Hyppoliet, werkman in Vinkt

c) NOLF August, werkman in Vinkt

d) BLOMME Felix, 25 jaar, dienstknecht in Vinkt

e) VANDEN BERGHE Blondin, 50 jaar, molenaar in Vinkt

f) DE FRUYTIER Ivo, 42 jaar, landbouwer in Vinkt

Inbreuk op het sluiten en verlaten van herbergen

Veroordeling a) tot 5 frank of 2 dagen gevangenisstraf; b) c) d) e) en f) tot 2.5 frank of 1 dag gevangenisstraf

28) a) VAN LAECKE Jan Baptiste, 53 jaar, herbergier in Vinkt

b) DHAEYERE Désiré, 29 jaar, werkman in Wontergem

c) ONDERBEKE Bernard, werkman in Poesele

Inbreuk op het sluiten en verlaten van herbergen

Veroordeling a) tot 17 frank of 2 dagen gevangenisstraf; b) en c) tot 2.5 frank of 1 dag gevangenisstraf

29) a) JANSSENS Severin, 33 jaar, herbergier in Vinkt

b) TAETS Jan Baptiste, werkman in Vinkt

c) TYTGAT Eduard, werkman in Vinkt

d) DEDECKER Jan Baptiste, 47 jaar, werkman in Vinkt

e) DE SCHEEMACKER Désiré, 21 jaar, landbouwer in Zeveren

f) VAN HOE Basile, 22 jaar, bakker in Zeveren

Inbreuk op het sluiten en verlaten van herbergen

Veroordeling a) tot 5 frank of 2 dagen gevangenisstraf; b) c) d) en e) tot 2.5 frank of 1 dag gevangenisstraf; vrijspraak voor f)

30) DELMOTE Dominicus, 63 jaar, koeherder in Deinze

VAN QUICKENBORNE Stephanie weduwe DE ROOSE Charles, herbergierster in Deinze (burgerlijk verantwoordelijke)

Weiden van koeien “langs de schuinten van den rechter kant der vaart van Schipdonk”

21 frank of 2 dagen gevangenisstraf

31) POIGNET Rosalia weduwe BECUE, zonder beroep in Deinze

Nachtlawaai of nachtrumoer “waardoor de rust der inwoners is gestoord geworden”

3 dagen gevangenisstraf

Zitting van 16 september 1869:

32) VERHEGGE Constant, 41 jaar, klompenmaker in Bachte-Maria-Leerne

Vrijwillige schade toegebracht aan de roerende bezittingen van Leonardus DOBBELAERE in Bachte-Maria-Leerne

20 frank of 3 dagen gevangenisstraf

33) GHEQUIERE Karel, 49 jaar, koopman in Kruishoutem

Beledigingen en laster jegens Emmanuel VERZELE koopman en tapper in Machelen

10 frank of 2 dagen gevangenisstraf

34) a) VAN LERBERGHE Victor, 43 jaar, schoenmakersgast in Deinze
 b) VERHELST Coleta weduwe FONTEINE Karel, 31 jaar, dagloonster in Deinze
 Nachtgerucht of nachtrummoer en beledigingen jegens Jacob SOENEN en Leonardus STAES te Deinze
 Voor beiden 20 frank of 3 dagen gevangenisstraf

35) BOUCKAERT Bavo, 31 jaar, herbergier in Petegem
 Mishandelen van Jan DE RUYCK te Petegem
 15 frank of 2 dagen gevangenisstraf

Zitting van 30 september 1869:

36) a) HOSTE Bruno, 56 jaar, werkman in Wontergem
 b) HOSTE Antone, 26 jaar, werkman in Wontergem
 c) HOSTE Constant, 21 jaar, werkman in Wontergem
 d) HOSTE Virginie, 19 jaar, werkvrouw in Wontergem
 e) HOSTE Nathalie, 18 jaar, werkvrouw in Wontergem
 f) HOSTE Emile, 9 jaar, zonder bedrijf in Wontergem
 Lopen op de sporen (spoorweg Deinze – Tielt)
 b), d) en e) elk 21,16 frank of 2 dagen gevangenisstraf; a), c) en f) vrijspraak

37) DE MEESTER Camille, 26 jaar, winkelier en gemeentesecretaris in Wontergem
 Overtreding van de wet op de maten en gewichten “als te lichte maten en gewichten in zynen winkel bezittende”
 10 frank of 1 dag gevangenisstraf

38) a) MATTHYS Judocus, 38 jaar, landbouwer in Nazareth
 b) DE LANGE Ivo, 45 jaar, poelier in Nazareth
 Verkoop en koop van kippen voor de opening van de kippenmarkt te Deinze
 2,11 frank of 1 dag gevangenisstraf

39) a) COPPENS Isidor, 19 jaar, werkman in Deinze
 b) ELOY Bavo, 19 jaar, werkman in Petegem
 Schade aan andermans goederen (moedwillig afstampen van planken van de danszaal van Pieter ONDERBEKE te Deinze)
 Beiden 10 frank of 2 dagen gevangenisstraf

Zitting van 14 oktober 1869:

40) CLAPPAERT Florent, 20 jaar, schoenmakersgast in Deinze
 Schade aan andermans goederen (bij Pieter BEKAERT herbergier in Deinze)
 10 frank of 3 dagen gevangenisstraf

41) a) DE RUYCK Rosalie, 70 jaar, werkvrouw in Deinze
 b) DE KEYSER Joannes, 38 jaar, werkman in Deinze
 c) DE KEYSER Josephus, 39 jaar, werkman in Deinze
 Wederzijdse laster
 a) en b) 10 frank of 2 dagen gevangenisstraf; c) vrijspraak

42) a) DE SPLENTER Clemence, 23 jaar, werkvrouw in Deinze
 b) GRYSPEERT Coleta, 40 jaar, werkvrouw in Deinze
 a) laster jegens Clement NEIRYNCK; b) beledigingen tegen a)
 a) 10 frank of 3 dagen gevangenisstraf; b) vrijspraak

43) a) VANDER ELSTRAETE Petrus, 42 jaar, zijdewever in Deinze
 b) DE BAERE Nathalie, 39 jaar, werkvrouw in Deinze
 c) VANDEN BERGHE Julie, 60 jaar, naaister in Deinze
 d) HEGGERICK Victorine, 28 jaar, kleermaakster in Deinze
 Wederzijdse beledigingen, vrijwillige slagen en verwondingen, laster
 a) b) en d) 15 frank of 3 dagen gevangenisstraf voor vrijwillige slagen; b) 20 frank of 3 dagen gevangenisstraf voor laster; c) vrijspraak

Zitting van 2 november 1869:

44) HEYENS Louis, 36 jaar, zonder bedrijf in Belsele
 Landloperij en bedelarij te Petegem
 2 dagen gevangenisstraf

Zitting van 18 november 1869:

45) COPPENS Eduard, 45 jaar, werkman in Deinze
 Verwijten jegens de echtgenoten ONDERBEKE te Deinze
 10 frank of 2 dagen gevangenisstraf

46) VAN LERBERGHE Victoor, schoenmakersgast in Deinze
 Mishandelingen jegens Philomena MAESSCHALCK te Deinze
 15 frank of 2 dagen gevangenisstraf

47) a) GHELLYNCK Theresia, 65 jaar, dagloonster in Deinze
 b) VERHELST Coleta, dagloonster in Deinze
 Wederzijdse mishandelingen
 a) 1 frank of 1 dag gevangenisstraf; b) 15 frank of 3 dagen gevangenisstraf

48) a) VAN LERBERGHE Victoor, schoenmakersgast in Deinze
 b) VERHELST Coleta weduwe FONTEYNE, dagloonster in Deinze
 c) SAELENS Victoria huisvrouw van Jacob SOENEN, 26 jaar, borduurster in Deinze
 Wederzijdse verwijten; b) zou bovendien in het aangezicht van c) noodschelpen hebben geworpen
 a) 10 frank of 2 dagen gevangenisstraf; b) en c) vrijspraak

49) a) VANDE VOORDE Ferdinand, 51 jaar, herbergier in Vinkt
 b) VANDE VYVERE Jan Baptiste, 45 jaar, wagenmaker in Vinkt
 c) PROVYN Ivo, 42 jaar, poelier in Vinkt,
 d) BLOMME Felix, 26 jaar, dienstknecht in Vinkt
 Inbreuk op het sluiten en verlaten van herbergen
 Veroordeling a) tot 5 frank of 2 dagen gevangenisstraf; b) c) en d) tot 2.5 frank of 1 dag gevangenisstraf

Jacob van Deventer

Jacob van Deventer (Kampen, ca. 1505 - Keulen, 1575) was een Nederlandse cartograaf.

Leven en werk

Over Jacob van Deventer zijn weinig biografische gegevens bekend. De eerste vermelding betreft zijn inschrijving 24 april 1520 als *Jacobus de Daventria* aan de Leuvense universiteit. Zijn geboorte wordt daarom omstreeks 1500/1505 gesitueerd. Ondanks zijn naam is Jacob waarschijnlijk niet in Deventer geboren, maar vermoedelijk in de eveneens in Overijssel gelegen stad Kampen. Zijn ongehuwde moeder zou omstreeks 1510 getrouwd zijn met een zekere Roelof, inwoner van Deventer, de stad waar Jacob dan zijn verdere jeugd doorbracht.

In Leuven ging Van Deventers belangstelling oorspronkelijk uit naar de geneeskunde en de wiskunde, maar later heroriënteerde hij zich naar de landmeetkunde en de cartografie. Dit resulteerde in 1536 in een kaart van het hertogdom Brabant, de eerste gedrukte kaart binnen de Nederlanden. Tot 1545 volgden nog kaarten van de gewesten Holland, Gelre, Friesland en Zeeland. Daarvoor maakte Van Deventer als een der eersten gebruik van driehoeksmeting. Gemma Frisius, tijd- en geestesgenoot van de cartograaf, zet de theorie van deze werkwijze in 1533 uiteen in zijn *Libellus de locorum describendorum ratione*.

Deze gewestkaarten vormden het begin van een indrukwekkend oeuvre van de kaartenmaker. De titel van keizerlijk geograaf die Van Deventer omstreeks 1540 kreeg, werd na de abdicatie van keizer Karel V in 1555 omgezet in die van koninklijk geograaf. Het is in die functie dat Jacob van Deventer in 1558 van Filips II van Spanje een opdracht kreeg die zou uitgroeien tot zijn levenswerk: de kartering van alle steden van de toenmalige Nederlanden. De aanleiding voor deze opdracht was van militair-strategische aard. De stadsplattegronden van Van Deventer werden dan ook niet gedrukt en raken in de vergetelheid tot ze in de tweede helft van de 19de eeuw weer onder de aandacht kwamen.

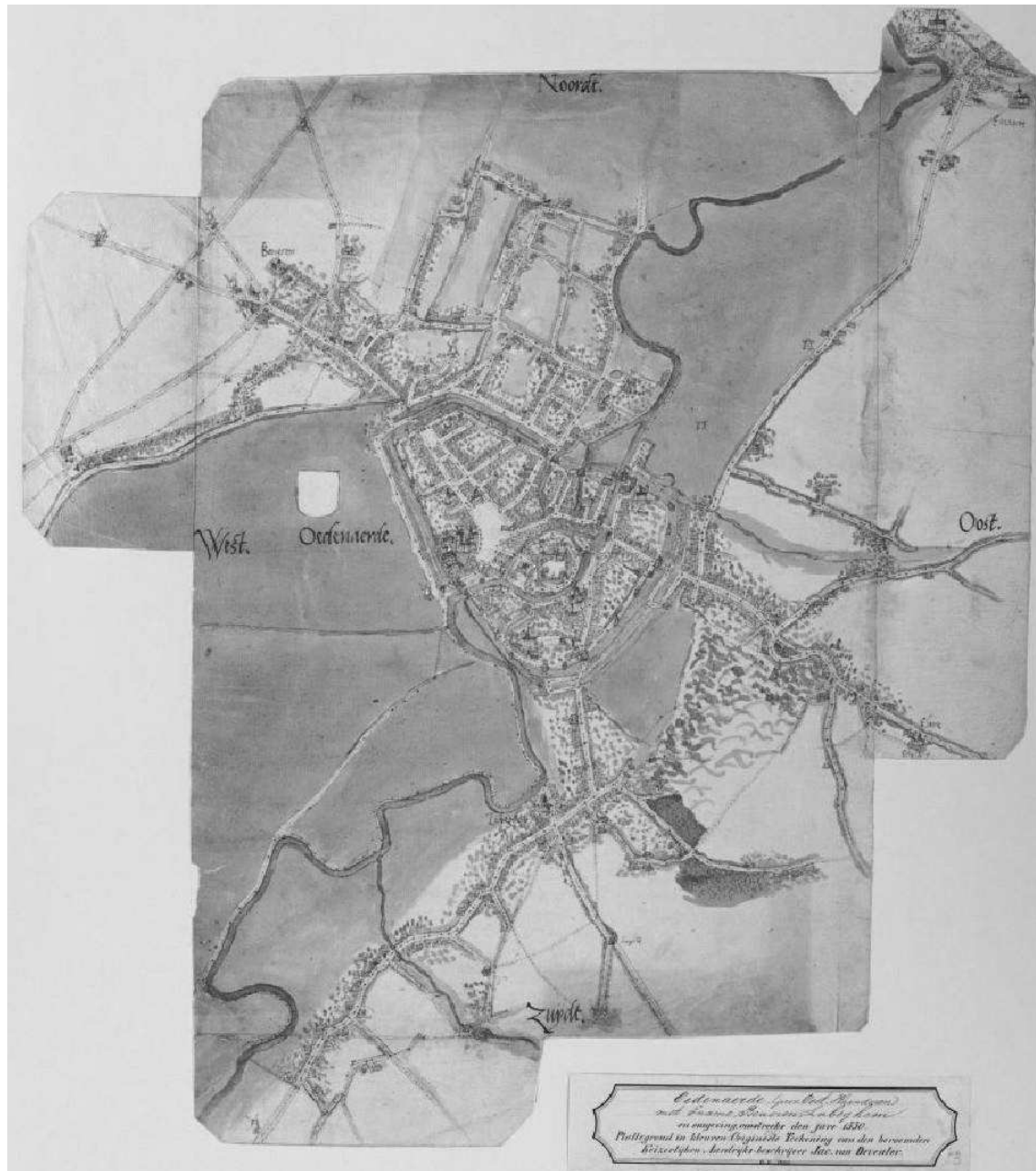
Van Deventer werkte aan de monumentale opdracht tot zijn dood in 1575. Hij deed dit vanuit zijn thuisbasis Mechelen, waarheen hij in 1542 verhuisd was. In 1572 verliet hij deze stad en week uit naar Keulen, op de vlucht voor de onzekere en onveilige situatie door de anti-Spaanse opstand binnen de Nederlanden. In vijftien jaar maakte Van Deventer zo'n 250 à 260 stadsplattegronden over een gebied dat zich uitstrekte van Friesland en Groningen tot het huidige Noord-Frankrijk, van de Noordzee tot het uiterste westen van Duitsland en het Groot-Hertogdom Luxemburg. Allemaal op een vergelijkbare schaal (circa 1:8.000), eenzelfde oriëntatie (het noordoosten boven) en met een verbluffende graad van correctheid.

Van de gekarteerde steden zijn minstens drie versies gemaakt, maar niet allemaal bewaard gebleven.

- De zogenaamde *minuut* is geen "kladversie", maar een "eerste versie". Gemaakt aan de hand van topografische en andere gegevens, die tijdens de veldopname werden opgetekend. Tekst in het Nederlands. Van deze minuten doken 152 plattegronden op in 1859. Zij zijn voor wat Nederland betreft grotendeels bewaard in provinciale depots. De plattegronden van België, Luxemburg, Noord-Frankrijk én de Nederlandse provincie Noord-Brabant raakten in de Koninklijke Bibliotheek van Brussel. De in Middelburg (Zeeland) bewaarde exemplaren werden vernietigd in de meidagen van 1940 en zijn enkel in kopie bewaard.
- De *netkaart* omvat in strikte zin een *hoofdkaart* (vaak ook aangeduid als netkaart) en een *bijkaart*, naast elkaar weergegeven. De hoofdkaart is een "nette" versie van de minuut, met de tekst in het Latijn.
- De *bijkaart* geeft enkel de stad zelf weer, in tegenstelling tot minuut en netkaart die ook de (ruime) omgeving van de stad geven. Op de bijkaart zijn alleen de stadsvesten en stadsgrachten, de voornaamste gebouwen en de straten weergegeven. Soms zijn de gebouwen benoemd met een Latijnse benaming.

De netkaarten zijn als atlas bewaard in de Biblioteca Nacional te Madrid. Een van de drie banden is evenwel verloren. Er resten nog 179 kaarten. Zo komt men in totaal aan 222 bewaarde stadsplattegronden (als minuut en/of netkaart).

Kaart van Oudenaarde – anno 1563

Bron/ https://nl.wikipedia.org/wiki/Jacob_van_Deventer

NAZARETH: STATUS ANIMARUM 1787

(bron: Rijksarchief Gent: Kerkfabriek Nazareth (PAR204) nr. 1) – (vervolg van Leiestam 5/2016 p. 1130) Com = aantal communicanten; Non com = aantal niet communicanten

Gezin	Com	Non com
Jacobus DE SMET	7	
Lieven DE LEY	6	
Pieter GYSELINCK	5	3
Pieter THIENPONT	3	3
Weduwe Pieter BAELE	2	
Joannes DICK	4	1
Augustinus MOENTJENS	2	4
Weduwe Josph EGGERMONT	6	
Francies MESTDAG	4	3
Joseph SCHELSTRAETE	5	
Gilles GOOSSENS	6	3
Pieter LIPPENS	2	1
Francies LIPPENS	3	
Jan Baptiste VANDER SCHUEREN	2	2
Judocus MOERMAN	3	1
Pieter VLAEMINCK	8	2
Frans MESTDAGH	5	1
Frans VANDEN BERGE	3	3
Weduwe Frans DE CONING	1	1

Breede straete

Gezin	Com	Non com
Joachim DE GROOTE	2	
Weduwe Joannes ACHTERGAELE	1	
Pieter Frans GOOSSENS	8	3
Pieter BEKAERT	6	5
Lieven DE MEULEMEESTER	5	1
Lieven SNOECK	6	2
Frans CORYN	1	1
Christiaen EECHAUTE	4	3
Pieter DHOND	4	4
Philippe DHOND	1	
Emaenuel BOGAERT	5	1
Weduwe Lieven DE MEYER	2	1
Lieven DE MEULEMEESTER	2	3
Pieter SEURLOOSE	5	
Judocus BRAEMPT	4	4
Lieven LUYTENS	1	
Livyne DE ROECK	1	1
Lauwereyns DE CONING	3	2
Mari Anne DE VOGELAERE	1	1
Lieven VANDEN BULCKE	4	1

Jan DE VETTER	5	
Frans DE WAEGENAERE	3	3
Weduwe Thomaes DE ROECK	1	1
Jan Baptiste VAN CROMBRUGGE	3	1
Lieven VAN DAMME	2	3
Frans VAN DAMME	2	3
Pieter DE COSTER	4	3
Pieter CORYN	7	1
Jacobus VAN DAMME	2	3
Pieter DE RUYCK	5	
Bernardus BOONE	4	2
Lieven DE MEYER	3	3
Pieter VAN LANCKER	5	2
Judocus DE MEYER	5	3
Joannes DE VOGELAERE	3	
Jacobus BRACKE	5	4

De Keystraete en Tweedreven

Francies VERLEIN	2	1
Jacobus SCHELSTRAETE	6	3
Joannes BEYENS	8	
Gilles DE PAEPE	3	
Judocus VAN HECKE	5	
Anthone VERLEYEN	3	4
Anthone BUYSSCHAERT	6	
Augustinus DE COSTER	7	4
Geeraert DE WULF	5	5
Joannes ALEENE	6	1
Frans DE VETTER	2	3
Frans DE MOOR	2	4
Adriaen NEIRINCKX	6	
Bernardus VAN DAMME	4	3
Frans DE SMET	1	
Anthone DE LOORE	3	
Augustinus DE MULDER	2	2
Pieter Joannes LASSEEL	3	
Pieter VAN MULLEM	3	1
Francies COLLE	2	
Ludovicus DE KEUCKELEIRE	2	3
Joseph SCHIETTEKATTE	2	
Ludovicus DE WEIRT	2	1
Geeraert GOVAERT	2	2
Francies VLERICK	3	1
Engel DHONDT	3	5
Benedictus DE KOCKER	3	4
Adrianus WAELEBROECK	2	

(wordt vervolgd)

Guido Demuyne

Vogels in de kunst

Lezing door Matthias Depoorter

vrijdag
3 maart

Vrijdag 3 maart om 20u
Deuren open om 19u
Toegang : 5 euro

Museum van Deinze en de Leiestreek
L. Matthyslaan 3, Deinze

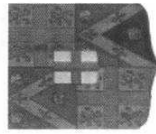
Een samenwerking van:

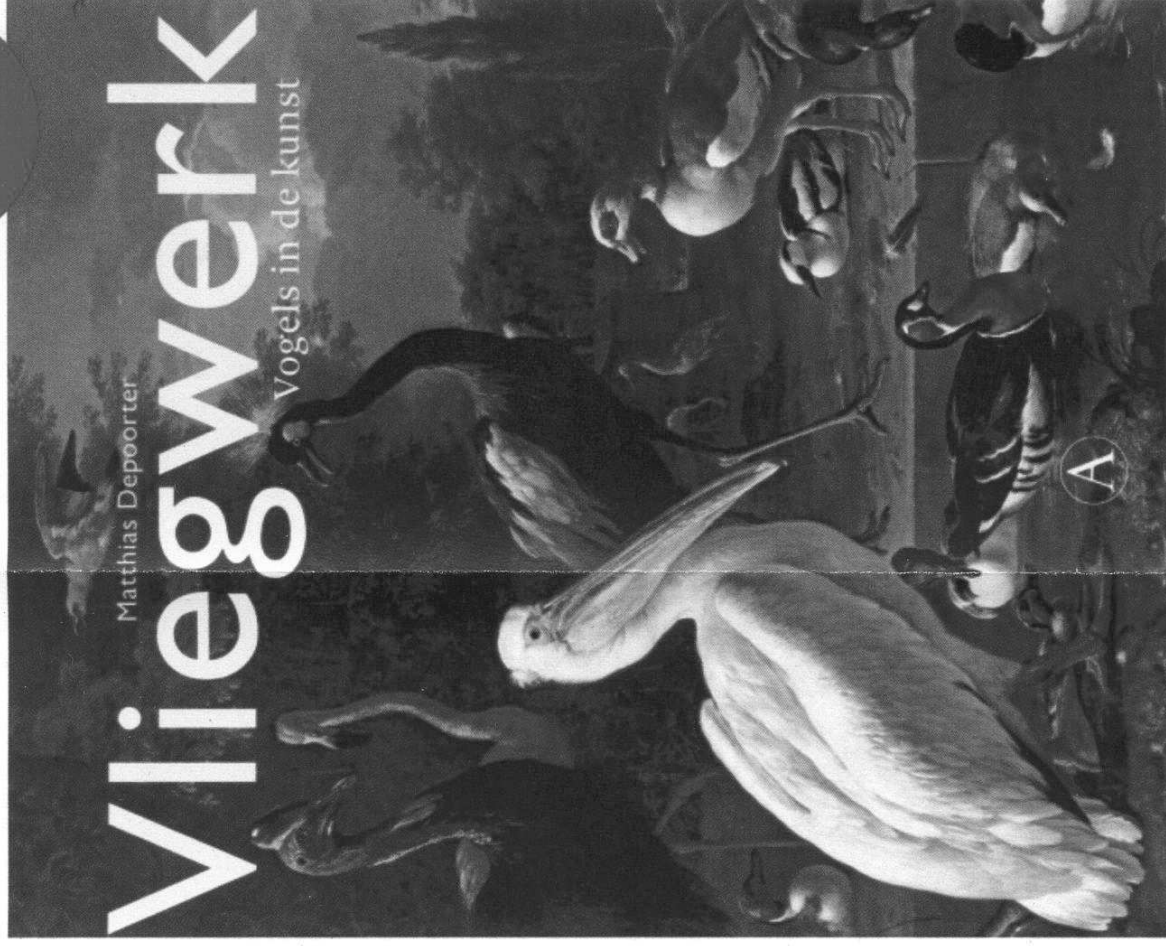
Natuurpunt
Deinze Zulte

mudel

Museum van Deinze en de Leiestreek

Heemkundige kring
'Land van Nevele'

Familiekunde
Vlaanderen

Waar woonden mijn voorouders?

50 jaar FV Regio Brugge

52ste Congres Familiekunde Vlaanderen
op zaterdag 25 maart 2017

Genealogische en heemkundige beurs
op zaterdag 25 en zondag 26 maart 2017 | gratis!

3de Dag van de familiegeschiedenis
op zondag 26 maart 2017 | gratis!

In de stadshallen van het Brugse belfort

Meer info op www.familiekundebrugge.be

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

3/9282 P 806155

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN

Regio Deinze

Leiestam

Tijdschrift - Verschijnt tweemaandelijks (niet in juni)

Uitgiftekantoor: Deinze 1

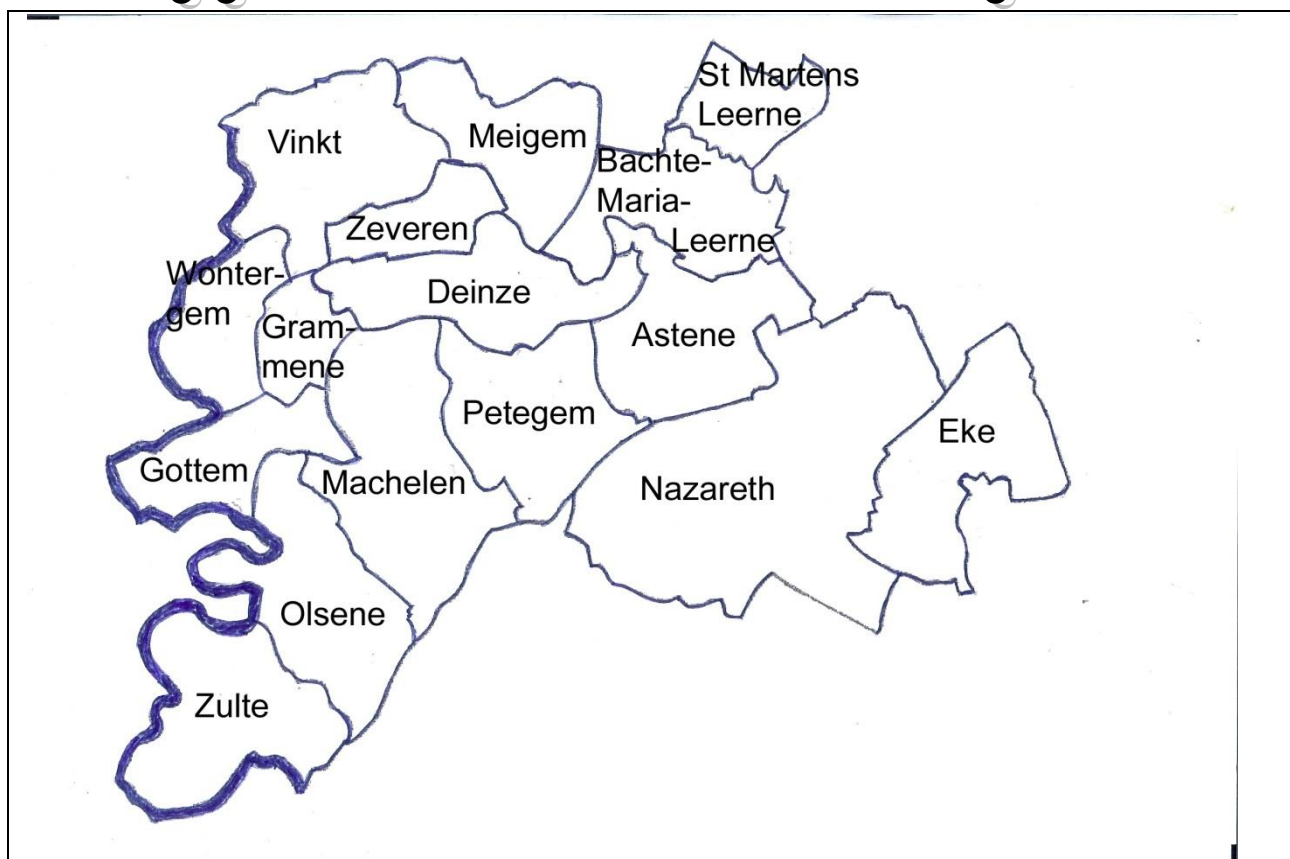
Jaargang 25 – nr. 2 – april 2017

Hoofdredactie: Guido Demuyck, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drongen

Verantwoordelijk uitgever: Claude Gekiere, Herfstlaan 59, B – 9800 Deinze

Website: <http://www.familiekundedeinze.be>

Werkingsgebied Familiekunde Vlaanderen - Regio Deinze

Het lidgeld voor Familiekunde Vlaanderen, met een abonnement op het tijdschrift **Vlaamse Stam**, bedraagt 37 euro per jaar, en kan gestort worden op rekening IBAN BE58 4141 1712 2179, BIC KREDBEBB van Familiekunde Vlaanderen – Van Heybeeckstraat 3 te 2170 Merksem. Voor een tweede lid van het gezin bedraagt het lidgeld slechts 10 euro per jaar.

De abonnees kunnen terecht in alle afdelingen van Familiekunde Vlaanderen en zijn vrij om voor een andere afdeling te kiezen dat deze waar ze wonen en administratief worden ondergebracht.

Wens je geen lid te worden van Familiekunde Vlaanderen, maar toch het tijdschrift **Leiestam** te ontvangen, gelieve dan 8,00 Euro over te schrijven op **rekening nummer van FV - Deinze: BE24 0832 7311 6738 BIC: GKCCBEBB**

Gemeentelijk Archief en Documentatiecentrum te Melle

Brusselsesteenweg 393, 9090 Melle (tel. 09.252.26.47)

*voor uw genealogische opzoeken staan
wij open voor iedereen*

breng een bezoek en laat u assisteren
door de leden van de

**Werkgroep Genealogie Melle vzw (WGM vzw)
& Heemkundige Vereniging De Gonde**

openingsuren staan vermeld in ons gratis digitaal tijdschrift

'DE NIEUWSFLITS'

indien u de "Nieuwsflits" wilt ontvangen kunt u dit aanvragen via een mailtje
naar: WGMvzw2012@gmail.com

ACTIVITEITEN

- Dinsdagen 25/4, 30/5, 27/6, 26/9, 31/10, en 28/11/2017:

Opsporing verzocht: mijn voorouders (van 14 uur tot 16 uur in het Stadsarchief van Deinze): begeleiding nieuwe familiekundigen door een bestuurslid van Familiekunde Deinze
Organisatie: Familiekunde Vlaanderen – Regio Deinze.
Administratief Centrum “Leiespiegel”, Brielstraat 2, 9800 Deinze.

- Dinsdag 11 april 2017 om 19 uur in de benedenzaal van de Stedelijke Bibliotheek, ingang Markt, Deinze:

Voordracht: “Gen-iale genealogie, de genetische revolutie in familiekunde”.

door **Maarten Larmuseau**, Vlaams geneticus gespecialiseerd in genetische genealogie.
Het erfelijke materiaal dat in het DNA van iedere persoon geschreven staat, is een uniek archiefdocument dat inzichten biedt in de evolutie van de mens en in onze (recente) geschiedenis. Genetici zijn hierdoor als archivariissen in het DNA op zoek naar sporen uit ons verleden. De verschillende DNA-projecten van Familiekunde Vlaanderen en KU Leuven tonen aan dat alle geïnteresseerden in familiegeschiedenis er belang bij kunnen hebben om genetische gegevens te koppelen aan hun stambomen. Tijdens deze lezing worden de allerlaatste resultaten binnen dit wetenschappelijk domein voorgesteld alsook zal er specifiek aandacht zijn voor de ethische overwegingen die hierbij aan bod komen.

Inkom: leden Familiekunde Deinze: gratis, anderen: 2 euro.

- Dinsdag 9 mei 2017 om 20 uur in de benedenzaal van de Stedelijke Bibliotheek, ingang Markt, Deinze:

Voordracht: “Het lot van de opgeëisten (Z.A.B.) tijdens de Groote Oorlog”

door Herman Couché.

In de zoektocht naar zijn familiegeschiedenis liep Herman Couché meteen vast in 1917. Zijn grootvader bleek gestorven te zijn “onder de werklozen in Frankrijk”. Tien jaar geleden begon Herman zijn speurwerk en kwam tot enkele verrassende ontdekkingen. Alhoewel het verhaal zich grotendeels afspeelde in Kalken en Wetteren vond hij ook sporen van lotgenoten in Deinze, Nazareth en Gottem. In zijn lezing geeft Herman meer duiding bij de ondergesneeuwde oorlogsgruwel van de Opgeëisten Z.A.B. -ers uit de Groote Oorlog.

Inkom: leden Familiekunde Deinze: gratis, anderen: 2 euro.

- Donderdag 8 juni 2017 om 20 uur in het Museum van Deinze en de Leiestreek:

Voordracht: “Oost-Vlaamse landboeken en ommelopers, geïllustreerd met voorbeelden uit Deinze”

Door Ignace Van Driessche (organisatie in samenwerking met KGK (thans Dunsa Leiestreek)
In het lokaalhistorisch onderzoek wordt nog te vaak voorbijgegaan aan de landboeken en ommelopers. Sedert een zestal jaar ontwikkelt het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen een veelomvattend project rond die prekadastrale documenten, omdat die onschatbare informatie genereren voor het onderzoek naar landschapsgenese, ruimtelijke ontwikkeling, sociaaleconomische en economische evoluties, landbouwgeschiedenis, uitbouw (water)wegennet,
...

Bovendien bevatten landboeken en ommelopers relevante inlichtingen voor historische deeldisciplines zoals de genealogie, de demografie, de volkskunde, de toponymie. En wat het nog interessanter maakt, vaak bevatten die documenten heel vaak ook prachtige kaarten.

In deze voordracht staan we stil bij die landboeken, met bijzondere focus op de exemplaren uit de regio Deinze exemplaren. De doelstelling en de totstandkoming ervan komen aan bod. Ook de aanwending ervan binnen de fiscale administratie en de onverhoopte mogelijkheden voor het geschiedkundig onderzoek worden belicht.

AMERIKAANSE BELANGSTELLING VOOR FAMILIEKUNDE DEINZE

Op dinsdag 8 maart 2017 werd onze stad vereerd met het bezoek van Gary Miller en zijn echtgenote Kathy. Het koppel is thans woonachtig uit San Diego (Staat California – USA). Zij kozen voor een tiendaags verblijf in het Gentse centrum.

Deze geplande uitstap naar Deinze werd uitgestippeld omdat de voorouders van Gary Miller rond 1910 (toen woonachtig in de Ghesquierestraat) naar Detroit emigreerden. Hijzelf en zijn echtgenote verhuisden dan naar de Staat California. Langs moederszijde is Gary familiair verbonden met de familie Rogge.

Hun ontvangst is door burgemeester Jan Vermeulen hartelijk verwelkomd, en met deze kregen de Amerikanen een rondleiding in het nieuwe stadhuis van Deinze, waarna een aantal Deinse herinneringsgeschenken hun werden overhandigd. Daarna ging het richting Archief in de benedenverdieping van datzelfde stadhuis. Hier werden zij verwelkomd door Eva De Vooght, stadsarchivaris. Uiteraard waren Gary en Kathy uiterst tevreden met inzage en overhandiging van documenten die betrekking hadden op de voorouders van Gary. Tot slot nam Claude Gekiere, voorzitter van Familiekunde Deinze, de taak op zich het koppel rond te leiden in de stad, en zoals iedere toerist het hoort, nam Gary diverse foto's. Vooral het huis in de Ghesquierestraat, waar de grootvader van Gary woonde, nam veel van zijn belangstelling in.

Diezelfde avond ging in de Bibliotheek van Deinze nog een voordracht door, ingericht door Familiekunde Deinze, waarbij Gary en Kathy Millar hun aanwezigheid hadden.

De typische uitdrukking 'WOW' kwam dikwijls ter hore.

Op de foto van links naar rechts:

Claude Gekiere, voorzitter Familiekunde Deinze, Gary en Kathy Miller, burgemeester Jan Vermeulen, en Stadsarchivaris Eva De Vooght.

LIVINA MADOU, VROEDVROUW IN WONTERGEM.

Vroede vrouw = wijze vrouw

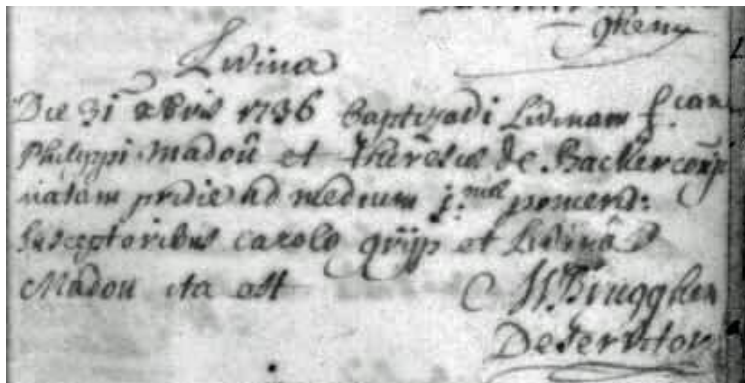
Vroedvrouwen hebben een belangrijke rol gespeeld in het medisch gebeuren van de vorige eeuwen. Het toeval wil dat een van onze voorouders een vroedvrouw was: Livina Madou. In deze Appendix wil ik wat dieper ingaan op de persoon van Livina Madou en ook op de omstandigheden van de periode waarin zij heeft geleefd, namelijk het einde van de 18^e eeuw. Overigens waren er ook vroedmannen.

Ik heb de volgende bronnen geraadpleegd:

- Jaarboek van de Kring voor geschiedenis en kunst van Deinze en de Leiestreek: 2 bijdragen van Paul Huys:
 - 2003: "Geneeskundigen in Deinze in de late 17^e en de 18^e eeuw".
 - 2008: "Vroedvrouwen en nooddoopsels in Gottem in de 18^e eeuw".
- KBR: "Recueil des Ordonnances des Pays-Bas Autrichiens", deel XI, van Jules De Le Court, pagina's 123-127 en 253-255.
- Centrale Bibliotheek UGent:
 - "De opkomst van het medisch beroep in België" van Rita Schepers.
 - "Onderzoek naar de kraambedsterfte in Gent en omgeving in de 2de helft van de 18de eeuw" van Melissa De Schuiteneer.
 - "J.B. Jacobs, Chirurgijn, verloskundige en auteur (1734-1790)", van E.G.R. Ossieur.
 - "Wie is de uitvinder van het verloskundig fantoom?" van Michel Thiery.
 - "Van gevaarlijke tot 'vroede' vrouwen" van Sofie De Veirman.
 - "De Vroedkundige Oeffenschool van J. Bernard Jacobs (1784)" van L. van Damme.
 - "L'arbre et le fruit" van Jacques Gélis, hoofdstuk II: « La femme en son accouchement ».
 - "Korte Inhoud van de Embryologia Sacra", 1783, Emanuël Cangiamila.
 - "Hand-boekskten van de Vroed-vrouw en Vroed-meesters", 1837, L. Sonnevile.
 - "Levensrituelen: Geboorte en Doopsel", M. Cloet, e.a., pagina's 75-94.
- Vlaamse Stam, 1994, jaargang 30 nr. 6: "Cursisten Verloskunde uit de Kasselrij Kortrijk in Gent" van Valère Arickx
- Biekorf, 1993, jaargang 93 nr. 3: "Vroedvrouwen uit de kasselrij Kortrijk in de leer te Gent" van Valère Arickx.
- "Wontergem, parochieregisters van 17e en 18e eeuw" van Frans Neirinck, een index van geboorten, huwelijken en overlijdens.
- "Volkstelling van 1796 van Deinze en randgemeenten" van Guido Demuynck.
- Het Rijksarchief:
 - Gent:
 - Fonds Oudburg, AR3/129 en 130.
 - Landboek van Grammene, GEM62/14.
 - Kortrijk:
 - Bruine Pakken, nrs. 6604 en 6605.
 - De Leiegouw, jaargang 46 aflevering 2, 2004: Het Kasselrijhuis in Kortrijk" van André Deceuninck.
 - Dubbels Dorpsrekeningen, 100/7 nrs. 5359-5367.
 - Fonds Colens, nr. 450.
 - OSAK nr. 472 en nr. 4652.

Livina Madou

Livina Madou was de echtgenote van Joannes Baptist De Vlieger. Zij werd geboren te Wontergem op 30/12/1736 en huwde er op 21/11/1762.

Geboorteakte van Livina Madou

Geboorteakte.

Livina

Die 31 decembris 1736 baptizavi Livinam filiam Philippi Madou et Theresiae De Backer, conjugum, natam pridie ad medium primae pomeridianae. Susceptoribus Carolo Grijp et Livina Madou. Ita est

RAB, Wontergem, PR, 1736.

Zij hadden 5 kinderen, allen geboren te Wontergem:

- Carolus Philippus, geboren op 17/2/1765;
- Bernardus, geboren op 19/8/1767;
- Maria Joanna, geboren 14/2/1770, overleed op 17/1/1772;
- Jacobus, geboren op 17/11/1772;
- Emmanuel, geboren op 5/9/1775, overleed op 8/3/1777, enkele weken na zijn vader die overleed op 26/2/1777.

Bij het overlijden van Jean Baptist De Vlieger op 26/2/1777 bleven nog 4 minderjarige kinderen achter. Men zou dan verwachten dat er een Staat van Goed zou zijn opgesteld. Deze worden voor Wontergem bijgehouden ofwel bij de Baronie Nevele ofwel bij de Kortrijkse Weeskamer. Ik heb zowel de klapper op de Parchemijnen index van de Kortrijkse Weeskamer, als de index van de Staten van Goed van de Baronie Nevele geraadpleegd. In geen van beide heb ik een verwijzing naar Joannes Baptist De Vlieger gevonden. Dus waarschijnlijk is er geen staat opgemaakt. Misschien was reden dat er geen bezittingen waren.

De kasselrij van Kortrijk organiseerde een oproep om vrouwen (of mannen) aan te zetten zich in te schrijven voor de cursussen vroedvrouw. Veel succes had dit niet. In extremis werd de oproep nog eens herhaald. Getuige hiervan zijn de data waarop het getuigenschrift en "Goede Zeden" ingediend werden: 28/12/1779 door de pastoor van Wontergem, Jan Baptist De Leijer, en 29/12/1779 door de burgemeester bij monde van de griffier Beyers. De eerste cursus startte enkele dagen later.

Den onderschreven certifiëerd, dat Livine Madou oud ontrent 42 jaeren,
geboortig van de prochie van Wontergem casselrege van Cortrijk, is van goeden
naem en faem en van Roomsche Catholique Religie in de welke zij
zeer wel is onderwezen. Voorders schijnd zij te zijn van dusdaenige
bequaemheijd (wat aengaet het begrip) dat zij doet hopen dat
zij de lessen, die op de vroedkunde geg. en worden, met vrugt zal konnen
bijwoonen, en zig bequaem maeken om de functie van Vroede-vrouwe
op des prochie van Wontergem, alwaer tot alsnog geene geëprobeerde
en is te bedienen

JB De Meijer Pastor de Wontergem.

Actum den 28 xbris
1779

Aanbeveling van Livina Madou door de pastoor van Wontergem

Den onderschreven certifiëerd, dat Livine Madou oud ontrent 42 jaeren,
geboortig van de prochie van Wontergem casselrege van Cortrijk, is van goeden
naem en faem en van Roomsche Catholique Religie in de welke zij zeer wel is
onderwezen. Voorders schijnd zij te zijn van dusdaenige bequaemheijd (wat
aengaet het begrip) dat zij doet hopen dat zij de lessen, die op de vroedkunde
gegeven worden, met vrugt zal konnen bijwoonen, en zig bequaem maeken om
de functie van vroede-vrouwe op des prochie van Wontergem, alwaer tot alsnog
geene geëprobeerde en is te bedienen.

JB De Meijer Pastor de Wontergem

Actum den 28 xbris

1779

RAK, Bruine Pakken, nr. 6604

bailliu (*) Burgemeester
ende schepenen
van haere majesteijts
prochie van won-
terghem, verclaeren
ende certifiëren
bij desen, dat
Livine Madou
weduwe van Joannes
de Vlieger is geboortig
ende insetene van
deser prochie, van
seer goed gedragh
ende comportement,
verclaerende te
inclinieren om te
becommen de bequaemheijt tot het exerceren de
vroude kunde, ende tot dies inghevolghe
van geest, in sulken desen
waer hijs hebben desen
stent onder de signatur
(innotie) van desen geboorte
bailliu desen 29de Decembris
1779

Aanbeveling van Livina Madou door de burgemeester van Wontergem

Bailliu (*) Burgemeester ende schepenen van haere majesteijts prochie van
Wonterghem, verclaeren ende certifiëren bij desen, dat Livine Madou weduwe
van Joannes De Vlieger is geboortig ende insetene van deser prochie, van seer
goed gedragh ende comportement, verclaerende te inclinieren om te bekommen
de bequaemheijt tot het exerceren de vroude kunde, ende tot dies inghevolghe

* Bailliu = baljuw.

de beschrijvinghe van d'edele heeren hoogh pointers ende vrije schepenen deser casselrije van Cortrijck in daete vijfthienden deser loopende maendt december 1779, haer te adresseren in het casselrije hujs van d'edele heeren Bailliu ende mannen van Leene van den Castele ende Audenburgh van Gendt, in teeken der waerheijt hebben dese verleent onder de signature ordinaire van onsen gesworen greffier desen 29^{en} december 1779. Beyens

RAK, Bruine Pakken, nr. 6604

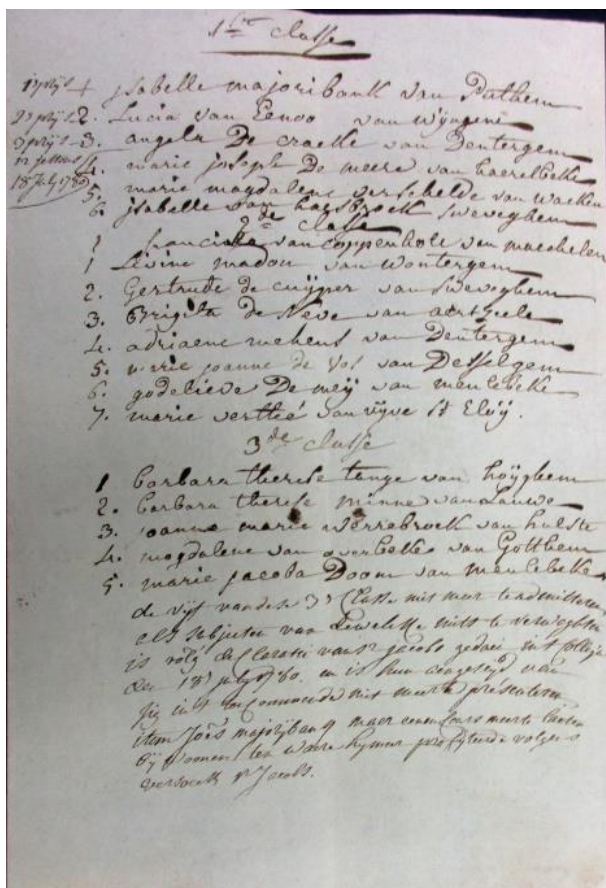
Drie jaar na het overlijden van haar echtgenoot heeft Livina zich ingeschreven voor een cursus vroedvrouw. Wat was haar motivatie? Waarschijnlijk heeft zij dit gedaan uit financiële noodzaak. Haar oudste zoon was 15 jaar en nog te jong om voor de familie in een inkomen te voorzien. Voor het volgen van de cursussen en het uitvoeren van de bevallingen werd men vergoed. Misschien werd zij ook aangezet en voorgedragen door haar broer Joannes Franciscus Madou die in die tijd schepen was.

We weten dat Livina Madou niet kon schrijven: op haar huwelijksakte en de geboorteaktes van nooddopen tekende zij (of de pastoor) met een kruisje. Maar waarschijnlijk kon zij wel lezen.

Wontergem behoorde tot de kasselrij van Kortrijk maar deze organiseerde zelf geen cursussen maar verwees de kandidaten door naar de kasselrij van Oudburg in Gent. Zoals ik verder uitleg moest de cursus georganiseerd worden in 4 sessies van elk 6 weken. Livina heeft er 3 gevolgd:

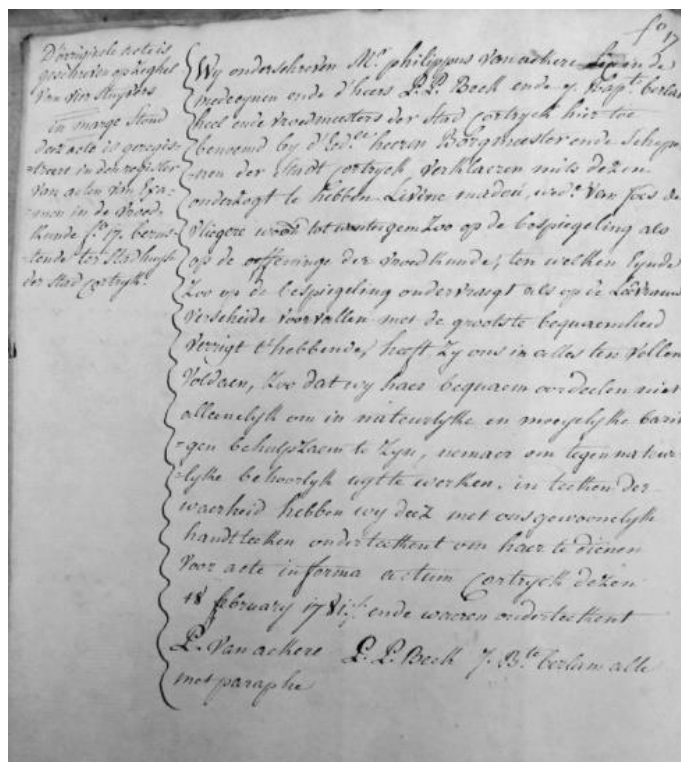
- 3 januari 1780;
- 1 juni 1780, en
- 3 januari 1781.

Er werden bij de lessen ook tussentijds punten (en prijzen) toegekend. Het puntensysteem was wel anders: bij elk foutief antwoord kreeg men 1 punt. Zij met het kleinste aantal punten kreeg de eerste plaats. Ik heb twee documenten gevonden waar Livina vermeld wordt met haar score. Zij hebben echter op een dag na dezelfde datum; Op het document van 17/7/1780 staat zij op de vijfde plaats; op het document van 18/7/1780 staat zij voor de tweede groep op de eerste plaats.

Rangschikking van de kandidaten 18/7/1780

Na drie sessies heeft zij dan een "examen" afgelegd voor het "Collegium Medicum" in Kortrijk op 18/2/1781. Zij behaalde het diploma met "de grootste bequaemheid".

Het diploma van vroedvrouw van Livina Madou

In de linkerkantlijn

D'originele acte is geschreven op zeghel van vier stuivers

In marge staat

Deze acte is geregistreert in den register van acten van examen in de vroedkunde f° 17 berustende ter stadhuyse der stad Cortryck.

Wy onderschreven Mr Philippus Van Ackere, lic. in de medecynen, ende d'heers P.P. Beck ende J. Bap^{te} Berlam, heel ende vroedmeesters der stad Cortryck hier toe benoemd by d'Eed^{le} heeren borgmeester ende schepenen der stad Cortryck, verklaeren mits dezen onderzocht te hebben Livine Madou, wed^e van Joannes De Vliegere, woonende tot Wontergem, zoo op de bespiegeling als op de oeffeninge der vroedkunde, ten welken eynde zoo op de bespiegeling ondervraegt als op de leervrouw verscheide voorvallen met de grootste bequaemheid verrigt t'hebbende, heeft zy ons in alles ten vollen voldaan, zoo dat wy haer bequaem oordeelen niet alleenelyk om in nateurlyke en moeilyke baringen behulpzaam te zyn, nemaer om tegen nateurlyke behoorlyk uyt te werken. In teeken der waerheid hebben wy deez met ons gewoonlyke handtteken onderteekent om haer te dienen.

Voor acte informa actum Cortryck dezen 18 february 1781, ende waeren onderteekent

P. Van Ackere P.P. Beck J.Bte Berlam alle met paraphe

RAK, OSAK, nr. 472

Hierna volgt een lijst van de nooddopen waarbij Livina Madou assisteerde.

	Naam	° datum	ouders	° uur	locatie	Nr.
Wontergem						
1	Maria Theresia Quintyn	28/3/1781	Carolus/Maria Catharina Vermeulen	1000	-	8/1/3
2	Victoria Dhaeyer	17/12/1781	Joannes/Maria Catharina De Roo	0300	O	5/3/4
3	Martinus Koeke	12/2/1782	Petrus/Isabella Verhulst	2300	-	2/1/2
4	Joannes Franciscus De Splenter	1/6/1782	Petrus Josephus/Maria Joanna Lievevrouw	1300	W	5/3/2
5	Franciscus Blancke	26/6/1783	Martinus/Maria Christina Quintyn	1500	O	8/1/3
6	meisje	28/12/1783	Franciscus Lessens/Godeliva Van der Ougstraete		N	10/3/4
7	jongen	19/2/1784	Livinus Odevaere/Barbara Van Huysse	0700	W	
8	Leonardus Verloof	3/7/1784	Livinus/Maria Jacoba Vermeulen	0500	O	9/4/7
9	Leonardus De Splenter	17/9/1784	Petrus Josephus/Maria Joanna Lievevrouw	1200	W	5/3/3
10	Francisca Van Heyste	23/9/1784	Joannes/Maria Jacoba Ternest	0400	P	8/1/2
11	Carola Lessens	13/11/1784	Franciscus/Godliva Van der Ougstraete	0600	N	10/3/5
12	jongen	22/8/1785	Franciscus Van Severen/Theresia Van den Brande		N	8/1/1
13	Seraphina Harens	31/8/1785	Petrus Josephus/Maria Catharina De Plancke	1500	O	1/1/1
14	Franciscus De Loof	30/12/1785	Joannes/Elisabeth Herman	1100	-	1/1/1
15	Rosalia Lessens	4/9/1786	Josephus/Barbara Theresia De Clercq	0100	N	10/3/6
16	Leon Verduyn	3/2/1787	Franciscus Hubertus/Maria Catharina De Block	0600	P	5/2/2
17	Sophia Bruneel	8/3/1787	Petrus Josephus/Agnes Beke	2100	-	1/1/1
18	Brigitta Naesens	28/9/1787	Petrus/Isabella Mehuis	0600	P	7/1/7
19	Joannes Baptista De Graeve	31/10/1787	Henricus/Algundis Francisca Lateur	1800	-	3/1/1
20	Joanna De Bo	11/11/1787	Petrus Joannes/Barbara Thersia Van Heyste	1100	-	8/2/8

21	Emmanuel Blancke	7/12/1787	Franciscus/Barbara Theresia De Splenter	1700	Z	7/1/5
22	Joannes Baptista De Splenter	27/3/1788	Petrus Josephus/Maria Joanna Lievevrouw	0300	W	5/3/4
23	Franciscus Van Den Driessche	4/1/1789	Egidius/Angelina Verbeeke	0700	W	4/1/4
24	Petrus Verstraeten	29/12/1790	Carolus Franciscus/Maria Catharina De Backer	0200	-	3/1/2
Grammene						
1	Antonia Van Laere	10/3/1794	Franciscus/Cornelia Van Daele	1400	5 ^{de} wijk-	10/1/10

Enkele opmerkingen bij de lijst:

- De kolom "Nr." bevat volgende informatie:
 - Eerste cijfer, het aantal kinderen in het gezin.
 - Middelste cijfer: het aantal tussenkomsten van een vroedvrouw.
 - Het laatste cijfer: de plaats van de dopeling in het gezin.
- Bij (6), (7) en (12): kinderen die dood werden geboren werden in de regel niet gedoopt. Die kinderen kregen ook geen naam. Ik heb ze opgenomen omdat Livina Madou in het overlijdensregister als vroedvrouw vermeld staat. Bij het kind van Lessens en Van Severen wordt uitdrukkelijk vermeld dat ze gedoopt zijn: "baptisata causa necessitatis". Bij het kind van Van Severen wordt vermeld dat het 5 dagen oud is.
- Martinus Koeke (3) en Brigitta Naessens (18) overleden enkele dagen na de geboorte.
- Livina Madou trad ook soms op als meter, onder andere voor Francisca Van Heyste (10) en Brigitta Naesens (18).
- In de doopakte van Leon Verduyn (16) wordt vermeld dat Livina Madou een gezworen of erkende vroedvrouw is: "obstetrice jurata"
- In de doopakte van Franciscus Van Den Driessche (23) wordt haar naam als Medoe geschreven.
- Volgens de volkstelling van 1796 waren de meeste vaders boeren of landarbeiders. Franciscus Van Severen was kuiper, Petrus Harens schoenmaker en Franciscus Verduyn een oud-bakker.

In de bovenstaande lijst kunnen we zien dat Livina een grote maand na het behalen van haar diploma haar eerste nooddoop gedaan heeft op 28/3/1781. Voor die datum waren er in Wontergem nog vier andere vroedvrouwen actief:

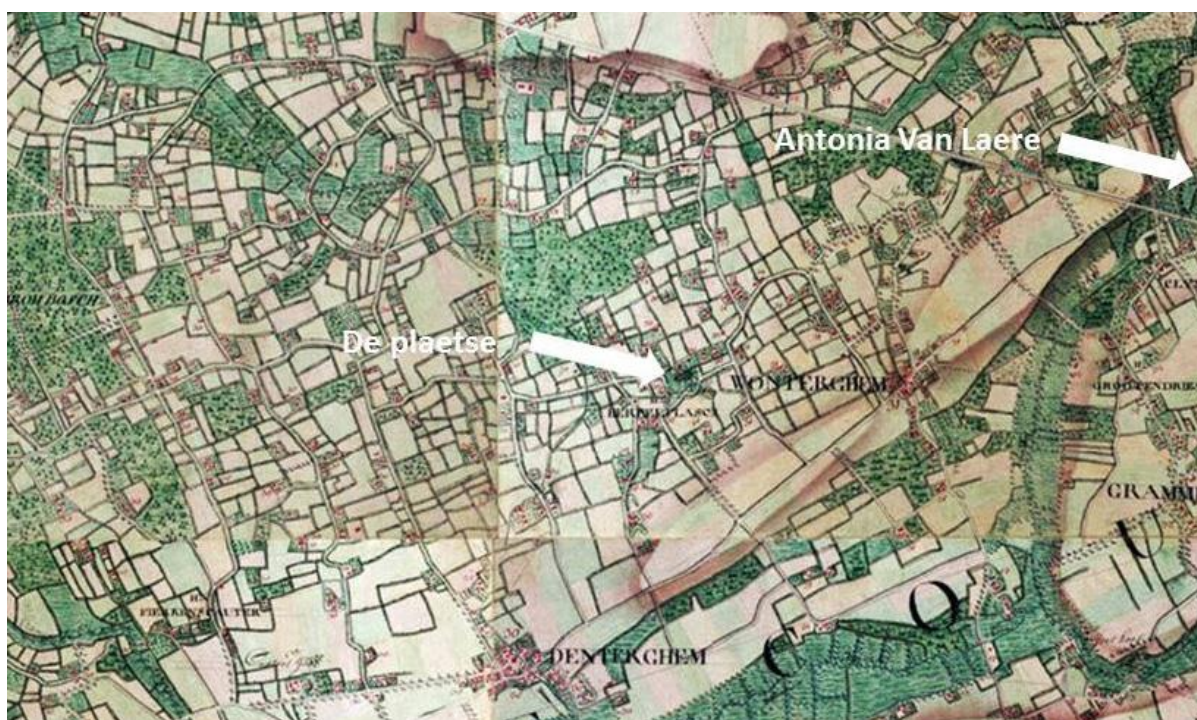
- Maria Livina Minne (+ Grammene 12/9/1783):
 - Petrus Tack, 6/2/1780.
 - Josephus en Petrus De Smet, 4/1/1781.
- Maria Magdalena Van Overbeke :
 - Barbara De Vos, 19/1/1781.
- Maria Magdalena De Gant:
 - Isabella Goethals, 27/5/1780.
- Joanna Galant :
 - Maria Theresia Koecke, 21/11/1780.

Geen van deze vroedvrouwen wordt vermeld in de lijst van vroedvrouwen die door de kasselrij van Kortrijk naar Gent gestuurd werden. Eens Livina Madou aan de slag is, heeft geen van hen nog een nooddoop gedaan. Een verklaring kan zijn dat de parochie die de vroedvrouw betaalde slechts wou betalen voor iemand die erkend was. In Wontergem was Livina de enige. Misschien is Livina Madou gestopt na 1790 wegens het erkennen van een nieuwe vroedvrouw in Wontergem, Coleta De Smet (° Wontergem 5/3/1769).

Bovenstaande lijst betreft enkel nooddopen: dopen waar Livina Madou oordeelde dat er een acuut gevaar voor het kind was. Enkel bij deze nooddopen wordt vermeld dat er een vroedvrouw aanwezig was. Sinds de tweede helft van de 18de eeuw wordt ook de naam van de vroedvrouw vermeld en haar

handtekening (indien zij kon schrijven). We mogen er zeker van zijn dat zij – waarschijnlijk ook de 4 andere vroedvrouwen - bij vele andere geboortes hielp. Dit wordt niet vermeld in de doopakten. In de periode waar Livina Madou actief was, 1781-1790, waren in Wontergem 277 geboortes.

Hoe moeten wij ons een interventie voorstellen? Bedenk dat er in die tijden geen vervoer was, geen straatverlichting, geen elektriciteit. Waarschijnlijk werd Livina Madou gevraagd voor assistentie. Aangezien verplaatsingen te voet waren moest deze vraag tijdig komen. In de praktijk betekende dit dat er veel “gewacht” werd. Uit het tijdstip van geboorte kunnen we afleiden dat er ook regelmatig overnacht werd. Livina was enkel actief in Wontergem (op één uitzondering na) maar toch waren de afstanden niet onbelangrijk. Ik heb gezocht naar een landboek voor Wontergem maar dit bestaat niet meer. Weliswaar wordt ook in de volkstelling van 1796 vermeld waar iemand woonde. Dit is echter zeer rudimentair. De volkstelling van 1796 verdeelt Wontergem in 5 delen: de plaetse, noord kant, oost kant, zuid kant en west kant. Een aantal van de geboorten heb ik kunnen plaatsen in een van de delen. De volkstelling vermeldt Livina zelf als inwonende bij haar oudste zoon Carolus, op de “plaetse”, het dorpsplein. Afstanden staan er echter niet bij. In de aanname dat de volksteller de huizen vanaf het dorpsplein, een na een afliep, schat ik dat de gemiddelde afstand naar de geboortehuizen 1 km was.

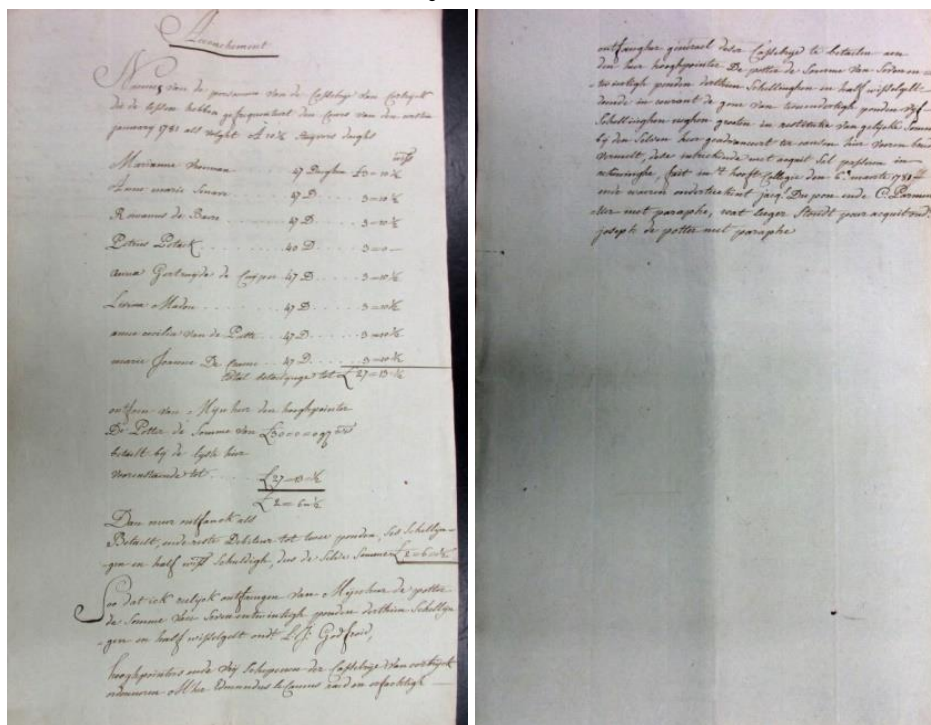
Ferraris kaart van Wontergem, ± 1775

Op bovenstaand kaartje heb ik ook de plaats van het geboortehuis van Antonia Van Laere aangeduid: de 5de wijk in Grammene.

De omstandigheden waarin de geboorte plaats had waren ver van hygiënisch. Het echtelijk bed werd niet gebruikt voor de geboorte om het niet te bevuild. Slechts na de geboorte en na het wassen met lauw water werden de vrouw en het kind in het bed gelegd. Voor de geboorte zelf werden enkele balen stro als bed gebruikt afgedekt met enkele oude voden die daarna gebruikt werden om de moeder en het kind te wassen en de vloer te reinigen. De hulpmiddelen waarover de vroedvrouwen op het platteland beschikten waren minimaal: een stompe schaar en een touwtje om de navelstreng af te binden. Daarnaast een flesje met gewijd water om eventueel een nooddoop toe te dienen.

Voor het volgen van de lessen en het werk als vroedvrouw was er een financiële tussenkomst:

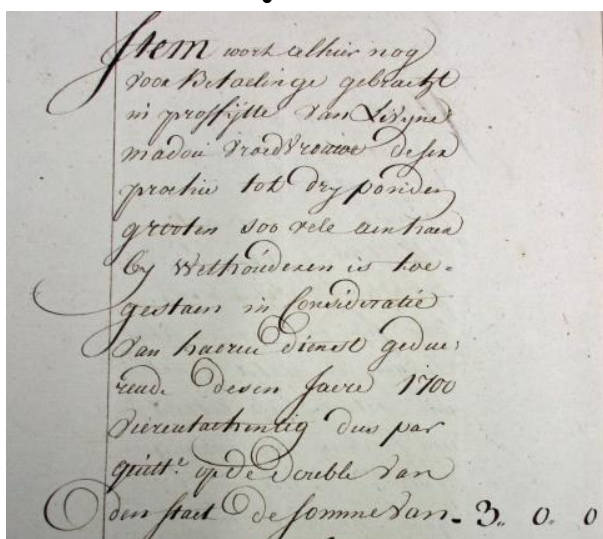
- Voor de het volgen van de lessen van januari 1780 (d6910) ontvingen zij 2 pond en 7 stuivers; voor de lessen van januari 1781 3 pond en 10½ stuivers. Het document voor de lessen van juni 1780 heb ik niet gevonden maar de vergoeding zal wel in dezelfde lijn gelegen hebben.

Vergoedingen voor de lessen van januari 1781

In het document van 1781 zien we dat het een vergoeding per dag betrof van 10½ stuivers. In beide gevallen gaat het om 47 dagen. De vergoeding van 1781 was dus hoger dan die in 1780.

- Vanaf 1782 ontvangt zij jaarlijks een vergoeding van 3 pond. Ik heb enkel de documenten van 1782 tot 1788 teruggevonden maar waarschijnlijk ontving zij voor 1789 en 1790 eenzelfde vergoeding. Deze vergoedingen staan vermeld in de dorpsrekeningen van Wontergem onder het “derde capitel”: bijvoorbeeld *“Derde capitel van betaelingen bestaende in extraordinaire onkosten bij dese prochie gesupporteert geduerende den voorschreven jaere 1700 vierentachtigh”*.

Vergoeding voor 1784

Item wort alhier nog voor betaelinghe gebracht in proffijtte van Livine Madou vroedvrouw deser prochie tot drij ponden grooten soo vele aen haer bij wethouderen is toegestaen in conisderatie van haeren dienst gedurende desen jaere 1700 vierentachtig dus par quitt^e op de double van den staet de somme van 3 0 0

RAK, Dubbels Dorpsrekeningen, 100/7 nrs. 5359-5367

Was dit een belangrijke som? Het exact omrekenen van de muntwaarden naar huidige euro's is onbegonnen werk. De munten verschillen zowel in benaming als waarde van streek tot streek. Bij de jaarlijkse vergoeding gaat het om pond groten. Een vergelijking naar de prijzen van toen is duidelijker: een brood van 1kg kostte 1 stuiver. 1 pond groten was 120 stuivers (*) .

Livina Madou overleed te Dentergem op 24/3/1818. De overlijdensakte vermeldt dat zij overleed in het huis van Charles, haar zoon. Deze was blijkbaar ondertussen verhuisd van Wontergem naar Dentergem, een West-Vlaamse buurgemeente.

Politieke context

We spreken hier van Oostenrijkse Nederlanden onder het bewind van Oostenrijk. Deze periode begon in 1713 en duurde tot 1794. Maria Theresia was keizerin vanaf 1740. Zij stierf in 1780.

Kasselrijen waren bestuurlijke onderdelen van het graafschap Vlaanderen. Een kasselrij had vooral een fiscale en administratieve taak. De kasselrij van Kortrijk was ingedeeld in "roeden". De bevoegdheid van deze roeden was beperkt tot administratieve aangelegenheden. Zij waren meer een doorgeefluik tussen het kasselrijbestuur en de lokale overheden. In de tweede helft van de 18^e eeuw bestond de kasselrij van Kortrijk uit de volgende roeden:

- Roede van Harelbeke.
- Roede van Tielt.
- Roede van Deinze.
- Roede van de Dertien Parochies (de omgeving van Kortrijk).

Een roede was verder onderverdeeld in steden en gemeenten. De roede van Deinze omvatte Deinze, Petegem, Astene, Machelen, Olsene, Zulte, Grammene en Zeveren. Wontergem viel onder de roede van Tielt maar sommige zaken werden via de roede van Deinze geregeld.

De feitelijke bestuursmacht van de kasselrij lag bij een college van drie hoogpointers en vijf vrijsheren. Zij vergaderen oorspronkelijk afzonderlijk maar uiteindelijk samen in het kasselrijhuis. Dit huis stond op de grote markt van Kortrijk. Het is nu totaal onherkenbaar verbouwd in een aantal bistro's en eethuizen.

Een ordonnantie van 14/5/1778 organiseert de cursussen voor vroedvrouwen in de kasselrij van de Oudburg te Gent. Zij bepaalt onder andere:

- De lessen moeten gegeven worden door dokter Jacobs persoonlijk (artikel 6 van de statuten) op een plaats door de kasselrij te bepalen;
- De kasselrij zal hem hiervoor jaarlijks 400 zilveren gulden betalen. Hiervoor moet hij zelf voorzien in een "fantoom" en alle instrumenten die nodig zijn voor demonstraties.
- Elk jaar moeten 2 cursussen gegeven worden van telkens 6 weken: van 2 januari tot 17 februari en van 1 juni tot 16 juli. Elke les moet minstens 1 uur duren en er moeten twee lessen per dag zijn.
- De volgende statutaire bepalingen, waarvan hier de voornaamste:
 - Artikel 2: de deelnemers ontvangen een vergoeding van 7 stuivers (sol) en moeten de cursussen gedurende twee jaar, vier sessies, volgen.

* Uit "Van de Elle en het Pond" van Jos Van Bulck, pagina's 80 tot 83.

- Artikel 4: de nadruk ligt op demonstraties en praktijk en niet op de theorie. Het fantoom diende voor de demonstraties en praktijk.
- Artikel 7: er wordt voorzien in een medaille voor de leerlingen die best presteren op de vragen van het examen.

Een tweede ordonnantie van dezelfde datum 14/5/1778 bepaalt dat ook dokter Damman cursussen voor vroedvrouwen mag organiseren onder dezelfde regels en voorwaarden als dokter Jacobs. Hij wordt echter betaald door de stad Gent.

Medische aspecten

Het medisch gebeuren werd in de 17de en 18de eeuw voornamelijk bepaald door “Collegia Medica”. Het collegium medicum van Kortrijk werd opgericht in 1683. De bevoegdheden waren vrij uitgebreid: administratief, politieel, disciplinair en wetenschappelijk. Meestal beperkte de tussenkomst zich tot het innen van financiële bijdragen. Bovendien was hun invloed in hoofdzaak gericht op de steden. Het platteland ontsnapte aan hun toezicht.

Men onderscheidde in die periode volgende medische beroepen:

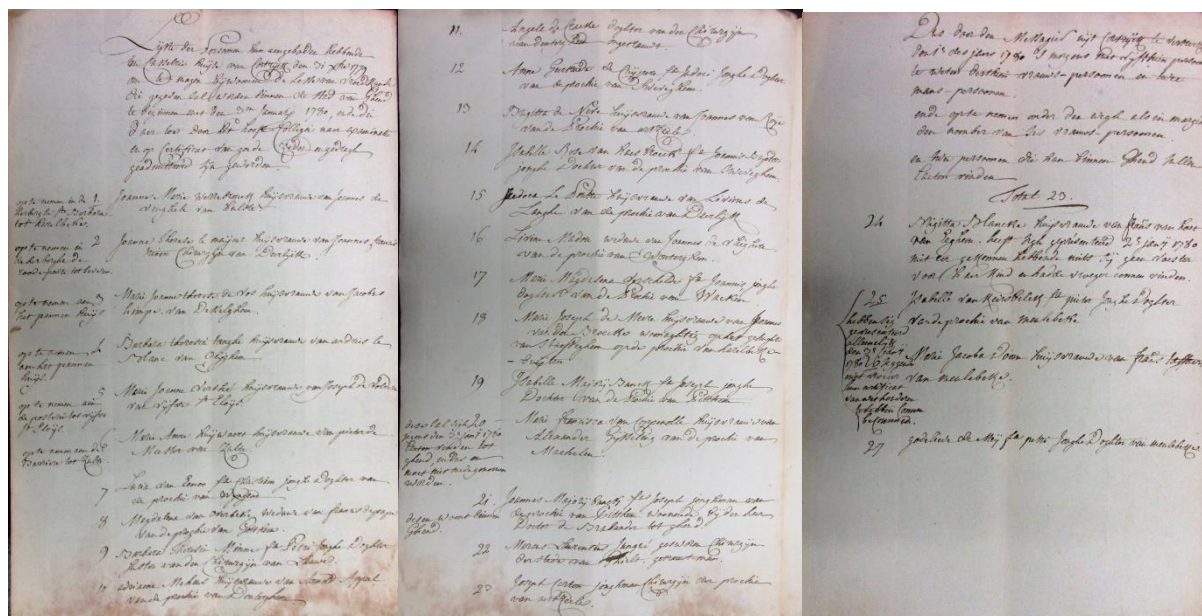
- Dokters: zij ontvingen een universitaire opleiding. Na een baccalaureaat aan de artesfaculteit (een algemene opleiding in letteren en wijsbegeerte) volgden drie jaren studie. Een registratie bij het collegium medicum van de stad waar de dokter zich vestigde, was vereist.
- Chirurgijs: men moest een leerstage van minimum twee jaar doormaken, gevolgd door drie tot vier jaar beroepsuitoefening bij een meester-chirurgijn. Het examen werd afgenomen door bestuursleden van het ambacht en twee dokters.
- Apothekers: zij kwamen bijna uitsluitend voor in de steden. Men moest een drietal jaren een leerstage doormaken, gevolgd door twee jaren beroepsuitoefening bij een erkende meester. Daarna was er een examen voor het collegium medicum.
- Vroedvrouwen: een echte opleiding kwam er slechts in het laatste kwart van de 18de eeuw. Maar op het platteland waren vroedvrouwen met een opleiding een uitzondering.

Gevolg gevend aan een aantal klachten van dokters, pastoors en schepenenbanken, vooral uit de streek van Deinze, organiseerde de kasselrij van Kortrijk in juni 1762 een enquête over chirurgijns en vroedvrouwen. 60 besturen in de kasselrij werden aangesproken. Hieruit bleek dat er slechts 2 dokters, 46 chirurgijns en 47 vroedvrouwen actief waren. Van de 47 vroedvrouwen waren er slechts 16 die een of ander examen hadden afgelegd. 20 dorpen hadden geen vroedvrouw, waaronder Wontergem.

In het licht van de hoge kindersterfte was er nood aan geschoolde vroedvrouwen. Officiële openbare cursussen werden voor het eerst georganiseerd in Ieper in januari 1775. Deze cursussen werden gegeven door professor in de vroedkunde Angélique Marguerite Le Boursier du Coudray. Zij werd bijgestaan door dokter Donaat Van Daele als tolk. Zij maakte gebruik van een verbeterd model van een “fantoom” of demonstratiepop. Deze cursussen werden onder andere bijgewoond door de Gentse chirurgijn Jan Bernard Jacobs. Enthousiast over wat hij had gezien, vroeg hij aan de kasselrij van de Oudburg in Gent de toelating om lessen in de vroedkunde te mogen geven. In Gent was er echter dokter Damman die vanaf 1772 “officieuze” niet erkende lessen gaf die weliswaar door het collegium medicum van Gent positief onthaald werden. De naijver tussen Jacobs en Damman en de traagheid van het bestuur heeft gezorgd dat pas in 14/5/1778 een decreet kwam dat het geven van de lessen toeliet. De eerste lessen startten op 2/1/1779.

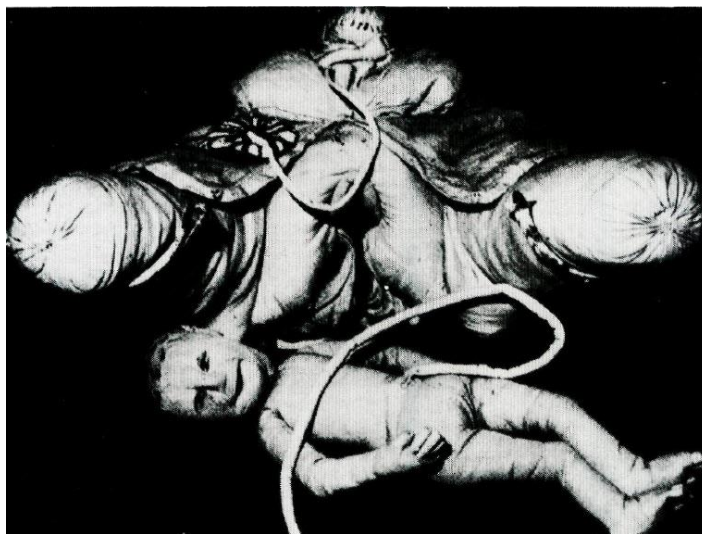
Vanuit Ieper zijn er een aantal brieven verstuurd naar de kasselrij van Kortrijk om Marguerite Le Boursier du Coudray en haar fantoom aan te bevelen. De kasselrij in Kortrijk zag het niet zitten om zelf die lessen te organiseren en vroeg aan de Oudburg of zij kandidaten uit de kasselrij van Kortrijk zouden aanvaarden. In oktober 1779 had zich nog steeds niemand aangemeld. Daarop werd besloten met affiches een oproep te doen. Kandidaten moesten zich ten laatste op 15/12/1779 aanmelden. Maar op 15 december was de affichage nog niet gebeurd. Op 31/12/1779 boden zich 27 kandidaten aan: 24 vrouwen en 3 mannen.

De kasselrij van Kortrijk organiseerde het vervoer naar de Oudburg: paard en kar met enkele balen stro om de grootste schokken op te vangen. Er werden afspraken gemaakt over de plaats(en) waar de kandidaten opgepikt zouden worden.

Ophaallijst voor de sessie van 3/1/1780

Over de eigenlijke organisatie van de lessen is niet veel bekend. De leerlingen kregen tweemaal een uur les, in de voor- en namiddag. De lessen waren redelijk theoretisch en aanschouwelijk gemaakt met het "fantom". Er kwam weinig of geen praktijk bij echte bevallingen aan te pas.

Het "fantom" (*)

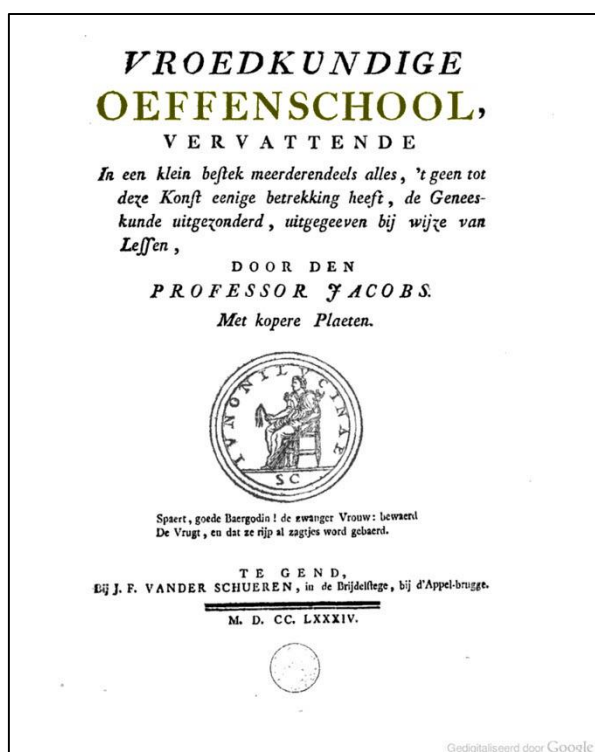
De lessen werden gegeven in het kasselrijhuis in het Gravenkasteel.

* Musée Flaubert et d'Histoire de la Médecine te Rouen.

Het Gravenkasteel en het Veeerleplein rond 1830 (*)

In 1784 zal dokter Jacobs het boek uitgeven onder de titel "Vroedkundige Oeffenschool" waarin hij zeer uitgebreid (500 bladzijden) alle aspecten van de vroedkundige zorg beschrijft.

Titelblad van de "Vroedkundige Oeffenschool"

Kerkelijke aspecten

Bij een geboorte verwachtte de kerk dat het kind zo snel mogelijk gedoopt werd. Uit de parochieregisters leren we dat dit gewoonlijk binnen een of twee dagen gebeurde. Enkel levende kinderen werden gedoopt; kinderen die overleden waren bij de geboorte niet. Indien er bij de geboorte twijfels waren over het overleven van het kind, kon er overgegaan worden tot een nooddoop. Die kon eigenlijk uitgevoerd worden door iedereen die geen priester was. Soms werd bij een nooddoop gebruik gemaakt van een doopsput (**) . Het kind werd dan gedoopt in de baarmoeder: "in utero". De doopsput werd gevuld met wijwater.

* uit de website gentdekuip.com.

** De foto van de doopsput komt uit het "Huis Van Alijn" te Gent.

Doopsput

Het was natuurlijk zaak dat de overlevingskansen bij de geboorte juist konden worden ingeschat. Daarom had ook de kerk baat bij een opleiding van vroedvrouwen. In de opleiding werd dan ook aandacht besteed aan de regels die de kerk verwachtte.

Later wordt het kind dat een “nooddoop” kreeg, door de kerk geregistreerd en gedoopt. De kerkelijke doop is echter onder voorwaarde: “sub conditione”. De pastoor mocht twijfelen of de regels wel strikt gevolgd waren. Door het kind nogmaals te dopen “sub conditione” bevestigde hij de geldigheid van het doopsel.

Zie voor een voorbeeld van deze regels in het document: “Instructie van het doopsel der jonge kinderen” uit 1733. Voor deze tekst heb ik mij gebaseerd op een tekst uit 1837: “Hand-boekken van de Vroed-Vrouwen en Vroed-Meesters” van L. Sonnevile. Deze tekst verwijst naar “Embryologia Sacra” die op zijn beurt gebaseerd is op de “Catechismus Romanus” die na het concilie van Trente werd gepubliceerd.

Het hand-boekken is leesbaarder en beschrijft in 28 artikels de regels rond het dopen. Hier volgen de belangrijkste:

- 1° Behalve in nood mag enkel de pastoor of onderpastoor dopen. In geval van nood mag iedereen dopen maar toch liefst de vroedvrouw.
- 3° Het dopen gebeurt met natuurlijk water, liefst gewijd water.
- 4° Het dopen gebeurt op het hoofd. In geval van nood kan het ook op de borst, de buik of de ledematen.
- 10° Ook mismaakte (*) kinderen moeten gedoopt worden.
- 12° Ook bij te vroege geboorte of miskraam moet de vrucht gedoopt worden.
- 16° Men mag nooit om het leven van de moeder te redden, middelen gebruiken om het kind te doden.
- 19° Het gebruik van ongeoorloofde gebeden, gebruiken of middelen, of het raadplegen van waarzeggers, is niet toegestaan. De vroedvrouw zal indien mogelijk hiertegen ingaan.
- 23° De vroedvrouw zal altijd water bij de hand hebben.
- 25° De vroedvrouw zal er over waken dat enkel erkende vroedvrouwen nooddopen doen en over haar activiteiten verslag uitbrengen bij de pastoor.
- 26° Ook na een nooddoop moet het kind naar de kerk gebracht worden voor een doop “sub conditione”. Bij de registratie wordt ook de naam van de vroedvrouw vermeld.

Het is duidelijk dat de regel dopen is, zo vlug mogelijk. Kinderen (ook volwassenen) die niet gedoopt waren, konden nooit naar de hemel gaan. Bij overlijden bleven zij in het voorgeborchte of “in limbo” (**).

Het doopsel is een van die sacramenten die slechts eenmaal toegediend mag worden. Dit moest de kracht en het wezen van het doopsel benadrukken. Dit was de reden waarom na een nooddoop bij de herdoop de formule “sub conditione” werd gebruikt. De herdoop was enkel geldig indien de nooddoop niet volgens de regels was toegediend.

Guido Eerdeken

* “Wanscheppels of monsters” worden ze in de tekst genoemd.

** Dit is altijd een dubieus onderwerp geweest binnen de kerk. Slechts in 2007, door paus Benedictus XVI, werd deze stelling als achterhaald beschouwd, maar niet afgeschaft.

FAMILIE VAN EECHAUDE - OPROEP AAN DE LEZERS VAN LEIESTAM

In het verleden heb ik een artikel geschreven '**Familiegeschiedenis Van Eeckhaute: een terugblik tot en met mijn stam-ouders Carolus Van Eeckhaute – Judoca Van Aelst**' (Leiestam 3/2015 p. 1001 – 1011 en Leiestam 4/2015 p. 1017 – 1027).

Van mijn overgrootvader Basiel Van Eeckhaute en zijn broer Cyrillus heb ik alles tot op heden kunnen reconstrueren.

Van de families D'hulst, Berlamont, Baele, Maesele en Blancke (aangetrouwden van zussen van mijn overgrootvader, Basiel) had ik graag recentere info bekomen.

Mogelijkwijze zijn er nog afstammelingen woonachtig in Deinze of deelgemeenten.

Omwille van de Privacywet weet ik dat op dit artikel geen reacties kunnen gepubliceerd worden in dit tijdschrift.

Voor de lezers die bijkomende info hebben, gelieve mij dit te laten weten op het volgende e-mailadres michel.van.eeckhaute@telenet.be

GENERATIE BETOVERGROOTOUDERS

VII.6 Karel Ludovicus Van Eeckhaute is geboren op 23-04-1825 in Grammene, zoon van Franciscus Van Eeckhaute en Regina Van Praet. Karel is overleden op 28-01-1902 in Gotten, 76 jaar oud. Karel trouwde, 33 jaar oud, op 02-03-1859 in Huise met **Maria Clementina Vanlancker**, 26 jaar oud. Maria is geboren op 19-03-1832 in Huise, dochter van Petrus Vanlancker en Joanna Constantia De Borggraeve. Maria is overleden op 18-10-1875 in Grammene, 43 jaar oud.

Kinderen van Karel en Maria:

1 Maria Elodia Van Eeckhaute, geboren op 30-12-1859 in Grammene. [Volgt VIII.12.](#)

2 Basiel Van Eeckhaute, geboren op 05-05-1861 in Grammene (UITGEWERKT TOT OP HEDEN).

3 Triphon Van Eeckhaute [VIII.14], geboren op 03-11-1862 in Grammene. Triphon is overleden op 03-07-1865 in Grammene, 2 jaar oud.

4 Cyrillus Van Eeckhaute, geboren op 28-02-1864 in Grammene (UITGEWERKT TOT OP HEDEN).

5 Achilles-Basiel Van Eeckhaute [VIII.16], geboren op 07-10-1865 in Grammene. Achilles-Basiel is overleden.

6 Marie Leonie Van Eeckhaute, geboren op 28-03-1867 in Grammene. [Volgt VIII.17.](#)

7 Marie Emelie Van Eeckhaute, geboren op 12-12-1868 in Grammene. [Volgt VIII.18.](#)

8 Marie Romanie Van Eeckhaute [VIII.19], geboren op 29-06-1870 in Grammene. Marie is overleden op 04-08-1871 in Grammene, 1 jaar oud.

9 Maria Celina Van Eeckhaute, geboren op 20-03-1872 in Grammene. [Volgt VIII.20.](#)

10 Triphon Camiel Van Eeckhaute [VIII.21], geboren op 16-01-1874 in Grammene. Triphon is overleden op 17-01-1881 in Grammene, 7 jaar oud.

GENERATIE OVERGROOTOUDERS

VIII.12 Maria Elodia Van Eeckhaute is geboren op 30-12-1859 in Grammene, dochter van Karel Ludovicus Van Eeckhaute (zie [VII.6](#)) en Maria Clementina Vanlancker.

Maria:

(1) trouwde, 25 jaar oud, op 08-06-1885 in Grammene met **Ivo D'hulst**, 39 jaar oud. Ivo is geboren op 18-01-1846 in Machelen-aan-de-Leie, zoon van Benedictus D'hulst en Rosalia Philippina Van Hove. Ivo is overleden op 15-12-1891 in Machelen-aan-de-Leie, 45 jaar oud.

(2) trouwde, 33 jaar oud, op 08-11-1893 in Machelen-aan-de-Leie met **Henricus Berlamont**, 36 jaar oud. Henricus is geboren op 04-02-1857 in Machelen-aan-de-Leie.

Kinderen van Maria en Ivo:

1 Maria Sophia D'hulst [IX.1], geboren op 16-03-1886 in Machelen-aan-de-Leie.

2 Leonie Irma D'hulst [IX.2], geboren op 16-03-1886 in Machelen-aan-de-Leie.

3 Marie Emelie D'hulst [IX.3], geboren op 04-05-1887 in Machelen-aan-de-Leie.

4 Irma Amelia D'hulst [IX.4], geboren op 15-09-1888 in Machelen-aan-de-Leie.

5 Remy Cyrille D'hulst [IX.5], geboren op 02-11-1889 in Machelen-aan-de-Leie.

6 Jules Octavius D'hulst [IX.6], geboren op 14-08-1891 in Machelen-aan-de-Leie.

Kinderen van Maria en Henricus:

7 René Berlamont [IX.7], geboren op 09-09-1894 in Machelen-aan-de-Leie.

8 Gentil Berlamont [IX.8], geboren op 21-02-1896 in Machelen-aan-de-Leie.

9 Cyrilus Theophilus Berlamont [IX.9], geboren op 30-08-1897 in Machelen-aan-de-Leie.

10 Emile Joseph Berlamont [IX.10], geboren op 17-08-1899 in Machelen-aan-de-Leie.

11 Philemon Leopold Berlamont [IX.11], geboren op 04-07-1901 in Machelen-aan-de-Leie.

12 Mauritius Camilus Berlamont [IX.12], geboren op 21-06-1903 in Machelen-aan-de-Leie. Mauritius is overleden op 30-06-1904 in Machelen-aan-de-Leie, 1 jaar oud.

VIII.17 Marie Leonie Van Eeckhaute is geboren op 28-03-1867 in Grammene, dochter van Karel Ludovicus Van Eeckhaute (zie VII.6) en Maria Clementina Vanlancker. Marie trouwde, 25 jaar oud, op 28-09-1892 in Grammene met **Franciscus Gentilius Baele**, 24 jaar oud. Franciscus is geboren op 24-09-1868 in Vinkt, zoon van Augustus Baele en Virginia Blondeel.

Kind van Marie en Franciscus:

1 Cyriel Basiel Baele [IX.38], geboren op 06-12-1892 in Grammene.

VIII.18 Marie Emelie Van Eeckhaute is geboren op 12-12-1868 in Grammene, dochter van Karel Ludovicus Van Eeckhaute (zie VII.6) en Maria Clementina Vanlancker. Marie trouwde, 28 jaar oud, op 06-01-1897 in Grammene met **Emiel Maesele**, 30 jaar oud. Emiel is geboren op 27-09-1866 in Gottem, zoon van Leander Maesele en Sophie Martens.

Kinderen van Marie en Emiel:

1 Marie Elodie Maesele [IX.39], geboren op 26-05-1899 in Gottem.

2 Oscar Aimé Hector Maesele [IX.40], geboren op 11-06-1900 in Gottem.

3 Adiel Basiel Maesele [IX.41], geboren op 15-03-1901 in Gottem.

4 Francies Edmond Maesele [IX.42], geboren op 15-03-1901 in Gottem.

5 Maria Anna Maesele [IX.43], geboren op 19-04-1903 in Gottem.

6 Irma Juliana Maesele [IX.44], geboren op 01-07-1904 in Gottem.

7 Elodie Irma Maesele [IX.45], geboren op 12-10-1905 in Gottem.

8 Alice Sidonie Maesele [IX.46], geboren op 26-01-1907 in Gottem.

9 Gentil Cyriel Omer Maesele [IX.47], geboren op 11-09-1909 in Gottem.

VIII.20 Maria Celina Van Eeckhaute is geboren op 20-03-1872 in Grammene, dochter van Karel Ludovicus Van Eeckhaute (zie VII.6) en Maria Clementina Vanlancker. Maria is overleden op 09-07-1959, 87 jaar oud. Maria trouwde, 25 jaar oud, op 29-04-1897 in Grammene met **Cyrillus Blancke**, 24 jaar oud. Cyrillus is geboren op 07-06-1872 in Ruiselede, zoon van Carolus Blancke en Maria Vanderghinste.

Kinderen van Maria en Cyrillus:

1 George Marcel Blancke [IX.48], geboren op 11-05-1898 in Grammene.

2 Jérôme Omère Blancke [IX.49], geboren op 09-04-1899 in Grammene.

3 Florent Marcel Blancke [IX.50], geboren op 06-05-1901 in Grammene.

4 Germaine Renilde Marie Blancke [IX.51], geboren op 16-12-1903 in Grammene.

NAZARETH: STATUS ANIMARUM 1787

(bron: Rijksarchief Gent: Kerkfabriek Nazareth (PAR204) nr. 1) – (vervolg van Leiestam 1/2017 p. 1144) Com = aantal communicanten; Non com = aantal niet communicanten

Gezin	Com	Non com
Pieter CLAEYS	2	
Pieter Joannes CORRYN	2	7
Adrianus Taelman	3	3
Pieter BOONE	6	6
Joannes Baptiste DHONDT	2	6
Livinus DE KEUCKELEIRE	3	6
Joseph BEYAERT	3	1
Pieter LIEBAERT	3	3
Philippus MESTAGH	3	4

Heemeulen, Vogelensangh en Sneppe

Gezin	Com	Non com
Adrianus KETELS	4	3
Francies VAN PARYS	2	1
Daniel VINCKE	3	1
Francies VAN SIMAEY	3	1
Judocus ROGGE	5	
Francies CLAUWAERT	2	6
Jacobus DE WEVER	5	4
Joannes VERHEGGEN	5	2
Joannes Baptiste VERMEIREN	2	

Gezin	Com	Non com
Engelbertus GEIREGAT	2	3
Judocus DE PAEPE	2	4
Livinus DE SUTTER	3	2
Weduwe Petrus VAN HUFFEL	5	2
Joannes LAUWAERT	3	
Ambrosius VANDE WINCKEL	4	3
Francies ROBBENS	3	
Constantinus LAGAET	4	
Weduwe Josephus DE CLERCK	4	
Joannes Baptiste MOERMAN	2	4
Alexander GEIREGAT	6	
Domin DE SCHEIRDER	2	5
Pieter Frans MOERMAN	4	1
Joannes Baptister MAEBE	3	2
Jacobus DE RUYCK	2	4
Joannes DE PAEPE	5	2
Judocus BUYCK	4	3
Joannes Baptiste BROCHE	2	3
Pieter DE CLERCK	6	
Josephus VANDER STRAETEN	6	2
Pieter VAN DAMME	4	
Francies ROGGE	3	3
Josephus MAES	2	3
Engelbertus DE CLERCK	5	6
Joannes Baptiste DE RUYCK	5	
Jacobus HUYGE	3	3
Joannes MEYFROOT	3	4
Francies GYSELS	3	1
Joannes Baptiste VAN BEVERSLUYS	3	4
Joannes NACHTEGAELE	2	
Francies DE CAEVEL	5	2
Weduwe Judocus SCHINCKEL	4	
Joannes CLAEYS	2	3
Joanna HEYSE	1	
Pieter HEYSE	4	3
Weduwe N. BAERT	7	
Weduwe EECKHOUTE	4	
Francies CORRYN	2	2
Pieter CAREEL	4	1
Gillis VLERICK	3	2
Ludovicus VANDEN DAELE	5	3
Emmanuel SCHINCKEL	2	3
Laurentius DE KEYSER	4	2
Joannes Baptiste GEIREGAT	2	4
Joannes Baptiste PRAET	4	3

(wordt vervolgd)

Guido Demuyneck

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

3/9282 P 806155

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN

Regio Deinze

Leiestam

Tijdschrift - Verschijnt tweemaandelijks (niet in juni)

Uitgiftekantoor: Deinze 1

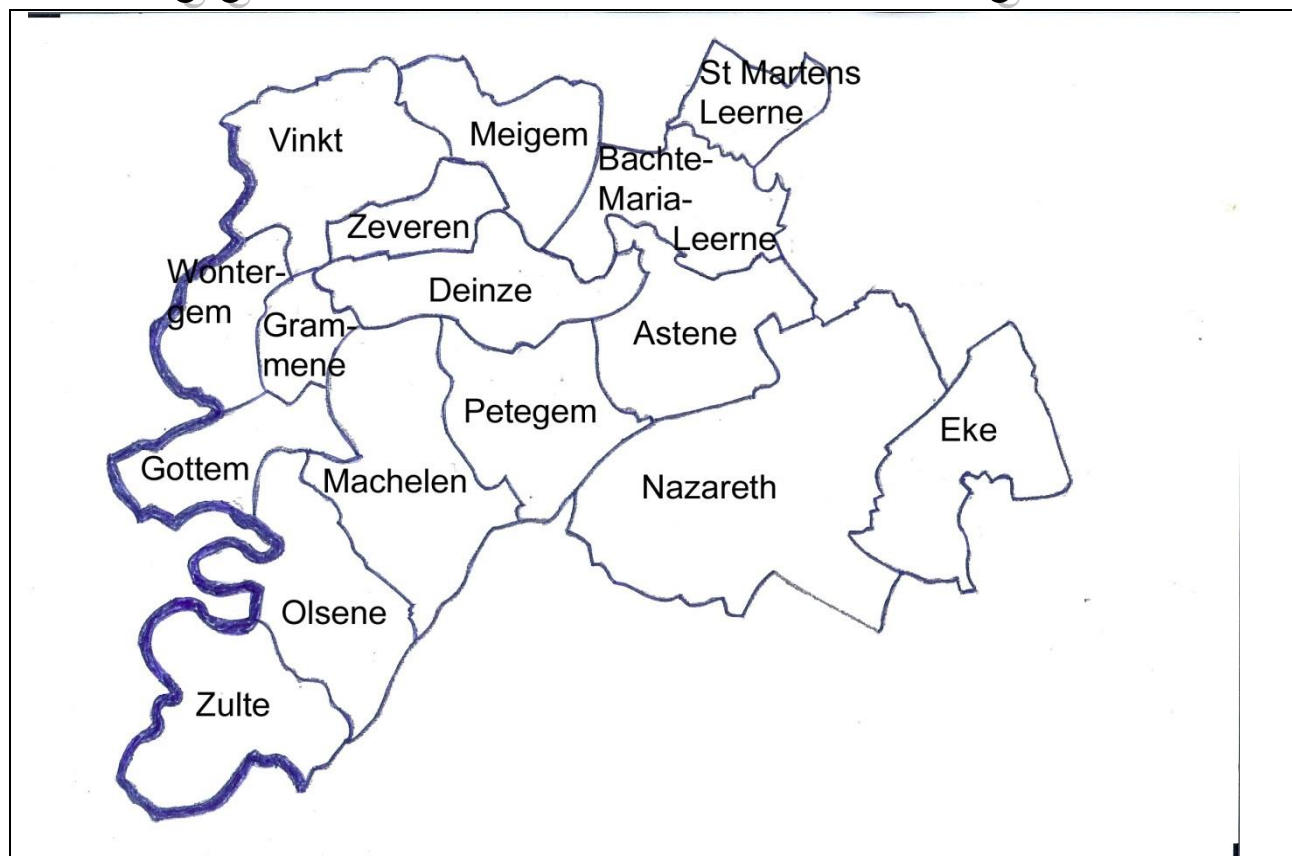
Jaargang 25 – nr. 3 – augustus 2017

Hoofredactie: Guido Demuynck, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drongen

Verantwoordelijk uitgever: Claude Gekiere, Herfstlaan 59, B – 9800 Deinze

Website: <http://www.familiekundedeinze.be>

Werkingsgebied Familiekunde Vlaanderen - Regio Deinze

Het lidgeld voor Familiekunde Vlaanderen, met een abonnement op het tijdschrift **Vlaamse Stam**, bedraagt 37 euro per jaar, en kan gestort worden op rekening IBAN BE58 4141 1712 2179, BIC KREDBEBB van Familiekunde Vlaanderen – Van Heybeeckstraat 3 te 2170 Merksem. Voor een tweede lid van het gezin bedraagt het lidgeld slechts 10 euro per jaar.

De abonnees kunnen terecht in alle afdelingen van Familiekunde Vlaanderen en zijn vrij om voor een andere afdeling te kiezen dat deze waar ze wonen en administratief worden ondergebracht.

Wens je geen lid te worden van Familiekunde Vlaanderen, maar toch het tijdschrift **Leiestam** te ontvangen, gelieve dan 8,00 Euro over te schrijven op **rekening nummer van FV - Deinze: BE24 0832 7311 6738 BIC: GKCCBEBB**

Gemeentelijk Archief en Documentatiecentrum te Melle

Brusselsesteenweg 393, 9090 Melle (tel. 09.252.26.47)

*voor uw genealogische opzoeken staan
wij open voor iedereen*

breng een bezoek en laat u assisteren
door de leden van de

**Werkgroep Genealogie Melle vzw (WGM vzw)
& Heemkundige Vereniging De Gonde**

openingsuren staan vermeld in ons gratis digitaal tijdschrift

'DE NIEUWSFLITS'

indien u de "Nieuwsflits" wilt ontvangen kunt u dit aanvragen via een mailtje
naar: WGMvzw2012@gmail.com

ACTIVITEITEN

- Dinsdagen 26/9, 31/10, en 28/11/2017:

Opsporing verzocht: mijn voorouders (van 14 uur tot 16 uur in het Stadsarchief van Deinze): begeleiding nieuwe familiekundigen door een bestuurslid van Familiekunde Deinze
Organisatie: Familiekunde Vlaanderen – Regio Deinze.
Administratief Centrum “Leiespiegel”, Brielstraat 2, 9800 Deinze.

- Zondag 3 september 2017:

Erfgoedbeurs Familiekunde Tielt

(in de voorhal van de Europahal, Generaal Maczekplein te Tielt)

Familiekunde Vlaanderen – regio Deinze zorgt voor gemeenschappelijk vervoer:

Heen naar Tielt: Vertrek om 9.00 uur aan de Brielpoort te Deinze

Terug naar Deinze: Vertrek in Tielt om 11.00 uur

Inschrijving ten laatste de week vooraf per mail aan claudio@gekiere.com

- Dinsdag 26 september 2017 om 20 uur in de benedenzaal van de Stedelijke Bibliotheek, ingang Markt, Deinze:

Voordracht: “Godsdienstoorlogen en Beeldenstorm in de 16de eeuw”.

door **Claudio Gekiere**, voorzitter Familiekunde Vlaanderen – regio Deinze.

De 16de eeuw was een van de woeligste periodes uit de Europese geschiedenis: de opkomst en de verspreiding van nieuwe ideeën in het geestesleven. De godsdienst wordt de belangrijkste oorzaak voor oorlog. De protestanten dagen het gezag van Rome uit en willen een zuivere kerk, zonder processies, zonder spullen en krullen. Religieus erfgoed wordt aan de hand van een beeldenstorm vernietigd. In deze spreekbeurt komen de sociaal-economische, politieke, religieuze oorzaken en de aanleidingen van deze hysterische uitbarstingen van geweld aan bod. Figuren als Keizer Karel, Koning Filips II, Margaretha van Parma, Alva, de geloofshervormers Luther, Calvijn, Zwingli en heersers van destijds buiten onze grenzen, met name Willem de Zwijger en Hendrik VIII komen ook als protagonisten in het daglicht te staan.

Inkom: leden Familiekunde Deinze: gratis, anderen: 2 euro.

- Vrijdag 17 november 2017 vanaf 18 uur in MUDEL, L. Matthyslaan 3-5 Deinze

Feest en Academische zitting ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van Familiekunde Vlaanderen – regio Deinze (zie ook laatste pagina van dit nummer, raadpleeg ook onze website!)

Noteer nu reeds:

- Dinsdag 27 maart 2018 om 20 uur in de benedenzaal van de Stedelijke Bibliotheek, ingang Markt, Deinze:

Voordracht: “De Adel, binnenste buiten”

door Geert Gruyaert.

De adel: waar woonden zij, wat deden zij of wie waren zij?

Tijdens deze lezing gaan wij dieper in op het dagelijkse leven van de adel en hun personeel.

Er wordt stil gestaan bij de heraldiek (wapenkunde), de jacht, de zomerverblijven en het huidig patrimonium, de adellijke titels, de gebruiken.

Maar ook historisch wordt bekeken hoe de adel zich ontwikkelde. Misschien wel van bij de Romeinen, in de Middeleeuwen en verder in de Spaanse en Oostenrijkse periode. Ook de afschaffing van de adel na de Franse republiek komt aan bod en de herinvoering door de Belgische staat, m.a.w. de Belgische adel op vandaag.

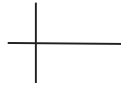
Inkom: leden Familiekunde Deinze: gratis, anderen: 2 euro.

Overlijden gewezen bestuurslid van Familiekunde Deinze.

Ons oud-bestuurslid Guy Thoonen, medestichter van de Familiekunde Deinze, is overleden te Gent op 6 april 2017 tijdens zijn tachtigste levensjaar.

Sinds de oprichting van de afdeling Deinze in 1992 was hij gedurende een periode van 19 jaar onze penningmeester.

Rust nu maar uit,
je strijd is gestreden
je hebt het ontzettend moedig gedaan...

De Heer

Guy Thoonen

weduwnaar van mevrouw Georgette Jonckheere (†2005)
levensgezel van mevrouw Denise Meirsman

geboren te Gent op 23 september 1937
en er overleden op 6 april 2017,
gesterkt door het Heilig Sacrament der Zieken.

Lid van verschillende verenigingen.

De plechtige eucharistieviering
waartoe u vriendelijk wordt uitgenodigd
zal plaatsvinden in de kerk van O.L.Vrouw Geboorte,
Dorp te Nazareth

op woensdag 12 april 2017 om 10.00 uur.

Samenkomst en begroeting in de kerk vanaf 9.30 uur.

Daarna volgt de bijzetting van de urne
op de begraafplaats van Nazareth.

U kan Guy een laatste groet brengen in het mortuarium
van het AZ Sint-Lucas op vrijdag, zaterdag en maandag
van 9.30 tot 11.45 uur en 13.30 tot 18.15 uur,
op zondag van 9.30 tot 11.45 uur.

Denise Meirsman

zijn levensgezellin,

Hugo en Monique De Tollenaere - Thoonen
Els

Marc en Mirita

Filipe, Jorge, Maira, Tobie

Wim en Hilde

Lore, Bram

Leen

Suzanne, Karel

André Thoonen, priester

zijn zus, broer, schoonbroer, neven en nichten,

de familie Thoonen.

Met bijzondere dank aan zijn huisarts Dr. Vercruysse,
de palliatieve eenheid van Sint-Lucas Gent en

allen die hem met veel vriendschap omringd hebben

Correspondentie:

Uitvaartzorg Vercruyssen

t.a.v. Familie Thoonen

Limburgstraat 58, 9000 Gent

STRAFZAKEN VOOR DE POLITIERECHTER VAN NAZARETH

In de Leiestam 1/2017 bespraken we de strafzaken behandeld door de Deinse vrederechter in 1869. Thans analyseren we de strafzaken voor de “regtbank van simpel politie van het kanton Nazareth” van 1868.

De archieven van het Nazarethse vredegerecht zijn terug te vinden in het Rijksarchief Gent onder de fondsnummers R.300 en R.301.

Volgende inventarisnummers betreffen strafzaken:

In het fonds R.300:

56-62: Zittingsbladen 1853-1859, 7 delen

63-75: Minuten van vonnissen 1833-1847: 13 omslagen

In het fonds R.301:

1-78: Minuten van vonnissen 1860-1970: 15 pakken en 63 delen.

In de 19^e eeuw kon eenzelfde persoon zowel vrederechter als politierechter zijn. Dit is zeker het geval voor kleine vredegerichten zoals Nazareth. De vrederechter was dan zowel bevoegd voor burgerlijke zaken als voor strafzaken. Zijn strafrechtelijke bevoegdheid oefende hij uit in de hoedanigheid van politierechter.

De politierechtbank was samengesteld uit de politierechter die vonnistte, de griffier van het vredegerecht die belast was met het opmaken van de akten van rechtspleging en een ambtenaar van het openbaar ministerie.

De politierechtbank was bevoegd voor een aantal overtredingen en wanbedrijven. De bevoegdheden evolueerden in de tijd.

Als voorbeeld ontleden we hier het vonnisregister van 1868 (R.301, nr. 7). In dat jaar zetelde vrederechter Isidor(us) TEIRLINCK als politierechter, samen met Louis (Karel Lodewijk) CLAEYS als griffier. Als ambtenaar van het Openbaar Ministerie traden achtereenvolgens op: Vitus DE CONINCK, politiecommissaris van Nazareth die overleed op 25/7/1868, burgemeester van Nazareth Philippe Kervin de Volkaersbeke, en de nieuwe politiecommissaris van Nazareth, Désiré LACROIX.

In totaal hadden dat jaar 11 zittingen plaats, telkens op zaterdag.

In totaal werden 33 zaken behandeld (78 beklaagden) van diverse aard, enkele wegens verschillende feiten.

Vooraf het groot aantal veroordelingen wegens het los laten lopen van honden zonder muilband (13) en wegens inbreuken op het sluiten en verlaten van herbergen (7 zaken) vallen op. Verder zijn er in 1868 drie veroordelingen wegens scheldwoorden, twee wegens vrijwillige slagen, en telkens een veroordeling wegens: rondrijden met een wagen met onreglementair ijzerbeslag, spoorlopen, verstoring nachtrust, breken van een vensterruit, stelen van aardappels, stelen van bladeren voor bemesting, wegens weigering tolgeld te betalen en wegens een inbreuk op het reglement van de Schelde (te dicht plaatsen van een steenoven nabij de boorden van de Schelde).

Behalve in geval van vrijspraak werd bijna steeds een boete en vervangende gevangenisstraf opgelegd (één keer enkel een gevangenisstraf, namelijk wegens “aerdappeldiefte”).

De boetes variëren van 2 frank tot 50 frank. De relatie tussen aard van de feiten en de hoogte van de boetes is, tegen de achtergrond van onze tijdsgeest, vaak verwonderlijk. Geen medelijden ook voor de armen. Wegens het stelen van aardappelen op een veld gaat August DE CLERCQ onverbiddelijk voor 5 dagen achter de tralies.

Guido Demuynck

Zitting van 11 januari 1868:

1) RYCKBOSCH Sylvain, 43 jaar, zoon van Pieter Livin en van Serafina BAERT, voerman in Beerlegem
Onvoldoende beslag op de wielen van een voertuig rijdende op de openbare weg
50 frank of 8 dagen gevangenisstraf

Zitting van 22 februari 1868:

2) a) MICHELIS Emanuel, 34 jaar, zoon van Francies en van Amelie VERCRUYSSSE, herbergier in Nazareth
b) DE RYCKE Ivo, 28 jaar, zoon van Serafin en van Rozalie VAN SYMAEY, dienstknecht in Nazareth
c) CORNELIS Francies, 36 jaar, zoon van Eugene en van Regina AERENS, werkman in Nazareth
d) WINDELS Theofiel, 22 jaar, zoon van Emmanuel en van Julie VERMEERE, werkman in Nazareth
e) VANDER SICKEL Camiel, 28 jaar, zoon van Karel en van Francisca AERENS, werkman in Nazareth
f) COUSSE Joannes, 41 jaar, zoon van Francies en van Coleta DE POTTER, werkman in Nazareth
g) DE ROOSE Theofiel, 21 jaar, zoon van Francies en van Sofie BILLIET, dienstknecht
Inbreuk op het sluiten en verlaten van herbergen
Veroordeling a) tot 6 frank of 3 dagen gevangenisstraf, b), c), d), e), f) en g) tot 3 frank of 1 dag gevangenisstraf

3) a) DE BIE Livinus, 38 jaar, zoon van Jozef en van Marie Cathrine DE RIDDER, herbergier in Nazareth
b) COLBRANDT August, 32 jaar, zoon van Pieter Jozef en van Marie ROGGE, werkman in Nazareth
c) VAN QUICKENBORNE Jan, 67 jaar, zoon van Pieter Francies en van Maria COUSSEMENT, werkman in Nazareth
d) RYCKBOSCH Camiel, 24 jaar, zoon van Jan en van Rozalie COOREVITS, dienstknecht in Nazareth
e) DE MEYER Camiel, 32 jaar, zoon van Karel en van Amelie COOREVITS, werkman in Nazareth
f) DE MEYER Philomena, 23 jaar, dochter van Karel en van Amelie COOREVITS, kantwerkster in Nazareth
g) MINNAERT Camiel, 21 jaar, zoon van August en van Melanie COUSSEMENT, wever in Nazareth
h) VAN QUICKENBORNE Eulalie, 24 jaar, dochter van Jan Emanuel en van Marie Therese ELIAS, dagloonster in Nazareth
i) MAEBE Karel Louis, 40 jaar, zoon van Francies en van Marie Therese WINDELS, landbouwer in Nazareth
j) VANDE VELDE August, 44 jaar, zoon van Pieter en van Marie Caroline MAEBE, landbouwer in Nazareth
Inbreuk op het sluiten en verlaten van herbergen

Veroordeling a) tot 6 frank of 3 dagen gevangenisstraf, b), c), d), e) en f) tot 3 frank of 1 dag gevangenisstraf, g), h), i) en j) tot 4 frank of 1 dag gevangenisstraf

4) a) DE CAEVEL Karel Louis, 52 jaar, zoon van Jan Baptiste en van Isabelle Marie DE CLERCQ, herbergier in Nazareth

b) DE SMET Remi, 22 jaar, zoon van Francies en van Victoria LAPAIX, dienstknecht in Nazareth

c) SCHAUBROECK Charles, 23 jaar, zoon van Jan Baptiste en van Sophie COZYN, werkman in Nazareth

d) DE CLERCQ Jan Jozef, 52 jaar, zoon van Louis en van Regina DE CLERCQ, landbouwer in Nazareth

e) VANDER HAEGEN Jan, 22 jaar, zoon van Charles Louis en van Catharine REYNAERT, dienstknecht in Nazareth

f) August MESTDAG, 36 jaar, zoon van Pieter en van Isabelle STEVENS, landbouwer in Nazareth
Inbreuk op het sluiten en verlaten van herbergen

Veroordeling a) tot 6 frank of 3 dagen gevangenisstraf, b), c), d) en e) tot 3 frank of 1 dag gevangenisstraf, f) tot 4 frank of 1 dag gevangenisstraf

5) a) VAN DAMME Pieter, 58 jaar, zoon van Gerard en van Coleta DE GROOTE, werkman in Nazareth

b) MAEBE Désiré, 41 jaar, zoon van Jan Baptiste en van Alexandrina HEYDE, werkman in Ouwegem

c) ONDERBEKE Camiel, 19 jaar, zoon van Jan Baptiste en van Régine TYTGAT, werkman in Nazareth

d) VERMAERCKE Leo, 19 jaar, zoon van Angelus en van Celestine ESPEELS, poeldenier in Ouwegem

Inbreuk op het sluiten en verlaten van herbergen

Veroordeling a) tot 10 frank of 3 dagen gevangenisstraf, b) tot 3 frank of 1 dag gevangenisstraf, c) en d) tot 4 frank of 1 dag gevangenisstraf

6) Domien TACKELS, 77 jaar, zoon van Pieter en van Regine DE GEYTER, landbouwer in Zwijnaarde

Vrijwillige slagen toegebracht aan Dorata DE BACKER in Zwijnaarde
2 frank of 1 dag gevangenisstraf

Zitting van 21 maart 1868:

7) Florentin DE SCHEPPER, 57 jaar, zoon van Bernard en van Marie VERCRUYSE, koopman en herbergier in Sint-Denijs-Westrem

Spoorlopen in Nazareth

22 frank of 8 dagen gevangenisstraf

Zitting van 2 mei 1868:

8) Constantin WOLLAERT, 60 jaar, zoon van Augustin en van Isabelle Marie MEIRSMAN, landbouwer in Nazareth

Laten loslopen van honden zonder muilband

10 frank of 1 dag gevangenisstraf

9) Caroline BRAEM weduwe van Francies REYNAERT, landbouwster in Sint-Martens-Latem
 Laten loslopen van honden zonder muilband
 10 frank of 1 dag gevangenisstraf

10) Josefa POLFLIET weduwe van Pieter DE KEUKELEIRE, landbouwster in Eke
 Laten loslopen van honden zonder muilband
 10 frank of 1 dag gevangenisstraf

11) Jacobus DE TIER, 42 jaar, zoon van Emmanuel en van Regine DE CLERCQ, winkelier in Eke
 Laten loslopen van honden zonder muilband
 10 frank of 1 dag gevangenisstraf

12) Pieter Francies BOONE, 74 jaar, zoon van Augustin en van Isabelle VAN LANCKER,
 landbouwer in Eke
 Laten loslopen van honden zonder muilband
 10 frank of 1 dag gevangenisstraf

13) Jozef CLAUS, 74 jaar, zoon van Emmanuel en van Coleta LUYTENS, landbouwer in Eke
 Laten loslopen van honden zonder muilband
 10 frank of 1 dag gevangenisstraf

Zitting van 23 mei 1868:

14) Pieter BENOOT, 35 jaar, zoon van Judocus en van Marie Therese DE COSTER, werkman in
 Nazareth
 Laten loslopen van honden zonder muilband
 3 frank of 1 dag gevangenisstraf

15) Joannes BENOOT, 38 jaar, zoon van Judocus en van Marie Therese DE COSTER, werkman in
 Nazareth
 Laten loslopen van honden zonder muilband
 3 frank of 1 dag gevangenisstraf

16) Cornelis BEKAERT, 30 jaar, zoon van Pieter Bernard en van Joanna Catherine VERWEE,
 landbouwer in Eke
 Laten loslopen van honden zonder muilband
 10 frank of 1 dag gevangenisstraf

17) Karel Louis VERSCHUERE, werkman in Eke
 Laten loslopen van honden zonder muilband
 3 frank of 1 dag gevangenisstraf

Zitting van 4 juli 1868:

18) Jan Baptiste VERMAELE, 51 jaar, zoon van Pieter en van Coleta GOOSSENS, landbouwer en
 burgemeester in Sint-Martens-Latem
 Laten loslopen van honden zonder muilband
 5 frank of 1 dag gevangenisstraf

19) Jan Francies VERMAELE, zoon van Livin, landbouwer in Sint-Martens-Latem
 Laten loslopen van honden zonder muilband
 5 frank of 1 dag gevangenisstraf

20) Pieter ELEYN, 72 jaar, zoon van Abbeel en van Rozali VERVENNE, landbouwer in Deurle
 Laten loslopen van honden zonder muilband
 5 frank of 1 dag gevangenisstraf

21) a) Augustin DE MEYER, 28 jaar, zoon van Marcellin en van Amelie CEUTERICK, landbouwer in Zwijnaarde
 b) Jan Baptiste DE MEYER, 26 jaar, zoon van Livin en van Serafina HELLEBAUT metser in Zwijnaarde
 c) Pieter JOOS, 24 jaar, zoon van Leo en van Amelie SCHOLLAERT, metser in Zevergem
 Verstoring nachtrust en scheldwoorden door c) en verstoring nachtrust door a) en b)
 15 frank of 3 dagen gevangenisstraf voor b) en 25 frank of 4 dagen gevangenisstraf voor c)

Zitting van 29 augustus 1868:

22) a) Marie Sofie VERMEULEN, 26 jaar, vrouw van Jan Baptiste DOSSCHE, landbouwster in Zevergem
 b) Anna DE WULF, 50 jaar, vrouw van Karel LIPPENS, herbergierster in Zevergem
 Wederzijdse scheldwoorden in juli 1868 te Zevergem
 15 frank of 3 dagen gevangenisstraf voor a) en 3 frank of 1 dag gevangenisstraf voor b)

23) a) Jan Baptiste CNUDE, 49 jaar, herbergier in Nazareth
 b) Frederik Taelman, 36 jaar, wonende in Nazareth
 c) Jan Baptiste DE WINTER, wonende Nazareth
 d) Donatus HUYS, 22 jaar, zoon van Leonard, werkman in Nazareth
 e) Theofiel HUYS, 25 jaar, zoon van Leonard, werkman in Nazareth
 f) Ivo HUYS, 22 jaar, zoon van Leonard, werkman in Nazareth
 g) Camiel Lacomte, 21 jaar, zoon van Pieter, werkman in Nazareth
 h) Ivo Vanden Daele, 21 jaar, zoon van Augustin, landbouwer in Nazareth
 i) Jan Geiregat, 37 jaar, zoon van Augustin, werkman in Nazareth
 Inbreuk op het sluiten en verlaten van herbergen
 Veroordeling a) tot 5 frank of 3 dagen gevangenisstraf, b), c), d), e) f) g) en h) tot 2 ½ frank of 1 dag gevangenisstraf, i) tot 4 frank of 1 dag gevangenisstraf

24) a) Francies Vande Velde, 41 jaar, zoon van Karel Louis, herbergier in Nazareth
 b) Bruno CNUDE, 21 jaar, zoon van Jan Baptiste, werkman in Nazareth
 c) Domin Dhaeze, 33 jaar, zoon van Josef, werkman in Nazareth
 d) Ursula Vande Velde, dochter van Karel Louis, herbergierster in Nazareth
 Inbreuk op het sluiten en verlaten van herbergen
 Veroordeling a) en d) tot 5 frank of 3 dagen gevangenisstraf, b) en c) tot 2 ½ frank of 1 dag gevangenisstraf

25) a) Emmanuel Michiels, 37 jaar, zoon van Francies en van Amelie Vercruyssen, herbergier in Nazareth

- b) Karel VAN OVERBERGE, 57 jaar, werkman in Nazareth
 c) Ivo DE RYCKE, 23 jaar, dienstknecht in Nazareth
 d) Frederick Taelman, 36 jaar, onwettige zoon van Julie Taelman, werkman in Nazareth
 e) Jan GEIREGAT, 37 jaar, zoon van Augustin en van Marie VAN HIEFTE, werkman in Nazareth
 Inbreuk op het sluiten en verlaten van herbergen
 Veroordeling a) tot 10 frank of 3 dagen gevangenisstraf, b) en d) tot 2 ½ frank of 1 dag gevangenisstraf, e) tot 4 frank of 1 dag gevangenisstraf

26) a) Jozef Désiré VERPON, 46 jaar, zoon van Jan Jozef, hoofdbediende van de accijnzen, wonende Eke

b) Camiel BOONE, 24 jaar, zoon van Jan Baptiste, herbergier in Eke

Vrijwillige wederzijdse slagen en a) breken van een vensterruit ten nadele van b) op 2/8/1868 te Eke
 Veroordeling a) tot 4 frank of 1 dag gevangenisstraf (voor het breken van een venster) en b) tot 20 frank of 3 dagen gevangenisstraf

Zitting van 3 oktober 1868:

27) August DE CLERCQ, 29 jaar, zoon van Bernard en van Coleta DE FREZ, werkman in Nazareth
 Stelen van aardappels op het veld in de nacht van 18 op 19/8/1868 ten nadele van Augustus VANDE VELDE

5 dagen gevangenisstraf

NAMEN, VOORNAMEN, Beroep, Woonst, enz.	SIGNALEMENT van den Veroordeelde.	Dagteekening van het Vonnis.	S T R A F.
<i>Declercq</i> <i>August</i> Beroep : <i>Werkman</i> Zoon van : <i>Bernard</i> en van <i>Coleta De Frez</i> Geboren te <i>Nazareth</i> den <i>12 August 1830</i> Woonende te <i>Nazareth</i> wyk of straat <i>Stenen bosch</i> <i>(Kassiere winkel)</i>	Oud <i>38</i> jaren. Lang <i>1 m 550</i> mill. Aengezigt : <i>ruw</i> Voorhoofd : <i>rond</i> Oogen : <i>bruin</i> Neus : <i>dik</i> Mond : <i>groot</i> Kin : <i>rond</i> Hair : <i>blond</i> Wenkbrauwen : <i>g</i> Baerd : <i>blond</i> Byzondere teekenen.	<i>3 jhr</i> <i>1868</i>	<i>5 (vijf) dagen</i> Gevangzitting uit hoofde van : <i>Veld diefstal</i> <i>(maatschappij)</i>

De Politie-Kommissaris, Ambtenaar van het openbaar Ministerie by de Regtbank van enkele Regeltucht te Nazareth, aenzoekt den Bestuurder van het gevangenhuis der stad Gent, bovengemeld veroordeelde te aenveerden, ten einde hem zyne straf te doen ondergaen.

Nazareth, den *12 Dec* 1868

De Salika Naam Pairs
 Ambtenaar van het openbaar Ministerie

In te gaen den *14 December 1868*
 voor *3 uren* 's namiddags.

Document waarin de politiecommissaris van Nazareth aan het gevangenisbestuur van Gent vraagt August DE CLERCQ te aanvaarden (met signalement). Betrokkene zat zijn straf uit vanaf 14/12/1868.
 (Bron: Rijksarchief Gent, fonds M44 Archieven van de centrale gevangenis te Gent en van de hulpgevangenis te Gent, nr. 2780, opsluitingsdossiers december 1868)

28) Maurice DE GROOTE, 50 jaar, zoon van Domien, schoonmaker in Ouwegem
 Rijden zonder geldig vervoerbewijs op de trein van Hengouwen-Vlaanderen op 2/9/1868
 22 frank of 3 dagen gevangenisstraf

Zitting van 7 november 1868:

29) Jan Baptiste GYZELYNCK, 30 jaar, zoon van Francies en van Dorothé NEVEJANS, steenbakker in Merelbeke
 Te dicht plaatsen van een steenoven aan de boorden van de Schelde
 22 frank of 3 dagen gevangenisstraf

30) Marie DE SLOOVER, 59 jaar, dochter van Francies en van Francisca VAN HUFFEL, vrouw van Francies MICHIELS, landbouwster in Nazareth
 Scheldwoorden aan het adres van Francisca LAMONT en Hortence DE STERKE
 10 frank of 2 dagen gevangenisstraf

Zitting van 28 november 1868:

31) Francies DE MOOR tabaksfabrikant in Oudenaarde
 Weigering tolgeld te betalen op de buurtweg van Eke naar Nazareth
 2 frank 70 centiemmen of 3 dagen gevangenisstraf

32) a) Octavie DHONT, 15 jaar, dochter van Bruno en van Ursula VERSCHUERE, zonder beroep in Nazareth
 b) Ursula VAN ASSCHE, 36 jaar, dochter van Emanuel en van Sabina DE RYCKE, vrouw van Frederick DE LOOF, dagloonster in Nazareth
 c) Pelagie VANDEN BROUCKE, 30 jaar, dochter van Eugenie VANDEN BROUCKE, vrouw van Frederick COLPAERT, dagloonster in Nazareth
 d) Bruno DHONT, 46 jaar, zoon van Louis en van Regina DE WEVER, dagloner in Nazareth als burgerlijk verantwoordelijke van zijn dochter Octavie DHONT
 Wegnemen van bladeren uit een bos (voor bemesting) zonder toelating van de eigenaar.
 b) en c) 2 frank 55 centiemmen of 3 dagen gevangenisstraf

Zitting van 12 december 1868:

33) August MORTIER, 19 jaar, steenbakker in Semmerzake
 Vrijwillige slagen toegediend aan Constant CARREEL te Zevergem op 14/10/1868
 Geen veroordeling omdat de beklaagde niet aanwezig is en bewijs dagvaarding niet kan voorgelegd worden.

Guido Demuynck

STATEN VAN GOED VAN GOTTEM

Het oud archief van Gottem (Fonds AR64) bewaard in het Rijksarchief Gent omvat slechts 21 nummers. Naast een quoteboek van het einde van de 17^e eeuw en landboeken van 1712 gemeten door landmeter Pieter HOVAERE (herzien en verbeterd in 1715-1716 door landmeter Pieter STUPERAERT), bevat dit archief ook enkele registers van wettelijke passeringen. Hierin troffen we ook 10 staten van goed aan waarvan we hieronder de ontleding publiceren. Gottem behoorde tot de kasselrij Kortrijk en heel wat inwoners van deze parochie waren buitenpoorter van Kortrijk. De staten van goed die werden opgesteld na het overlijden van deze poorters werden voorgelegd aan de weesheren van Kortrijk. Ze zijn terug te vinden in het Rijksarchief Kortrijk in de archieven van de Kortrijkse Weeskamer. Raadpleeg hiervoor de alfabetische index op familienaam in de Klapper op de “Parckemynen index” van de Kortrijkse Weeskamer, een uitgave van VVF-afdeling Oostende-Kuststreek uit 1979.

Gebruikte afkortingen:

+: overleden te, op

x, xx, ...: getrouwd in eerste huwelijk met, in tweede huwelijk met, ...

fa.: filia = dochter van, fs.: filius = zoon van

K: kinderen

V: voogd of voogden

VM: voogd materneel = voogd van moederszijde

VP: voogd paterneel = voogd van vaderszijde

wed.: weduwe of weduwnaar

AR64/20:

“Ferrie van den ghemeene vierschaere van het heerschap van Gotthem gheseyt Meulewalle, midtsgaders Walle ende ter Leyen ghemaect by Jacques STUVAERT greffier vanden jaere begynnende vierden december 1690 waerin oock gheregistreert staen de contracten van vercoopynghe, erffenissen ende onterffenissen, rente briefven als andere passerynghen”

fo. 63: 12/1/1693:

Lieven VERHAEGHE fs. Lieven + Gottem 8/8/1692

x Elysabeth DE BONNE fa. Jan wed. , waarvan 3 K :

Janneken x Joos VERBIEST, Jan en Marie

VP: Frans VERHAEGHE fs. Lieven; VM: Joos VERBIEST x Janneken VERHAEGHE.

AR64/8:

“Register der prochie ende heerlyckhede van Gotthem”

fo. 6 verso: 2/10/1730:

Joannes DE WAEGHENAERE fs. Gillis + Wontergem 31/10/1721

x Jossyne VERHENNE fa. Christoffel wed., waarvan 4 K:

Pietronelle, Jossyne, Joannes en Pieter

VP: Pieter BLANCKE fs. Frans in Gottem.

fo. 12: 22/6/1736:

Philippine SAELENS fa. Arnauwt + Gottem 1/11/1732

x Frans PIESSCHAERT fs. Frans wed., waarvan 3 K:

Franchoys 12 jaar, Matthys 9 jaar en Carel 6 jaar

VP: Emanuel MAES; VM: Joos SAELENS

(een losse staat van goed van dit sterfhuis is terug te vinden in bundel AR64/10).

AR64/5:

fo. 59 verso: 28/8/1750:

Emanuel MAES fs. Joannes + Gottem 26/4/1750

x Elisabeth PIESSCHAERT fa. Frans +, waarvan 2 K:

Jacobus 14 jaar en Jooseph 12 jaar

VP: Pieter MAES in Aarsele; VM: Frans PIESSCHAERT in Gottem

(Elisabeth PIESSCHAERT was voordien gehuwd met Frans SARLET +, waarvan 3 K: Marie Anne x Carle DE BO in Oostrozebeke, Marensse 24 jaar en Joanna 23 jaar)

xx Marie Anne BODET fa. Guilliame wed., waarvan geen K.

AR64/9:

“Registre van wettelycke passerynghen der prochie van Gotthem ende heerelyckheden van Ter Beken en Wallebeke begonst anno 1755”

fo. 17: 2/9/1758:

Regina MARTENS fa. Jacobus + Wontergem 10/4/1758

x Joannes DE WAEGHENAERE fs. Joannes wed., waarvan 1 K: Anna Catharina 13 jaar

VP: Pieter DE WAEGHENAERE in Aarsele;

VM: Jacobus MARTENS fs. Jacobus in Dentergem.

fo. 19 : 31/3/1759 :

Joanne TYTGAT fa. Gillis + Gottem 9/5/1754

x Joos SARLETH fs. Joos wed., waarvan 5 K:

Pietronelle meerderjarig,

Bresita 23 jaar, Guillielmus 19 jaar, Livinus 16 jaar en Jooseph 13 jaar

VP: Lieven CORTVRIENT in Gottem; VM: Michiel MOERMAN in Oeselgem.

fo. 184 verso: 28/12/1784:

Pieter Anthone DE CUYSSCHE fs. Pieter Anthone en ? BEELS

° Kruishoutem + Gottem “op het vry eyghen” 24/6/1782

x Angeline VERBUYT fa. Adriaen wed., waarvan 5 K:

Joanna x Frans VERBEKE,

Catarina 16 jaar, Livina 15 jaar, Coleta 10 jaar en Jan Baptiste 8 jaar

VP: Frans VERBEKE; VM: Bernardus VERBUYT.

AR64/21:

fo. 23: 30/4/1787:

Joannes DE WAEGHENAERE fs. Joannes + Wontergem 17/6/1783
 x Pietronelle SARLETH fa. Joos en Joanne TYTGAT wed., waarvan 2 K:
 Guillielmus 20 jaar en Angelina 17 jaar
 VP: Judocus DE BUYSERE in Wontergem; VM: Guillielmus SARLET in Gottem
 (Pietronelle SARLETH xx Jan DE CLERK (in parochieregister Ludovicus DE CLERCQ)).

fo. 40: 18/10/1788:

Joannes GEVAERE fs. Pieter en Marie KAES + Gottem december 1787
 x Godelieve BULTEEL fa. Rogier en Marie DE SMET wed., waarvan 6 K:
 Adriaen, Jan Baptiste, Joseph en Angeline meerderjarig
 Barbara x Joannes RAVEELS, Pieter 20 jaar
 VP: Adriaen GEVAERE broer van de wees in Tielt;
 VM: Charel GALLE in Dentergem.

fo. 42 verso: 21/6/1788:

Joanne YZERMAN fa. Tobias + Gottem juni 1786
 x Guillielmus SARLETH fs. Joos wed., waarvan 9 K:
 Jan Baptiste 22 jaar, Lieven 20 jaar, Ferdinandus 18 jaar, Rose 14 jaar, Catarine 11 jaar,
 Fransis 8 jaar, Macharius 6 jaar, Barbel 5 jaar en Eugenia 3 jaar
 VP: Livien SARLETH oom van de wezen in Machelen
 VM: Jan AMERLINCK oom van de wezen in Oeselgem.

Guido Demuynck

TROUWEN ZONDER GEBOORTEAKTE VAN DE BURGERLIJKE STAND

Dienstmeid Sophie Bernardine Voet, een halfzuster van mijn betovergrootvader Leonard Voet, huwde op 6/1/1848 te Eeklo met tabaksfabrikant Franciscus Antonius De Heuvel. Ze was op 23/9/1809 geboren te Watervliet maar kon geen wettelijke geboorteakte voorleggen. In dergelijke gevallen gold artikel 70 van het Burgerlijk Wetboek, dat bepaalde dat een akte van bekendheid ter vervanging diende voorgelegd aan de ambtenaar van de Burgerlijke Stand. Het betrof echter een vrij zware procedure, waarbij 7 getuigen voor de vrederechter een verklaring dienden af te leggen betreffende de afstamming en indien mogelijk de geboortedatum van de bruid of bruidegom. Nadien diende deze akte nog gehomologeerd te worden door de Rechtbank van Eerste Aanleg.

Willem I "Soeverein Vorst" van de Verenigde Nederlanden, had daarom op 30/10/1814 een besluit getekend waarbij de akte van bekendheid mocht vervangen worden door een uittreksel uit de parochieregisters. In de huwelijksakte van 6/1/1848 wordt na de geboortedatum van Sophie Voet dan ook vermeld: "zoo blijkt uit de acte van geboorte aen ons hier vertoond, afgeleverd door den heer pastor der gemeente Watervliet en vervangende uit krachte van de gunst toegestaan bij besluit van den dertigsten october achttien honderd veertien de acte van notorieteit gevorderd bij het zeventigste artikel van het burgerlijk wetboek"

Guido Demuynck

Hiep Hiep Hoera,

Familiekunde Deinze wordt 25 jaar.

Deze mooie dag laten wij natuurlijk niet onopgemerkt voorbij gaan.

Op je werk heb je slingers, thuis krijg je cadeaus en straks op 17 november zijn we allemaal bij elkaar om het te vieren.

Elk lid wordt persoonlijk uitgenodigd.

Hou je brievenbus in de gaten !

Of bekijk de uitnodiging op onze website:

www.familiekundedeinze.be

Tot dan !

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

3/9282 P 806155

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN

Regio Deinze

Leiestam

Tijdschrift - Verschijnt tweemaandelijks (niet in juni)

Uitgiftekantoor: Deinze 1

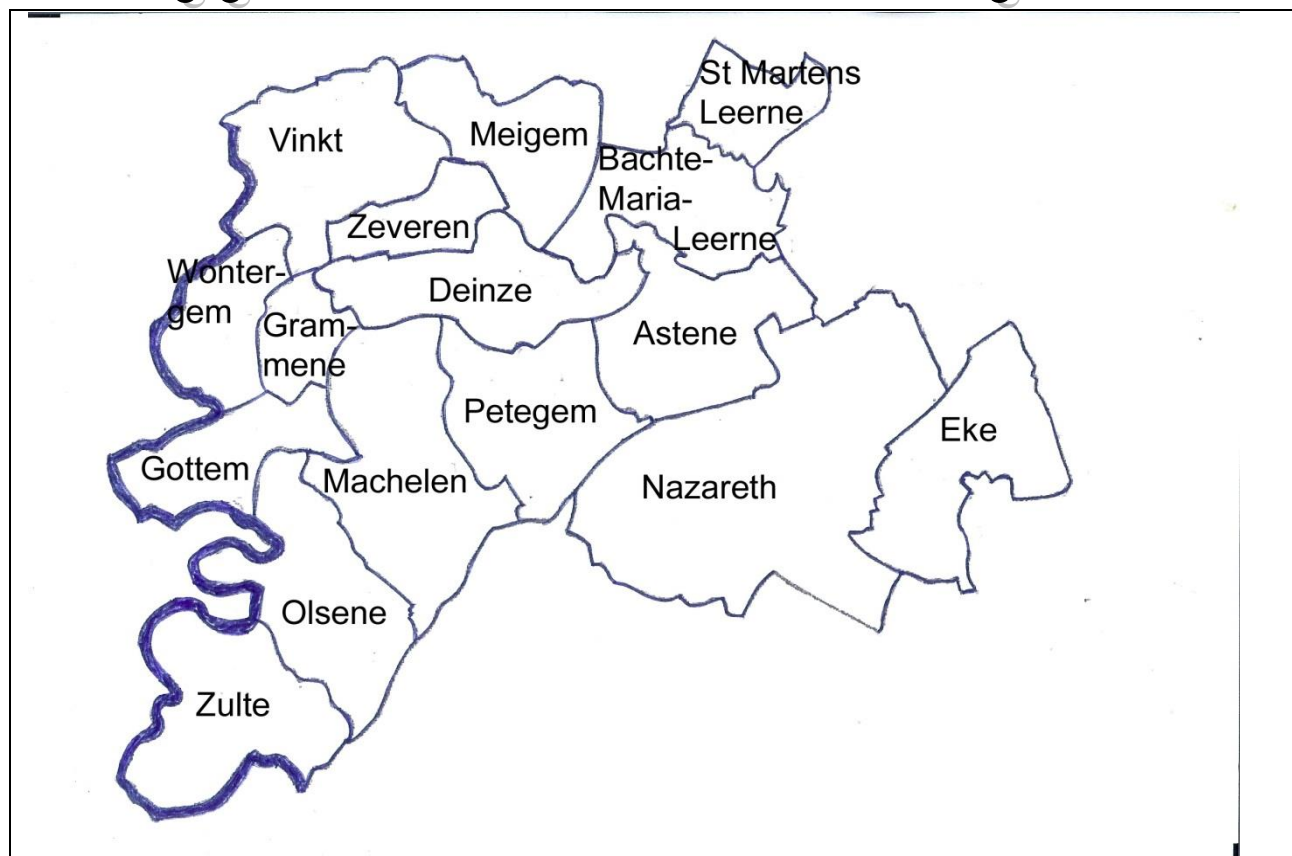
Jaargang 25 – nr. 4 – oktober 2017

Hoofredactie: Guido Demuyck, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drongen

Verantwoordelijk uitgever: Claude Gekiere, Herfstlaan 59, B – 9800 Deinze

Website: <http://www.familiekundedeinze.be>

Werkinggebied Familiekunde Vlaanderen - Regio Deinze

Het lidgeld voor Familiekunde Vlaanderen, met een abonnement op het tijdschrift **Vlaamse Stam**, bedraagt 37 euro per jaar, en kan gestort worden op rekening IBAN BE58 4141 1712 2179, BIC KREDBEBB van Familiekunde Vlaanderen – Van Heybeeckstraat 3 te 2170 Merksem. Voor een tweede lid van het gezin bedraagt het lidgeld slechts 10 euro per jaar.

De abonnees kunnen terecht in alle afdelingen van Familiekunde Vlaanderen en zijn vrij om voor een andere afdeling te kiezen dat deze waar ze wonen en administratief worden ondergebracht.

Wens je geen lid te worden van Familiekunde Vlaanderen, maar toch het tijdschrift **Leiestam** te ontvangen, gelieve dan 8,00 Euro over te schrijven op **rekening nummer van FV - Deinze: BE24 0832 7311 6738 BIC: GKCCBEBB**

Gemeentelijk Archief en Documentatiecentrum te Melle

Brusselsesteenweg 393, 9090 Melle (tel. 09.252.26.47)

*voor uw genealogische opzoeken staan
wij open voor iedereen*

breng een bezoek en laat u assisteren
door de leden van de

**Werkgroep Genealogie Melle vzw (WGM vzw)
& Heemkundige Vereniging De Gonde**

openingsuren staan vermeld in ons gratis digitaal tijdschrift

'DE NIEUWSFLITS'

indien u de "Nieuwsflits" wilt ontvangen kunt u dit aanvragen via een mailtje
naar: WGMvzw2012@gmail.com

ACTIVITEITEN

- Dinsdagen 31/10, en 28/11/2017:

Opsporing verzocht: mijn voorouders (van 14 uur tot 16 uur in het Stadsarchief van Deinze): begeleiding nieuwe familiekundigen door een bestuurslid van Familiekunde Deinze
Organisatie: Familiekunde Vlaanderen – Regio Deinze.
Administratief Centrum “Leiespiegel”, Brielstraat 2, 9800 Deinze.

- Vrijdag 17 november 2017 vanaf 18 uur in MUDEL, L. Matthyslaan 3-5 Deinze

Feest en Academische zitting ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van Familiekunde Vlaanderen – regio Deinze.

Programma:

1. Toespraak door Dhr. Claude Gekiere, voorzitter Familiekunde Deinze, welkomstwoord en overzicht van de activiteiten van de voorbije 25 jaar.
2. Toespraak door Dhr. Guido Demuyne, secretaris Familiekunde Deinze, overzicht van 25 jaar tijdschrift “Leiestam”.
3. Toespraak door Dhr. Wilfried Devoldere, Nationale voorzitter Familiekunde; huldiging bestuursleden-stichters en voorstelling nieuwe bestuursleden.
4. Toespraak door de Dhr. Jan Vermeulen, burgemeester, en aanbieder receptie door stadsbestuur.

De academische zitting wordt muzikaal opgeluisterd door ensembles van de Stedelijke Academie voor Muziek, Woord en Dans te Deinze”

Iedere aanwezige krijgt een USB-stick met de 25 jaargangen van ons tijdschrift Leiestam.

Noteer nu reeds:

- Zaterdag 17 maart 2018 in het H. Hartinstituut te Heverlee:

53^e Congres van Familiekunde Vlaanderen met als thema:
‘Een zwart schaap in de familie? Het onverwachte in rechtsbronnen’.

- Dinsdag 27 maart 2018 om 20 uur in de benedenzaal van de Stedelijke Bibliotheek, ingang Markt, Deinze:

Voordracht: “De Adel, binnenste buiten”

door Geert Gruyaert.

De adel: waar woonden zij, wat deden zij of wie waren zij?

Tijdens deze lezing gaan wij dieper in op het dagelijkse leven van de adel en hun personeel.

Er wordt stil gestaan bij de heraldiek (wapenkunde), de jacht, de zomerverblijven en het huidig patrimonium, de adellijke titels, de gebruiken.

Maar ook historisch wordt bekeken hoe de adel zich ontwikkelde. Misschien wel van bij de Romeinen, in de Middeleeuwen en verder in de Spaanse en Oostenrijkse periode. Ook de afschaffing van de adel na de Franse republiek komt aan bod en de herinvoering door de Belgische staat, m.a.w. de Belgische adel op vandaag.

Inkom: leden Familiekunde Deinze: gratis, anderen: 2 euro.

DE ALGEMENE VOLKSTELLING VAN GOTTEM, PER STRAAT EN HUISNUMMER, IN HET JAAR 1910

Op het originele document (*zie : Bron*) komen enkel de eerste vier kolommen voor. De vijfde kolom met aanvullende bijzonderheden bij de onderstaande lijst is door ons (P.H.) toegevoegd en bevat enkele externe gegevens (o.m. huwelijken en overlijdens) die uit andere bronnen opgezocht en toegevoegd zijn. Van de 190 huizen zijn er vier onbewoond. Het aantal mannelijke gezinshoofden bedraagt 145 (op 186, of 78 %) en 10 woonsten staan op naam van “de kinders”. Het aantal vrouwelijke gezinshoofden bedraagt 31 op 186 (of 16,6 % vrouwen); daaronder tellen we 21 weduwen en 10 ongehuwde vrouwen.

Bron : Papeleu-Archief - Farde “Gottem” (archiefdocumenten in privé-bezit te Gottem).

<i>Volg-nr.</i>	<i>Sectie & Straat</i>	<i>Huis-nr.</i>	<i>Gezinshoofden of “meesters van een nijverheid”</i>	<i>Huwelijken en overlijdens in Gottem en andere bijzonderheden</i>
1	A De Pruime	1	De Clercq Baziël	
2	A Dreef	1	De Ruyck Theofiel	
3	A Donkerstr.	1	De Laere, kinders	De kinderen van Leander De Laere
4	A id.	3	Onbewoond	
5	A id.	5	Deschans Camiel	
6	A id.	7	Vandenheede Theofiel	
7	A id.	9	Warlop Frans	
8	A id.	2	Vanhaelst August	
9	A id.	4	Vandeginste Adolf	
10	A Heirbane	1	Weduwe Ivo De Vos	† 1899; x Mathilde Mestdag
11	A id.	3	Mehuys Frederik	
12	A id.	5	Weduwe Camiel Dekens	† 1.5.1910; x Melania Vermandel
13	A id.	7	Baudoncq Emiel	
14	A Hongarijstr.	1	Weduwe Désiré Lievrouw	† 30.12.1899; x Mathilde Baudoncq
15	A id.	3	Tuytens Jan	
16	A id.	5	De Ram Hendrik	
17	A id.	7	Vander Meersch Jan	
18	A id.	2	Amerlynck Gustaaf	
19	A id.	4	De Poorter Evariest	
20	A id.	6	Campe Frederik	
21	A id.	8	Amelynck Aloïs	
22	A id.	10	Wolfcarius Adolf	Got.23.7.1902 x M. Justine Vanoverbeke
23	A Kapelledreef	1	Zutterman August	
24	A Kapellestraatje	1	De Meyer Isidoor	
25	A Meerschstraat	1	Lambert Francies	
26	A id.	2	Hoste Francies	Got.5.11.1903 x M. Leonie Gekiere
27	A id.	3	Vandenheede, kinders	De kinderen van Jan-Baptist VdH.
28	A id.	4	Weduwe Kamiel Mestdag	† 21.6.1902; x Marie Elodie Maes
29	A id.	5	Claus Cyriel	Got.6.1.1905 x Maria Tytgat
30	A Molenweg	1	Hendrik Sandrie	

<i>Volg-nr.</i>	<i>Sectie & Straat</i>	<i>Huis-nr.</i>	<i>Gezinshoofden of “meesters van een nijverheid”</i>	<i>Aanmerkingen</i>
31	A Oude Heirb.	1	De Loof August	Schepene van Gottem
32	A id.	3	Weduwe Karel Deschans	† 22.3.1908; x Coleta Sonnevile.
33	A id.	5	Verstichele Camiel	Got.24.11.1905 x Clem. Vandewalle
34	A id.	7	Weduwe Pieter Lammertijn	† 23.5.1902; x Leonie Desmet
35	A id.	9	Vandenbroucke Gustaaf	
36	A id.	11	Vandenabeele Adelard	
37	A id.	13	Van Lancker Ivo	
38	A id.	15	De Bruyne Ferdinand [Jos.]	Got.23.1.1903 x Elodie Van Lancker
39	A id.	17	Vanhauwaert Achiel	
40	A id.	19	Baudoncq Frederik	Geh. met Marie Mathilde Dhondt
41	A id.	21	Lippens Alfons	Got.16.9.1896 x Seraphine Desmet & Got.27.4.1906 xx M.Steph. Vroman
42	A id.	23	Michel, kinders	Kinderen van Pieter Michel
43	A id.	25	Desloover August	
44	A id.	27	Weduwe Jan De Volder	Haar eigen naam ?
45	A id.	29	De Moor Aloïs	
46	A id.	31	Verhaest Euphrasie	
47	A id.	33	Maesele Julie	
48	A id.	35	Vander Meersch Achiel	
49	A id.	37	Ranschaert Henri	
50	A id.	39	Weduwe Leonard Martens	Mar.-Emelie Goeminne (x Got.1896)
51	A id.	41	De Ruyck Adolf	
52	A id.	2	Neiryndck, kinders	Kinderen van Jan Neiryndck
53	A id.	4	Velghe Jozef	
54	A id.	6	Huys Adolf	Got.9.1.1890 x M. Eulalie Van Daele
55	A id.	8	De Clercq Pieter	
56	A id.	10	Weduwe Camiel Ottevaere	† 29.8.1909; x Romanie Vandewalle
57	A id.	12	Weduwe Aloïs Dhondt	† 16.6.1908; x Helena Celesta Campe
58	A id.	14	Maesele Emiel	slager; geh. met M.E. Vaneeckhaute
59	A id.	16	De Wulf August	
60	A id.	18	Vanhenis Camiel, tapper	Got.14.7.1897 x M. Julie Vandenberghe
61	A id.	20	Beresole Jules	Gemeentesecretaris vanaf 1909
62	A id.	22	Depauw [Alph.] Odilo	Got.7.1.1898 x Marie-Leonie Berlez
63	A id.	24	Onbewoond	
64	A id.	26	Lambert Clementine	
65	A id.	28	Rotsaert Camiel	
66	A id.	30	Nottebaert Karel	
67	A id.	32	Van Landschoot Alfons	
68	A id.	34	Weduwe Karel De Kee	Got.8.1.1866 x Melania De Schynck
69	A id.	36	Vervynck, kinders	Kinderen van Ivo Vervynck
70	A id.	38	Vandewalle Louise	
71	A id.	40	Rooze Theofiel	Got.23.4.1892 x M.S.L. Goeminne
72	A id.	42	De Waegenaere Camiel	Vrijgezel, schrijver-schilder
73	A id.	44	Van Vynck Jan	
74	A id.	46	Weduwe Ivo De Smet	Haar eigen naam ?

<i>Volg-nr.</i>	<i>Sectie & Straat</i>	<i>Huis-nr.</i>	<i>Gezinshoofden of "meesters van een nijverheid"</i>	<i>Andere bijzonderheden</i>
75	A Oude Heirb.	48	Amelynck Alfons	
76	A id.	50	Fierens Fransies	
77	A id.	52	Bracke Karel Lodewijk	
78	A id.	54	Vande Castele Alfons (Leon.)	Got.11.2.1904 x M.Rom. Amelynck
79	A id.	56	Mestdag Victor	
80	A id.	58	Robaey Camiel	
81	A id.	60	Campe Arthur	Got.26.11.1902 x Maria Irma Desmet
82	A id.	62	Lauwers Adiel	
83	A id.	64	Weduwe Edouard Maeseele	† 9.12.1878; x Sophie Lievrouw
84	A id.	66	Bekaert Alfred	Got.8.4.1910 x M.Cordula V.Eeckhoutte
85	A id.	68	Schynck Ernest	
86	A id.	70	Verloove Pieter	
87	A id.	72	Cluyse Pharaïlde	De Clercq Adolf (x M.Cl. Baertsoen)
88	A id.	74	Kinds August	
89	A Polderweg	1	Cnudde Sophie	
90	A id.	3	Dhondt August	
91	A id.	2	Dendooven Octave Cornelius	Got.5.10.1900 x M.Prudence Dhondt
92	A id.	4	Lootens Karel	
93	A Pontestraat	1	Onbewoond	
94	A id.	3	Bittremieux Emma	
95	A id.	5	Claeys Gustaaf	Got.7.11.1894 x M. Camilla De Wulf
96	A id.	7	Vanaelst Camiel	Veldwachter van 1892 tot 1925
97	A id.	9	Vandewalle August	
98	A id.	11	Goeminne Adolf [Jozef]	Got.7.1.1904 x Emelie Val. Deruyck
99	A id.	13	Weduwe Adolf Desmet	† 20.6.1905; x M.Coleta Lambrecht
100	A id.	2	V. Hoobrouck de ten Hulle Ad.	Burgemeester van 1879 tot 1915
101	A id.	4	Vossaert Honoré [Jozef]	Pastoor van 1908 tot 1939
102	A id.	6	Van Vynckt Karel	
103	A id.	8	Sandri Florentin	
104	A id.	10	Amelynck Pelagie	
105	A id.	12	Cnudde Amelie	
106	A id.	14	Onbewoond	
107	A id.	16	Weduwe Karel Lod. Vanaelst	† 21.12.1909; x Mar. Ther. Verstraete
108	A id.	18	Claeys David	
109	A id.	20	Vandenhoecke Désiré	
110	A id.	22	Robaey Leonard	
111	A id.	24	De Wulf August	Got.9.1.1895 x Hirmina R. Wolfcarius
112	A Steenoven	1	Bekaert Theofiel	
113	A Uitweg	1	Vanaelst Jules	
114	A id.	2	Vanaelst Adolf	Got.10.1.1899 x Marie Elodie Berlez
115	A id.	3	Van Vynckt Julius	Got.22.8.1900 x Mar. Celine Verhaest
116	A id.	4	Weduwe Trifon Cnudde	Emelie Van Vynckt x Got. 16.1.1903 met Jan Trifon Cnudde (°Got. 1875)
117	B Groenenweg	1	Hoste Adolf	Got.8.6.1896 x Renilde Lievrauw
118	B id.	2	Lievrouw Jules [of : Julianus]	Got.26.6.1902 x Marie Louise Poppe

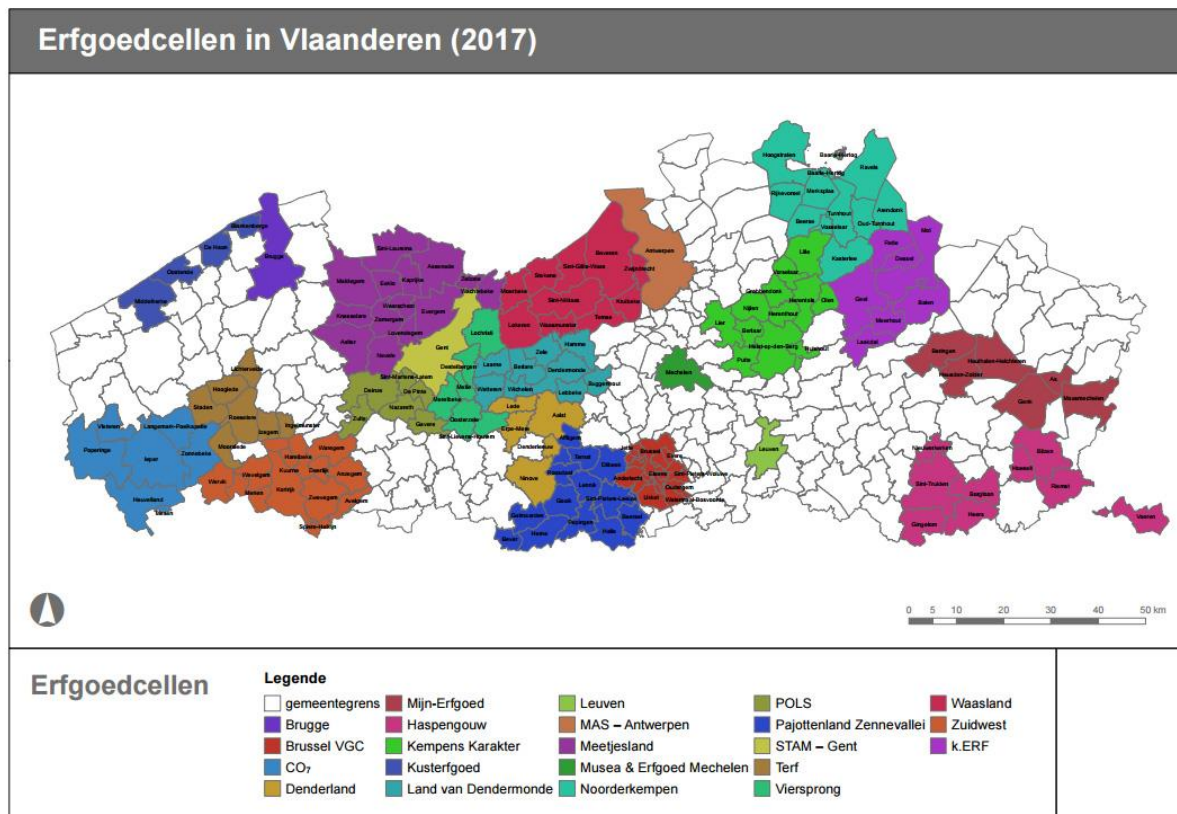
<i>Volg-nr.</i>	<i>Sectie & Straat</i>	<i>Huis-nr.</i>	<i>Gezinshoofden of "meesters van een nijverheid"</i>	<i>Andere bijzonderheden</i>
119	B Heirbane	9	Campe Adolf	
120	B id.	11	Campe, kinders	Kinderen van Karel Campe
121	B id.	13	Desmet Theodor	
122	B id.	15	Demey Adolf	
123	B id.	17	Vandeweghe, kinders	Kinderen van Désiré Vandeweghe
124	B id.	2	Vanhaelst Leonard	
125	B id.	4	Vanaelst Gustaaf	
126	B id.	6	Vanryckeghem Jules	
127	B Hongerijstr.	9	Weduwe Hypoliet Cluyse	† 26.4.1891; x Emiliana Cornelis
128	B id.	11	Schepens Trifon	Mestdagh Adiel
129	B id.	13	Opsomer Rosalie	
130	B id.	15	De Kee Hendrik, tapper	Got.7.1.1898 x Irma Amelynck
131	B id.	17	Vanryckeghem Adolf	Got.10.2.1892 x M.L.Vandermeeren
132	B id.	19	Vandermeeren Karel Lod.	
133	B id.	21	Tytgat Gustaaf	Got.4.5.1900 x Marie Emelie Hoste
134	B id.	23	Vandewalle Hendrik	
135	B id.	25	Neiryck Adolf	Got.27.1.1909 x M.Julema Maeseele
136	B id.	27	Ottevaere Jules	Got.23.1.1907 x Julia Elisa Tuytens
137	B id.	29	Ottevaere Désiré	
138	B id.	31	Blancke Frans	
139	B id.	33	Avermaete, kinders	
140	B id.	35	Duynslaeger Aloïs	Got.29.11.1895 x Mar. Elodie Amelynck
141	B id.	37	Amelynck Frans	Got.7.8.1901 x Marie Rosalie Dekee
142	B id.	39	Vaneeckoute Frans-Xaveer	
143	B id.	41	Minne Emiel	Got.9.4.1902 x Marie-Louise Berlez
144	B id.	43	Verhaege Camiel	
145	B id.	45	Desmet Antoon	Got.8.1.1902 x M.Julema Vandermeeren
146	B id.	47	Claeys August	
147	B id.	49	Wed. Ang. De Waegenaere	† 11.10.1899; x Stephanie Vermeulen
148	B id.	12	De Kuyssche Ivo	
149	B id.	14	T'Jampens Charles-Louis	
150	B id.	16	Minjauw Adolf	Got.12.2.1896 x Nathalie Lievrouw
151	B Houtstraat	1	Wolfcarius Ivo	
152	B id.	3	Desmet Alfons Alois	
153	B id.	5	Vandenberghe, kinders	Kinderen v. Blondin Vdb.
154	B id.	7	Duynslaeger Theofiel	
155	B id.	9	Tack Adolf	
156	B id.	2	Coopman Camiel	
157	B id.	4	Houtteman Jan-Baptist	
158	B id.	6	Duynslaeger Camiel	
159	B id.	8	De Coninck Theofiel	Got.17.9.1899 x Euphrasia Vermeulen
160	B id.	10	Vanoverbeke Jules	Got.25.11.1903 x M.Rosalie Wolfcarius
161	B id.	12	De Wulf Karel	
162	B Kortekeer	1	Vanquaethem Theofiel	Schepene van Gottem

<i>Volg-nr.</i>	<i>Sectie & Straat</i>	<i>Huis-nr.</i>	<i>Gezinshoofden of “meesters van een nijverheid”</i>	<i>Aanmerkingen</i>
163	B Leieweg	1	Vandermeeren [Fr.] Achiel	Got.7.11.1900 x Stephanie Tytgat
164	B id.	2	Blancke Camiel	Got.31.1.1893 x M. Emma Lambert
165	B id.	3	De Groote Jules	
166	B L.Vr.straatje	1	Weduwe Odo Vandenheede	Haar eigen naam ?
167	B id.	2	Lauwers Hendrik	
168	B id.	3	Missiaen, kinders	Kinderen van Frans Missiaen
169	B Neerackerweg	1	Missiaen Hendrik	
170	B Oude Heirbane	76	Baertsoen Evarest	Got.18.1.1896 x Celina Nottebaert
171	B Pontweg	1	Vanquaethem Theodoor	
172	B id.	2	Dekeukelaere Désiré	
173	B id.	3	Maes Baziel	
174	B Steenweg	1	Vanmelle Leonard	
175	B Varingstraat	1	Dendauw Alfons	
176	B id.	3	Hoste Camiel	Got.9.11.1891 x Amelia Maes
177	B id.	5	Amelynck Isidoor	Got.29.11.1899 x M. Pelagia Desmet
178	B id.	7	De Boever Eugene	
179	B id.	9	Duynslaeger Victor	
180	B id.	2	Weduwe August Delmotte	† 22.8.1902; x M. Romanie Wattijn
181	B id.	4	De Blaere Leo	
182	B id.	6	Van Betsbrugge K.	
183	B id.	8	Coppens Jules	
184	B Voetpad	1	Tant Cyriel	Got.9.5.1906 x Elodie Vanhenis
185	B id.	2	Weduwe Jan Vanoverbeke	Got.7.4.1875 x Maria Sarlet
186	B Voetweg	1	Dekuyssche Eugenius	Got.16.7.1902 x Clementina De Neve
187	B id.	2	Vanquaethem Jozef	
188	B id.	3	Schepens August	
189	B id.	4	Vandewalle Karel	
190	B Zwartevelldweg	1	Taelman Amicus	Zeldzame voornaam (= Lat. vriend)

Van de 190 opgelijste woonsten zijn er vier onbewoond (nrs. 4, 63, 93 en 106). Volgens de *Wegwijzer der Stad Gent* (jaarg. 1910, p. 226) telde Gottem 944 inwoners, verdeeld over 186 woonsten. Dit betekent dus precies 5,05 inwoners per woonst (of per gezin).

Paul Huys

Erfgoedcellen in Vlaanderen

Wat is erfgoed?

Erfgoed, what's in a name?

Het zou een quizvraag kunnen zijn. Wat verstaat u onder 'erfgoed'?

Onroerend erfgoed: Dat zijn gebouwen, landschappen en archeologische sites. Die zijn 'onroerend', niet-verplaatsbaar. Je kunt dit erfgoed weliswaar aanraken, maar niet of toch zeer moeilijk verplaatsen. Vandaar de naam.

Roerend erfgoed: Denk aan kunstwerken, gebruiksvoorwerpen, archiefstukken, manuscripten, documenten, foto's... Wat ze gemeen hebben is dat je ze allemaal kunt vastpakken en ook verplaatsen. 'Roerend' dus.

Immaterieel erfgoed: Dit zijn tradities, rituelen, ambachten, streekgerechten... Dit erfgoed is niet of moeilijk(er) in handen te nemen, maar daarom niet minder relevant.

In Vlaanderen worden roerend en immaterieel erfgoed beleidsmatig samengenomen onder het koepelbegrip 'cultureel erfgoed'.

Wat is een erfgoedcel?

Een erfgoedcel spant zich op heel diverse manieren in voor het cultureel erfgoed in een regio of stad. Zo zijn er de publieksprojecten. Daarmee maakt zij het lokaal erfgoed bekend bij het publiek. De bewaring en inventarisering van dat erfgoed is ook een belangrijke opdracht. Doet zo'n erfgoedcel dan alles zelf? Neen, ze ondersteunt en inspireert mensen en organisaties die zelf met lokaal erfgoed aan de slag (willen) gaan.

In Vlaanderen en Brussel vind je 19 erfgoedcellen. Zij zijn allemaal ingebed in een lokaal bestuur. Dit kan gaan om een stadsbestuur, een intergemeentelijk

samenwerkingsverband of, specifiek voor Brussel, de Vlaamse Gemeenschapscommissie. De steden Mechelen, Gent en Antwerpen hebben een wat apart statuut. Vroeger waren daar aparte erfgoedcellen, maar die zijn inmiddels geïntegreerd in de stadsmusea. Het MAS, STAM en, in Mechelen, de Dienst Musea en Erfgoed zijn dus meer dan een 'gewoon' stadsmuseum. Zij houden er ook een erfgoedcelwerking op na.

Het beleidskader

Alles begint bij het lokaal bestuur dat zich extra wil inzetten voor lokaal cultureel erfgoed.

Voor een regio gaat het om een samenwerkingsverband van lokale besturen. Om hun lokaal cultureel-erfgoedbeleid te versterken, kunnen deze lokale besturen subsidies krijgen van de Vlaamse Overheid. Dit gebeurt via twee verschillende instrumenten, afhankelijk van het soort lokaal bestuur:

Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en de Vlaamse Gemeenschapscommissie kunnen subsidies krijgen door een cultureel-erfgoedconvenant met de Vlaamse Overheid. Zo'n convenant is een soort van contract. Met aan de ene kant welke doelstellingen het intergemeentelijke samenwerkingsverband of de Vlaamse Gemeenschapscommissie wil realiseren. En anderzijds welke subsidies en voorwaarden de Vlaamse Overheid daartegenover stelt. De taak van de erfgoedcel bestaat erin om het cultureel-erfgoedconvenant uit te voeren.

Beleidsprioriteiten: de kunststeden Antwerpen, Brugge, Gent, Leuven en Mechelen hebben een aparte regeling. Zij hebben geen cultureel-erfgoedconvenant, maar krijgen Vlaamse subsidies om vier 'beleidsprioriteiten' uit te voeren. Het gaat om digitaal cultureel erfgoed, religieus cultureel erfgoed, archivalisch cultureel erfgoed en de vrijwilligerswerking.

In 2015 bestonden de erfgoedcellen 15 jaar. Dit was een mooie gelegenheid om terug te blikken op de afgelegde weg en een toekomstvisie op te stellen, ter voorbereiding op het nieuwe Cultureel-erfgoeddecreet. Het resultaat van deze denkoefening bundelden we in de visienota 'Nabij en Verbonden'.

Wat kan een erfgoedcel voor jou betekenen?

Dat is de hamvraag. Weet dat elke erfgoedcel eigen klemtonen legt, afhankelijk van de regio of stad. Toch houden de meeste erfgoedcellen er in grote lijnen een gelijkaardige werking op na.

Zij: - *brengen cultureel erfgoed in beeld*

Een erfgoedcel laat een breed en divers publiek proeven van lokaal cultureel erfgoed. Hiervoor kan zij een waaier aan activiteiten organiseren, zoals een tentoonstelling of publicatie. Maar het kan evengoed gaan om een app, een herinneringskoffer of een participatief scholenproject.

- *dragen zorg voor cultureel erfgoed*

Een erfgoedcel beheert zelf geen collectie. Wel zorgt zij ervoor dat lokaal cultureel erfgoed beter wordt bewaard. Zij kan bijvoorbeeld helpen bij het in kaart brengen, conserveren of digitaliseren van collecties. Ook het borgen van tradities en ander immaterieel erfgoed is belangrijk voor vele erfgoedcellen.

- *Ondersteunen*

Heb je vragen over je erfgoedcollectie? Of loop je met een idee rond voor een erfgoedproject? Dan kan je terecht bij de erfgoedcel in jouw regio of stad. Zij geeft advies, begeleidt en organiseert vorming over erfgoedthema's. Heel wat erfgoedcellen bieden ook subsidies aan en hebben een uitleendienst.

- *informer en maken je wegwijs*

Zoek je een erfgoedorganisatie om mee samen te werken? Of wil je op de hoogte blijven van het laatste erfgoednieuws in jouw regio of stad? De erfgoedcel helpt je graag op weg. De erfgoedcel heeft een goed zicht op het erfgoed in een regio of

stad. Bovendien weet zij goed wat er allemaal reilt en zeilt in het Vlaamse erfgoedlandschap.

De kracht van samenwerking

Erfgoedcellen doen dit alles niet alleen. Zij werken samen met lokale besturen, erfgoedorganisaties en geregeld ook met andere sectoren, zoals welzijn, onderwijs, integratie, kunsten... Zij verbinden mensen en ideeën. Vaak leidt dit tot nieuwe inzichten en verrassende erfgoedprojecten.

Ook onderling komen de erfgoedcellen samen, om ervaringen en kennis te delen. Verder staan erfgoedcellen ook open voor de samenwerking met bovenlokale erfgoedorganisaties. Denk bijvoorbeeld aan het steunpunt FARO, de provincies, grotere instellingen, samenwerkingsverbanden, expertisecentra, organisaties volkscultuur...

Cultureel en onroerend erfgoed?

Erfgoedcellen houden zich vooral bezig met 'cultureel erfgoed'. De zorg voor het onroerend erfgoed behoort niet tot hun opdracht. Voor onroerend erfgoed bestaan er wel intergemeentelijke onroenderfgoeddiensten (IOED's).

NAZARETH: STATUS ANIMARUM 1787

(bron: Rijksarchief Gent: Kerkfabriek Nazareth (PAR204) nr. 1) – (vervolg van Leiestam 2/2017 p. 1166) Com = aantal communicanten; Non com = aantal niet communicanten

Gezin	Com	Non com
Weduwe N. PLAS	1	6
N. SCHINCKEL	5	2
Joannes VLERICK	6	2
Livinus DE PAEPE	5	1
Pieter SNOECK	2	5
Jacobus DE RUYCK	4	1
Matthys VAN MAERCCKE	3	3
Francies DE JAEGER	3	2
Adrianus BRIELMAN	3	5
Bernardus CAREEL	5	5
Pieter WILLEMS	2	3
Weduwe Livinus WILLEMS	2	1
Pieter DE VLEESCHOUWER	3	3
Jacobus CAREEL	3	3
Josephus RIJNVOET	2	1
Weduwe Joannes DE CLERCK	3	0
Joannes Baptiste ADAM	2	4
Francies VAN DER SICKEL	5	
Francies VAN DE VELDE	5	2
Joannes Baptiste DEKENS	6	1
Francies DE RUYCK	3	4
Emmanuel DHONDT	4	1
Joseph ROGGE	3	3
Joseph DHONDT	5	4
Francies DE POURQ	5	
Francies DHAESE	3	2
Francies HAERINCK	4	
Francies DE DAEVER	2	3
Jacobus DE POTTER	6	3
Joannes Baptiste VAN DER MEIREN	3	
Pieter VERNEDEREN	2	2
Jacobus ROGGE	6	
Joannes Baptiste VERCRUYSEN	5	4
Baltazar GOEMINNE	2	1
Joannes PULLE	3	3
Joannes VAN MAERCCKE	2	1
Weduwe Pieter VERCRUYSEN	3	
Weduwe Philippe VERSTICHELE	1	2
Francies VAN LANCKER	2	3
Pieter DOSSCHE	2	1
Domin CAREEL	2	3
Joannes LEYTENS	2	2
Joannes CARRET	2	

Livina VAN DEN BERGHE	1	1
Francies EECKHOUTE	2	5
Joannes BEYTERS	6	1
Pieter DE VLEESCHOUWER	3	
Weduwe BALKAEN	4	
Francies POVRE	3	4
Pieter EECKHOUTE	6	3
Francies DE SCHRYVER	3	
Jacobus DE KOCKER	5	
Pieter DE METS	2	2
Joannes Baptiste VAN HIEFTE	5	1
Pieter ADAM	3	2
Weduwe Joannes VERGUCHTE	4	1
Weduwe Livinus DE KEUCKELAERE	2	
Michiel MESTAGH	2	
Bernardus VAN DAMME	2	2
Pieter DE GROOTE	4	5
Bernardus SCHINCKEL	4	2
Pieter VERSELE	4	1
Francies VAN DER SICKEL	4	2
Joannes GALLO	4	3
Pieter VERHOEYEN	3	5
Jacobus MOERMAN	4	1
Philippus LA RUE	5	1
Joannes VAN BELLEGHEM	2	3
Emmanuel DE BUCK	2	3
Bernardus VERSCHUEREN	5	5
Ludovicus VERMEIRSCH	3	1
Carel VERSELE	2	2
Joseph BAEYENS	4	
Joannes WAELBROECK	3	1
Livinus VERTRIST	4	
Joannes MAEBE	1	
Erasmus ROGGE	3	
Pieter VAN MAERCCKE	2	1
Joannes DE SMET	3	2
Joannes Baptiste DE PAEPE	3	4
Joannes DE PAEPE	7	
Engel GEIREGAT	2	
Pieter MIEGHELS	6	2
Jacobus VAN VINCKT	3	1
Philippus VERSTRAETEN	7	
Carel DE LEPELEIRE	6	1
Joannes DE SCHEIRDER	1	
Joseph DE WEVER	6	1
Joannes Baptiste LESSENS	4	2
Joannes GEVAERT	5	2

(wordt vervolgd)

Guido Demuyndt

Onze nieuwe publicatie:

Petegem –Leie: Grondeigenaars in 1860

door Claude Gekiere

Het boek (218 blz) beschrijft het bezit van de onroerende eigendommen (landerijen en huizen) in het jaar 1860, jaar waarin de kadastrale Popp-kaart en legger van deze gemeente werd gepubliceerd. Voor zover de eigenaars in die gemeente woonden, worden hun genealogische gegevens vermeld. Soms is ook de gebruiker gekend.

Zij die het werk aanschaffen, kunnen via mail de Popp-kaart van Petegem-Leie – anno 1860, opgemaakt met een grote resolutie, bekomen.

Een index, (zie rubriek 'publicaties' op www.familiekundedeinze.be) geeft de familienamen weer die in het boek aan bod komen.

Prijs: Boek € 18 (zonder verzendingskosten) , € 23 (met verzendingskosten).

Rekeningnr. Familiekunde Deinze: IBAN: BE24 0832 7311 6738 / BIC: GKCCBEBB

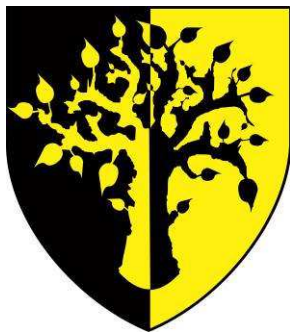

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

3/9282 P 806155

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN

Regio Deinze

Leiestam

Tijdschrift - Verschijnt tweemaandelijks (niet in juni)

Uitgiftekantoor: Deinze 1

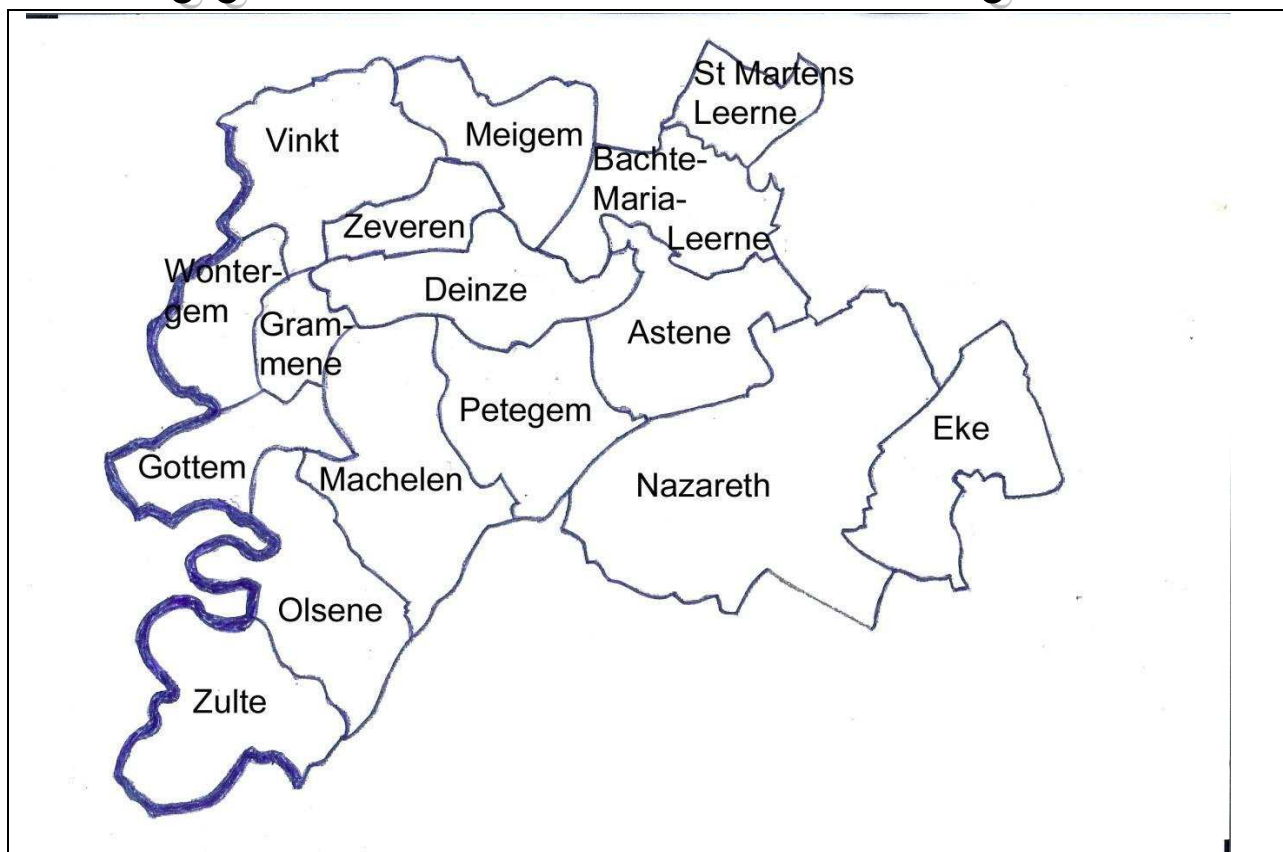
Jaargang 25 – nr. 5 – december 2017

Hoofredactie: Guido Demuyck, Pachtgoeddreef 17, 9031 Drongen

Verantwoordelijk uitgever: Claude Gekiere, Herfstlaan 59, B – 9800 Deinze

Website: <http://www.familiekundedeinze.be>

Werkinggebied Familiekunde Vlaanderen - Regio Deinze

Het lidgeld voor Familiekunde Vlaanderen, met een abonnement op het tijdschrift **Vlaamse Stam**, bedraagt 37 euro per jaar, en kan gestort worden op rekening IBAN BE58 4141 1712 2179, BIC KREDBEBB van Familiekunde Vlaanderen – Van Heybeeckstraat 3 te 2170 Merksem. Voor een tweede lid van het gezin bedraagt het lidgeld slechts 10 euro per jaar.

De abonnees kunnen terecht in alle afdelingen van Familiekunde Vlaanderen en zijn vrij om voor een andere afdeling te kiezen dat deze waar ze wonen en administratief worden ondergebracht.

Wens je geen lid te worden van Familiekunde Vlaanderen, maar toch het tijdschrift **Leiestam** te ontvangen, gelieve dan 8,00 Euro over te schrijven op **rekening nummer van FV - Deinze: BE24 0832 7311 6738 BIC: GKCCBEBB**

Gemeentelijk Archief en Documentatiecentrum te Melle

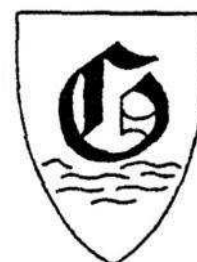
Brusselsesteenweg 393, 9090 Melle (tel. 09.252.26.47)

*voor uw genealogische opzoeken staan
wij open voor iedereen*

breng een bezoek en laat u assisteren
door de leden van de

**Werkgroep Genealogie Melle vzw (WGM vzw)
& Heemkundige Vereniging De Gonde**

openingsuren staan vermeld in ons gratis digitaal tijdschrift

'DE NIEUWSFLITS'

indien u de "Nieuwsflits" wilt ontvangen kunt u dit aanvragen via een mailtje
naar: WGMvzw2012@gmail.com

ACTIVITEITEN

- Dinsdagen 30/01, 27/2 en 27/3/2018:

Opsporing verzocht: mijn voorouders (van 14 uur tot 16 uur in het Stadsarchief van Deinze): begeleiding nieuwe familiekundigen door een bestuurslid van Familiekunde Deinze
Organisatie: Familiekunde Vlaanderen – Regio Deinze.
Administratief Centrum “Leiespiegel”, Brielstraat 2, 9800 Deinze.

- Zaterdag 17 maart 2018 in het H. Hartinstituut te Heverlee:

53^e Congres van Familiekunde Vlaanderen met als thema:
‘Een zwart schaap in de familie? Het onverwachte in rechtsbronnen’.

- Dinsdag 27 maart 2018 om 20 uur in de benedenzaal van de Stedelijke Bibliotheek, ingang Markt, Deinze:

Voordracht: “De Adel, binnenste buiten”

door Geert Gruyaert.

De adel: waar woonden zij, wat deden zij of wie waren zij?

Tijdens deze lezing gaan wij dieper in op het dagelijkse leven van de adel en hun personeel.

Er wordt stil gestaan bij de heraldiek (wapenkunde), de jacht, de zomerverblijven en het huidige patrimonium, de adellijke titels, de gebruiken.

Maar ook historisch wordt bekeken hoe de adel zich ontwikkelde. Misschien wel van bij de Romeinen, in de Middeleeuwen en verder in de Spaanse en Oostenrijkse periode. Ook de afschaffing van de adel na de Franse republiek komt aan bod en de herinvoering door de Belgische staat, m.a.w. de Belgische adel op vandaag.

Inkom: leden Familiekunde Deinze: gratis, anderen: 2 euro.

- Van donderdag 5 oktober 2017 tot en met zondag 15 april 2018 van 10u tot 17u in het Red Star Museum te Antwerpen, Montevideostraat 3, 2000 Antwerpen:

Tentoonstelling: “Een beetje Belg, zes Argentijnen over hun roots”

Dit najaar en begin volgend jaar dompelt het Red Star Museum je onder in de Belgische migratie naar Argentinië, afkomst en herinneringen. Je maakt kennis met zes Argentijnen die hun Belgische afkomst koesteren en het migratieverhaal van hun familie levendig houden. Elk op hun eigen manier vertellen ze wat ze meekregen van de generaties voor hen.

Familiekunde Vlaanderen – regio Deinze plant een bezoek aan deze tentoonstelling, waaraan onze voorzitter Claude Gekiere meehielp, in de loop van maart 2018 (verder nieuws volgt via de website en in Leiestam van februari 2018).

- In de loop van mei 2018 plant Familiekunde Vlaanderen – regio Deinze ook een geleid bezoek aan het Rijksarchief Gent (ook hier volgt verder nieuws in de volgende nummers van Leiestam en via onze website).

Hernieuwing bijdrage tijdschrift Leiestam:

Gelieve uw bijdrage voor Leiestam voor het jaar 2018 (8 €) over te willen schrijven op rekening nr. **BE24 0832 7311 6738** van FV-Deinze. Nationale leden van Familiekunde Vlaanderen zijn niet verplicht om deze bijdrage te storten maar hun bijdrage is steeds van harte welkom.

PRETTIGE EINDEJAARSFEESTEN!!

EEN KIEZERSLIJST UIT OLSENE VAN 1883-1884

In het Rijksarchief Gent vonden we in het fonds AR132 (Olsene: parochie, heerlijkheid en gemeente) onder het nummer 260 een bundel varia documenten terug, waarin we een kiezerslijst aantreffen met als titel “Kiezerslijsten 1883-1884”.

Het betreft een lijst die aangelegd werd ter voorbereiding van de verkiezingen voor parlement, provincie en gemeente, die in de loop van 1884 zouden plaatsvinden. In deze periode was nog het cijnskiesstelsel van toepassing. Enkel wanneer men een bepaald bedrag aan belastingen betaalde had men stemrecht.

De basis van het Belgische kiessysteem was vastgelegd door de Grondwet van 7 februari 1831 en de Kieswet van 3 maart 1831. Artikel 47 van de Grondwet bepaalde dat enkel burgers die een belasting betaalden boven een grens bepaald door de wet (die niet lager mocht zijn dan 20 gulden en niet hoger dan 100 gulden) stemgerechtigd waren voor Kamer en Senaat. De Kieswet bepaalde dat Belgen (door geboorte of grote naturalisatie) vanaf de leeftijd van 25 jaar voor Kamer en Senaat stemgerechtigd waren, op voorwaarde dat zij een bepaalde cijns betaalden. Deze belasting was afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente waarin men gedomicilieerd was. Voor het platteland, waartoe zowel Olsene als Deinze behoorden, moesten stemgerechtigden minimum 30 gulden belasting betalen, in Oudenaarde 35 gulden, in Gent 80 gulden. Later werd dit bedrag naar beneden herzien. Met de Wet van 12 maart 1848 werd het bedrag dat men ten minste moest betalen teruggebracht tot het minimum voorzien door de Grondwet, namelijk 20 gulden of 42fr.32c.

Om stemgerechtigd te zijn voor de gemeenteraadsverkiezingen van 11 november 1830 diende men minstens 200 gulden directe belastingen te betalen. Dit bedrag werd al vlug herzien. De Gemeentewet van 30 maart 1836 voorzag een minstens te betalen belasting van 15 frank voor de inwoners van een gemeente met minder dan 2000 inwoners. Dit bedrag was hoger naarmate het aantal inwoners toenam (in steden met + 60000 inwoners minstens 100 frank).

De koppeling van het stemrecht aan fiscale voorwaarden gaf aanleiding tot partijpolitieke manipulaties. Door wijzigingen aan de fiscale wetgeving kon men ook de electorale uitslag beïnvloeden. Zo schafte de katholieke regering d'Anethan in 1871 de rechtstreekse belastingen (die voor de berekening van de kiescijns in aanmerking kwamen) op de herberguitbating af en stelde accijnzen in de plaats. Op die manier werden veel cafébazen, die als liberaal bekendstonden van de kieslijsten geschrapt. Een tegenzet van de liberalen volgde in 1878. De bewoners van openbare gebouwen werden vrijgesteld van personele belastingen. Meteen verloren veel pastoors hun stemrecht.¹

De gecoördineerde kieswetten van 1881², die van toepassing waren in 1884, voorzagen drie soorten kiezers:

¹ Henk De Smaele: Rechts in Vlaanderen: religie en stemgedrag in negentiende-eeuws België, p. 35-36.

² Kieswetten van 1881, gecoördineerd bij Koninklijk Besluit van 5 augustus 1881 (Belgisch Staatsblad van 7 augustus 1881).

- 1) om algemene kiezer te zijn moest men minstens 21 jaar oud zijn, Belg zijn door geboorte of grote naturalisatie en minstens 42fr.32c. directe belastingen betalen;
- 2) om als provinciale kiezer beschouwd te worden moest men 21 jaar oud zijn, Belg zijn door geboorte of naturalisatie en minstens 20 frank directe belastingen betalen;
- 3) om als gemeentekiezer beschouwd te worden moest men aan dezelfde voorwaarden voldoen als de provinciale kiezer, maar men moest slechts minstens 10 frank belastingen betalen.

De Wet van 24 augustus 1883 voerde een nieuw soort kiezers in, maar dit enkel voor de provinciale en gemeenteraadsverkiezingen: de bekwaamheidskiezers of capacitaire kiezers. Deze verkregen hun stemrecht op basis van hun diploma of functie en dus niet op basis van de door hen betaalde belastingen. Daarnaast kon men ook stemrecht verwerven mits het slagen in een examen waarmee de kiesbekwaamheid werd getest. Aan dit examen kon men echter slechts deelnemen wanneer men een volledige lagere school had afgewerkt of drie jaar “adultenschool” had gevolgd. Men ontving dan een diploma van bekwaamheid voor het provinciaal en gemeente-kiesrecht.

Slechts in 1893, na aanpassing van de Grondwet, werd het algemeen meervoudig stemrecht ingevoerd. Elke mannelijke burger van minstens 25 jaar oud kreeg één stem; een of twee extra stemmen waren mogelijk op basis van opleidingen, de belastingen die men betaalde, of een combinatie van beiden. Het aantal kiesgerechtigden vertienvoudigde hierdoor. Circa 62% van de kiezers beschikten over een stem, circa 22% over twee stemmen en circa 16% over drie stemmen. Meteen werd ook de opkomstplicht ingevoerd. Slechts na de Eerste Wereldoorlog werd het algemeen enkelvoudig stemrecht voor mannelijke burgers ingevoerd. Vrouwen zouden tot 1948 moeten wachten alvorens zij een bolletje rood mochten kleuren.

De kiezerslijst van Olsene van 1883-1884

De kiezerslijst van 1883-1884 telt 7 pagina's en begint correct op pagina 2³. Hij is in alfabetische volgorde opgesteld en bevat naast naam en voornaam van de kiezer, zijn beroep, geboorteplaats en geboortejaar, het bedrag aan belastingen dat hij betaalde en of hij algemene kiezer was (dus voor het parlement, wat ook kiesrecht voor provincie en gemeente inhield), provinciale kiezer (wat ook kiesrecht voor gemeente inhield) of gemeentekiezer. In totaal zijn 129 kiesgerechtigden in de lijst opgenomen, allen zijn zij kiesgerechtigd voor de gemeente, 50 van hen mogen stemmen voor de provincieraad en slechts 25 voor het parlement. Er worden geen bekwaamheidskiezers in de lijst vermeld. We troffen in de lijst een viertal anomalieën aan, bijvoorbeeld personen die op basis van hun betaalde belastingen in aanmerking komen als algemene kiezer, maar slechts als provinciale kiezer worden vermeld. Zie bijvoorbeeld Dhaveloose Adolf en Hauteman Emiel die meer dan 43 frank belastingen betaalden waar de grens op 42fr.32c lag om kiesgerechtigd te zijn voor Kamer en Senaat.

Hieronder de namenlijst met de kiezers van Olsene van 1884.

³ Tijdens de redactie van pagina 1 heeft men onderaan fouten gemaakt in verband met de alfabetische volgorde, waardoor men opnieuw begonnen is op pagina 2.

Kiezerslijsten 1883 - 1884

Volgnummers der kiezers.			NAMEN EN VOORNAMEN DER KIEZERS.		A. Geboorteplaats.	BETAALDE BELASTINGEN.					Aanmerkingen van de besluiten der schepencollegien aan het verspreiden van de kiezerslijsten.	Aanmerkingen	
Algemeene.	Provinciale.	Gemeente.	Beroep. Adres.	C. Datum van de naturalisatie of van de voordering der hoedanigheid van Belg.	B. Geboortedag.	Gemeente waar zij betaald worden en nummers van de artikelen der rollen. N.B. De letters a, b, c en d, duiden den aard aan der belastingen, naar de verdeelingen der volgende kolon.	Aard der belastingen:						Dagtekening van de besluiten der schepencollegien aan het verspreiden van de kiezerslijsten.
							a. Grondbelasting.	b. Personeele.	c. Patentrecht.	d. Jaarlijkse ophef van de mijnen.			
			2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.			
1	1	1	Baert Henri herbergier te Olsene algemeene kiezer	A. Osselgem B 1851	2/11	a) 9.50 b) 36.62 c) 8.16	54.29						
2	2	2	Bouckaert Camiel slachter te Olsene provinciale kiezer	Olsene 1846	a) 14.18 b) 12.65 c) 4.08	30.91							
3	3	3	Byls Ivo landbouwer te Olsene gemeentekiezer	Olsene 1822	a) 1.00 b) 9.54 c) 0.00	10.54							
4	4	4	Danneels Louis koetsier te Olsene provinciale kiezer	Deinze 1829	a) 1.00 b) 21.62 c) 0.00	22.62							
5	5	5	De Bels Saveer landbouwer te Olsene	Beveren 1802	a) 10.37 b) 8.74	19.11							

Bron: Rijksarchief Gent: Fonds AR132 (Olsene: parochie, heerlijkheid en gemeente) nr. 260

Alfabetische kiezerslijst van Olsene 1883-1884

BAERT Henri, herbergier te Olsene ° Oesselgem 1851, betaalde 54,29 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

BOUCKAERT Camiel, slachter te Olsene, ° Olsene 1846, betaalde 30,91 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

BYLS Ivo, landman te Olsene, ° Olsene 1822, betaalde 10,54 frank belastingen en was gemeentekiezer

DANNEELS Louis, koetsier te Olsene, ° Deinze 1829, betaalde 22,32 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

DE BELS Saveer, landman te Olsene, ° Beveren 1802, betaalde 19,11 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE BORCHGRAVE Desire, brouwer te Olsene, ° Olsene 1819, betaalde 328,11 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

DE BORCHGRAVE Jules, advocaat te Olsene, ° Olsene 1850, betaalde 70,80 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

DE BRUYNE August, herbergier te Olsene, ° Olsene 1841, betaalde 18,18 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE BRUYNE Frederic, landbouwer te Olsene, ° Olsene 1825, betaalde 10,16 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE BUSSERE Frans, landman te Olsene, ° Olsene 1822, betaalde 46,81 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

DE BUSSERE Karel, landman te Olsene, ° Olsene 1830, betaalde 29,35 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

DE CUYPER August, herbergier te Olsene, ° Olsene 1837, betaalde 43,03 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

DE CUYPER Jan Baptiste, pastoor te Olsene, ° Sint-Gillis-bij-Dendermonde 1826, betaalde 46,25 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

DE JANS Karel, landman te Olsene, ° Machelen 1813, betaalde 12,84 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE JONCKHEERE August, landman te Olsene, ° Machelen 1815, betaalde 11,27 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE KEYSER Desire, metser te Olsene, ° Tielt 1845, betaalde 40 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

DE LANGHE Camil, landman te Olsene, ° Olsene 1845, betaalde 11,61 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE LANGHE Frans, landman te Olsene, ° Olsene 1843, betaalde 23,57 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

DE LEY Karel, landman te Olsene, ° Nazareth 1811, betaalde 19,55 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE RAEDT Pieter, landman te Olsene, ° Olsene 1826, betaalde 10,92 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE RAEVE Felix, hovenier te Olsene, ° Baaigem 1835, betaalde 17,02 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE RYCKE Remi, landman te Olsene, ° Oesselgem 1848, betaalde 15,32 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE RUYCK Felix, landman te Olsene, ° Olsene 1803, betaalde 10,46 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE RUYCK Karel, herbergier te Olsene, ° Olsene 1825, betaalde 65,71 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

DE SLOOVER Jan, landman te Olsene, ° Olsene 1848, betaalde 12,99 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE SMET Bernard, landman te Olsene, ° Gottem 1827, betaalde 13,80 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE SMET Jan Baptiste, landman te Olsene, ° Zulte 1827, betaalde 14,90 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE SMET Polydoor, landman te Olsene, ° Sint-Baafs-Vijve 1823, betaalde 11,15 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE SMYTER Jan Baptiste, landman te Olsene, ° Olsene 1828, betaalde 18,97 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE SMYTER Leonard, landman te Olsene, ° Olsene 1828, betaalde 13,80 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE VLAEMINCK Karel, landman te Olsene, ° Olsene 1842, betaalde 10,53 frank belastingen en was gemeentekiezer

DE VREESE August, bakker te Olsene, ° Poeke 1842, betaalde 48,95 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

DHAVELOOSE Adolf, koopman te Olsene, ° Olsene 1835, betaalde 43,35 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

DHONDT Angelus, landman te Olsene, ° Olsene 1820, betaalde 16,67 frank belastingen en was gemeentekiezer

DHONDT Ivo, landman te Olsene, ° Olsene 1816, betaalde 27,53 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

GOEMINNE Louis, landman te Olsene, ° Olsene 1847, betaalde 14,11 frank belastingen en was gemeentekiezer

HAUTEMAN Emiel, wagenmaker te Olsene, ° Olsene 1846, betaalde 43 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

HOFMAN Frederic, landman te Olsene, ° Olsene 1825, betaalde 10,50 frank belastingen en was gemeentekiezer

HOLVOET Karel, veldwachter te Olsene, ° Olsene 1817, betaalde 13,80 frank belastingen en was gemeentekiezer

HUYS Angelus, landbouwer te Olsene, ° Olsene 1813, betaalde 11,20 frank belastingen en was gemeentekiezer

HUYS August, koopman te Olsene, ° Olsene 1827, betaalde 44,41 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

HUYS Frederic, landman te Olsene, ° Olsene 1819, betaalde 11,50 frank belastingen en was gemeentekiezer

HUYS Henri, huisschilder te Olsene, ° Olsene 1829, betaalde 36,70 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

HUYS Jan, herbergier te Olsene, ° Machelen 1816, betaalde 21,21 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

HUYS Karel, landbouwer te Olsene, ° Olsene 1804, betaalde 21,21 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

LANGERAERT Joseph, timmerman te Olsene, ° Gent 1813, betaalde 17,02 frank belastingen en was gemeentekiezer

LE COMPTE August, landbouwer te Olsene, ° Olsene 1842, betaalde 10,50 frank belastingen en was gemeentekiezer

LEFEBRE Cesar, landbouwer te Olsene, ° Wakken 1820, betaalde 17,25 frank belastingen en was gemeentekiezer

LEFEBRE Henri, landbouwer te Olsene, ° Wakken 1826, betaalde 15,20 frank belastingen en was gemeentekiezer

LEFEBRE Ivo, landbouwer te Olsene, ° Wakken 1823, betaalde 15,20 frank belastingen en was gemeentekiezer

LEFEBRE Karel, landbouwer te Olsene, ° Wakken 1814, betaalde 15,20 frank belastingen en was gemeentekiezer

LEFEBRE Leo, landbouwer te Olsene, ° Wakken 1812, betaalde 15,20 frank belastingen en was gemeentekiezer

LIPPENS Victor, landbouwer te Olsene, ° Zulte 1843, betaalde 15,18 frank belastingen en was gemeentekiezer

LONGUEVILLE August, slachter te Olsene, ° Waregem 1846, betaalde 31,72 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

MARYSSE Serafien, landman te Olsene, ° Olsene 1834, betaalde 15,18 frank belastingen en was gemeentekiezer

MEHEUS Adolf, stoker te Olsene, ° Olsene 1823, betaalde 520,59 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

MEHEUS Ernest, grondeigenaar te Olsene, ° Olsene 1855, betaalde 65,47 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

MEHEUS Jules, grondeigenaar te Olsene, ° Olsene 1857, betaalde 65,47 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

MEHUYS Jan Baptiste, landman te Olsene, ° Olsene 1810, betaalde 12,17 frank belastingen en was gemeentekiezer

MEHUYS Pieter Joseph, bakker te Olsene, ° Olsene 1814, betaalde 35,62 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

MILLECAM Casimir, herbergier te Olsene, ° Machelen 1801, betaalde 13,85 frank belastingen en was gemeentekiezer

MOERMAN Pieter, landman te Olsene, ° Olsene 1823, betaalde 10,57 frank belastingen en was gemeentekiezer

MONTEYN August, landman te Olsene, ° Olsene 1823, betaalde 15,87 frank belastingen en was gemeentekiezer

NAESSENS Frederic, grondeigenaar te Olsene, ° Olsene 1818, betaalde 61.72 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

NAESSENS Henri, landman te Olsene, ° Waregem 1840, betaalde 10,16 frank belastingen en was gemeentekiezer

NAESSENS Ivo, landman te Olsene, ° Olsene 1833, betaalde 12,99 frank belastingen en was gemeentekiezer

NAESSENS Ivo, landman te Olsene, ° Olsene 1849, betaalde 14,54 frank belastingen en was gemeentekiezer

NAESSENS Jan, landbouwer te Olsene, ° Olsene 1807, betaalde 10,11 frank belastingen en was gemeentekiezer

NEYRINCK Leander, landbouwer te Olsene, ° Grammene 1825, betaalde 11,79 frank belastingen en was gemeentekiezer

OPSOMER Leonard, kamslager te Olsene, ° Wakken 1819, betaalde 13,22 frank belastingen en was gemeentekiezer

PERSYN Felix, landbouwer te Olsene, ° Tielt 1838, betaalde 99,21 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

PIERS DE RAVESCHOOT Eugene, grondeigenaar te Olsene, ° Gent 1855, betaalde 106,81 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

PIERS DE RAVESCHOOT Joseph, grondeigenaar te Olsene, ° Olsene 1860, betaalde 106,81 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

PIERS DE RAVESCHOOT Leon, grondeigenaar te Olsene, ° Kortrijk 1853, betaalde 106,81 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

PLETTINCK Alphonse, geneesheer te Olsene, ° Meulebeke 1850, betaalde 82,70 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

POURQUOI Charles Louis, grondeigenaar te Olsene, ° Olsene 1826, betaalde 20,33 frank belastingen en was gemeentekiezer

QUINTYN Frans, eigenaar te Olsene, ° Poeke 1809, betaalde 12,94 frank belastingen en was gemeentekiezer

RAES Jan Baptiste, landbouwer te Olsene, ° Kruishoutem 1831, betaalde 10,74 frank belastingen en was gemeentekiezer

REYNAERT Desire, landbouwer te Olsene, ° Machelen 1836, betaalde 12,53 frank belastingen en was gemeentekiezer

ROGGE Leo, landbouwer te Olsene, ° Olsene 1808, betaalde 10,12 frank belastingen en was gemeentekiezer

(hieronder staat SIMOENS Jan Baptiste, landbouwer te Olsene, ° Olsene maar zijn naam werd geschrapt)

SPELEERS Pieter, landbouwer te Olsene, ° Nokere 1811, betaalde 10,15 frank belastingen en was gemeentekiezer

SPIILTHOOREN Emiel, koopman te Olsene, ° Olsene 1844, betaalde 30,58 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

STEUPERAERT Leander, landbouwer te Olsene, ° Kruishoutem 1806, betaalde 25,30 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

SULMON Ivo, kantoorbediende te Olsene, ° Deerlijk 1837 (moet zijn 1836), betaalde 43,46 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

TANT August, landbouwer te Olsene, ° Kruishoutem 1839, betaalde 10,92 frank belastingen en was gemeentekiezer

TILKIN Nicolas, ontvanger te Olsene, ° Wihogne 1847, betaalde 99,06 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

TJOBDEL August, koopman te Olsene, ° Waregem 1847, betaalde 43,06 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

TYTGAT August, landman te Olsene, ° Zulte 1829, betaalde 10,54 frank belastingen en was gemeentekiezer

VAERNEWYCK Angelus, landman te Olsene, ° Zulte 1819, betaalde 24,84 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

VAERNEWYCK Florent, landman te Olsene, ° Berchem 1829, betaalde 31,21 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

VANDENBROECKE Jan Baptiste, landman te Olsene, ° Kruishoutem 1829, betaalde 10,39 frank belastingen en was gemeentekiezer

VANDEN EYNDE Frans, notaris te Olsene, ° Grimminge 1816, betaalde 153,07 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

VANDENHEEDE Adolf, landman te Olsene, ° Olsene 1823, betaalde 23,60 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

VAN DEN HEEDE Louis, landman te Olsene, ° Kruishoutem 1806, betaalde 11,33 frank belastingen en was gemeentekiezer

VAN DE PUTTE Frederic, landman te Olsene, ° Olsene 1827, betaalde 12,07 frank belastingen en was gemeentekiezer

VAN DER CRUYSEN August, landman te Olsene, ° Olsene 1824, betaalde 27,32 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

VAN HAELST Clement, landbouwer te Olsene, ° Olsene 1811, betaalde 30,31 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

VAN HEUVERSWYN Serafin, landman te Olsene, ° Kruishoutem 1818, betaalde 10,65 frank belastingen en was gemeentekiezer

VAN HOE Ivo, landman te Olsene, ° Olsene 1818, betaalde 11,50 frank belastingen en was gemeentekiezer

VAN HOUTTE Everard, landman te Olsene, ° Kruishoutem 1842, betaalde 16,10 frank belastingen en was gemeentekiezer

VAN HOUTTE Conrad, landman te Olsene, ° Kruishoutem 1840, betaalde 12,42 frank belastingen en was gemeentekiezer

VAN HOVE Jan, landman te Olsene, ° Machelen 1822, betaalde 17,25 frank belastingen en was gemeentekiezer

VAN QUIKKELBERGHE Philip, landman te Olsene, ° Machelen 1802, betaalde 13,57 frank belastingen en was gemeentekiezer

VAN LAERE Pieter, landman te Olsene, ° Olsene 1806, betaalde 17,54 frank belastingen en was gemeentekiezer

VAN LEEUWEN Henri, mulder te Olsene, ° Olsene 1846 (moet zijn 1845), betaalde 23 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

VAN MEIRHAEGHE Leonard, landbouwer te Olsene, ° Moregem 1815, betaalde 12,65 frank belastingen en was gemeentekiezer

VAN NIEUWENHUYSE Serafin, landbouwer te Olsene, ° Machelen 1818, betaalde 12,92 frank belastingen en was gemeentekiezer

VAN OOTEGHEM Eugene, koopman te Olsene, ° Olsene 1836, betaalde 43,80 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

VAN OOTEGHEM Karel, stoker te Olsene, ° Olsene 1830, betaalde 178,16 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

VAN OVERBERGHE Karel, landman te Olsene, ° Machelen 1819, betaalde 20,12 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

VAN STEENKISTE Pieter, herbergier te Olsene, ° Kruishoutem 1836, betaalde 15,39 frank belastingen en was gemeentekiezer

VAN THUYNE Ivo, landman te Olsene, ° Zulte 1828, betaalde 10,05 frank belastingen en was gemeentekiezer

VAN THUYNE Pieter, herbergier te Olsene, ° Machelen 1828, betaalde 10,05 frank belastingen en was gemeentekiezer

VAN WYNSBERGHE Leander, landman te Olsene, ° Kruishoutem 1833, betaalde 10,59 frank belastingen en was gemeentekiezer

VERGUCHT August, koopman te Olsene, ° Kruishoutem 1841, betaalde 45,64 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

VERHOUGSTRAETE August, smid te Olsene, ° Olsene 1833, betaalde 51,22 frank belastingen en was algemene kiezer, provinciale kiezer en gemeentekiezer

VERMEERSCH Constant, landman te Olsene, ° Petegem 1819, betaalde 10,92 frank belastingen en was gemeentekiezer

VERMEULEN Pieter, landman te Olsene, ° Olsene 1818, betaalde 14,03 frank belastingen en was gemeentekiezer

VERPRAET Constant, landman te Olsene, ° Olsene 1817, betaalde 14,13 frank belastingen en was gemeentekiezer

VERSELE Henri, koopman te Olsene, ° Kruishoutem 1846, betaalde 36,07 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

VERSPEELT August, landman te Olsene, ° Kruishoutem 1836, betaalde 12,76 frank belastingen en was gemeentekiezer

VERVAECK Frederic, landman te Olsene, ° Zulte 1823, betaalde 10,31 frank belastingen en was gemeentekiezer

VERVAECK Constant, landman te Olsene, ° Olsene 1791, betaalde 10,24 frank belastingen en was gemeentekiezer

VERVAECK Louis, landman te Olsene, ° Zulte 1829, betaalde 11,79 frank belastingen en was gemeentekiezer

VINCKE Lieven, landman te Olsene, ° Nazareth 1807, betaalde 17,47 frank belastingen en was gemeentekiezer

VINCKIER Frans, herbergier te Olsene, ° Oostrozebeke 1826, betaalde 21,83 frank belastingen en was provinciale kiezer en gemeentekiezer

VOET Justien, landman te Olsene, ° Machelen 1837, betaalde 14,49 frank belastingen en was gemeentekiezer

WALTERS Henri, kleermaker te Olsene, ° Kruishoutem 1818, betaalde 19,85 frank belastingen en was gemeentekiezer

WULLENS Louis, landman te Olsene, ° Kruishoutem 1808, betaalde 12,17 frank belastingen en was gemeentekiezer

Guido Demuyne

DE GOTTEMSE DIENSTPLICHTIGEN 1917-1921

In de Gottem-farde in de “Papieren-Papeleu” (archiefdocumenten in privé-bezit te Gottem) bevinden zich de lijsten van de Gottemse dienstplichtigen van de lichtingen 1917 tot 1921; daarin ontbreekt echter de lichting 1919. De lichting 1917 bevat 9 dienstplichtigen, die van 1918 bevat er 13, die van 1920 vermeldt 19 namen en die van 1921 heeft er 12. De namenlijsten van 1917 en 1918 zijn het meest volledig, want ze geven ook de plaats en datum van geboorte van de jongens, alsook de namen van hun resp. vader en moeder. De lijsten voor 1920 en 1921 vermelden enkel de familienaam en de voornamen van de miliciens (de *in cursief weergegeven* gegevens werden door mij, PH, opgezocht en toegevoegd).

Lichting 1917

1. BAUDONCK, Pieter Valère, ° Gottem 05.06.1897; zoon van Frederik Baudonck & Marie Mathilde Dhondt.
2. CLAEYS, René Camiel, ° Oeselgem 30.05.1897; zoon van David Claeys & Maria Sylvia Vermeere.
3. CLAEYS, Achiel Jozef, ° Gottem 19.12.1897; zoon van Gustaaf Claeys & Maria Camilla De Wulf.
4. DE WULF Julius Modest, ° Machelen 19.01.1897; zoon van August De Wulf & Hirmina Rosa Wolfcarius.
5. HALLAERT Maurice Constant, ° Ruiselede 19.02.1897; zoon van Karel Francies Hallaert & Maria Romania Lannoy.
6. MAESELE Remi Basil, ° Dentergem 26.10.1897; zoon van Emiel & Marie Emelie Vaneeckhaute; eerste opgeroepene van het gezin.
7. NEIRYNCK Modest Jozef, ° Gottem 02.06.1897; zoon van Adolf & Marie Emelia Vandegienste.
8. VANDEN BROECKE Jules, ° Gottem 19.07.1897; zoon van Désiré & Marie Adolphine Vandewalle.
9. VAN QUAETHEN, Benjamin Maurice ° Aarsele 02.12.1897; zoon van Theodor & Marie Clemence De Keyzer.

Lichting 1918

1. BEKAERT Emiel René, ° Gottem 26.02.1898; zoon van Theophiel Bekaert & Maria Vandaele.
2. CAMPE Georges Jérôme, ° Gottem 30.08.1898; zoon van Adolf Campe & Marie Florence Vandenbroucke.
3. COOPMAN Maurice Julius, ° Gottem 04.11.1898; zoon van Camiel Coopman & Mathilde Velge (†).
4. DEKIE Oscar Aloise, ° Gottem 06.10.1898; zoon van Hendrik Dekie & Irma Maria Amelynck (†).
5. DE KUYSSCHE Aloise, ° Gottem 16.05.1898; zoon van Ivo De Kuyssche (†) & Leonie Desplenter (†).
6. DEN DAUW Octaaf Achiel Jozef, ° Wakken 28.01.1898; zoon van Alphons Den Dauw & Marie Galle.
7. DESMET René Maurice, ° Gottem 19.08.1898; zoon van Hendrik Desmet & Maria Irma Lippens; eerste opgeroepene van het gezin.
8. DE WULF Julius, ° Gottem 16.03.1898; zoon van Karel De Wulf & Benonie Philomena Baudoncq.
9. GOEMINNE Maurice Aloise, ° Gottem 09.12.1898; zoon van Adolf Jozef Goeminne & Léonie Amelynck (†); eerste opgeroepene van het gezin.
10. KINDS Adolf Julius, ° Gottem 22.01.1898; zoon van August Kinds & Marie Sylvie Samoey.
11. VANHENIS Maurice Julius, ° Gottem 27.10.1898; zoon van Camiel & Marie Julie Vandenberge.
12. VANMELLE Hendrik, ° Gottem 02.05.1898; zoon van Léonard Vanmelle & Mathilde Hautteman.
13. BAERTSOEN Aimée Aloise, ° Gottem 23.05.1898; zoon van Evarest Baertsoen & Celina Nottebaert.

Lichting 1920

1. AMELYNCK Philemon Basiel, ° Gottem 26.11.1900; zoon van Isidoor Amelynck, wever, & Marie Pelagie Desmet, kantwerkster.
2. BAUDONCQ Remigius Triphon, ° Gottem 20.08.1900; zoon van Emiel Baudoncq, landbouwer, & Marie Leonie Vermeeren, landbouwster.
3. CAMPE Odilo Antoon, ° Gottem 12.06.1900; zoon van Adolf Campe, landbouwer, & Marie Florence Vandenbroucke, landbouwster.

4. CLAEYS Maurice Richard, ° Oeselgem 25.04.1900; zoon van David Claeys, mulder (° Wakken), & Maria Sylvia Vermeere, huishoudster (° Wakken).
5. DE BOEVER Hubert Eduard, ° Olsene 27.11.1901; zoon van Désiré De Boever en Ursula De Smet.
6. DE KEE Jules Maurice, ° Gottem 10.04.1900; zoon van Hendrik Dekee, tapper, & Irma Marie Amelynck, kantwerkster.
7. DE KUYSSCHE Cyriel, ° Gottem 09.07.1900; zoon van Ivo De Kuyssche, landwerker, & Leonie Desplenter, landwerkster.
8. DEPAUW Julius Achiel, ° Gottem 26.08.1900; zoon van Alphons Odilo Depauw, schrijnwerker, & Marie Leonie Berlez, kantwerkster.
9. DESMET Oscar Alfons, ° Gottem 06.01.1890; zoon van Hendrik Desmet, vlaszwingelaar, & Maria Irma Lippens, kantwerkster.
10. DE WULF Aimé Maurice, ° Gottem 22.07.1900; zoon van Karel De Wulf, landbouwer, & Benonie Philomena Baudoncq, landbouwster.
11. DUYNSLAEGER Maurice, ° Gottem 03.09.1900; zoon van Aloïse Duynslaeger, vlaszwingelaar, & Marie Elodie Amelynck, landwerkster.
12. HALLAERT Gerard. *Niet in Gottem geboren in het jaar 1900.*
13. MAESELE Oscar Aimé Hector, ° Gottem 11.06.1900; zoon van Emiel Maesele, slachter, & Marie Emelie Vaneeckhaute, naaister.
14. NACHTERGAELE Alois. *Niet in Gottem geboren in het jaar 1900.*
15. VANDEN BROECKE Modest Roger, ° Gottem 14.04.1900; zoon van Désiré Vanden Broecke, schrijnwerker, & Adolphine Marie Vandewalle, kantwerkster.
16. VANHENIS Adolf, ° Gottem 21.02.1900; zoon van Camiel Vanhenis, tapper, & Marie Julie Vandenberge, naaister.
17. VANMELLE Aloïse Achiel, ° Gottem 21.06.1900; zoon van Leonard Vanmelle, paardengeleider, & Mathilde Houtteman, mutsenmaakster.
18. VAN QUAETHEM Juliaan Aloïse, ° Gottem 31.10.1900; zoon van Astère Jozef Van Quaethem, landbouwer, & Marie Elodie Demeyere, landbouwster.
19. VANRYCKEGHEM Gustaaf Maurice, ° Gottem 03.02.1900; zoon van Adolf Vanryckeghem, wever, & Marie Leonie Vandermeeren, landwerkster.

Lichting 1921

1. COOPMAN Aimé Florent, ° Gottem 26.03.1901; zoon van Camiel Coopman, wever, & Mathilde Velge, landwerkster.
2. DE BOEVER Omer Jozef. *Niet in Gottem geboren in het jaar 1901.*
3. DE WULF Jérôme Adiel ° Gottem 22.11.1901; zoon van Karel, landbouwer, & Benonie Philomena Baudoncq, landbouwster.
4. DUYNSLAEGER Adiel, ° Gottem 08.12.1901; zoon van Aloïse Duynslaeger, vlaszwingelaar, & Marie Elodie Amelynck, landwerkster.
5. HOSTE Maurice Jozef, ° Gottem 27.07.1901; zoon van Adolf Hoste, landwerker, & Renilde Lievrouw, landwerkster.
6. MAESELE Adiel Basiel ° Gottem 15.11.1901; zoon van Emiel Maesele, slachter, & Marie Emelie Vaneeckhaute, naaister.
7. NEIRYNCK Theophiel Martin, ° Gottem 26.02.1901; zoon van Adolf Neirynck, vlaszwingelaar, & Marie Emelina Vandegienste.
8. QUINTYN Hubert. *Niet in Gottem geboren in het jaar 1901.*
9. TYTGAT Jozef Cijriel, ° Gottem 12.02.1901; zoon van Gustaaf Tytgat, vlaszwingelaar, & Marie Emelie Hoste, kantwerkster.
10. VANDERMEEREN Achiel, ° Gottem 16.01.1901; zoon van Alfons Vandermeeren, landbouwer, & Marie Silvie Amerlinck, landwerkster.
11. VANDERMEEREN Aloïs Maurice, ° Gottem 18.09.1901; zoon van Francies Achiel Vandermeeren, vlaszwingelaar, & Stephanie Tytgat, kantwerkster.
12. VAN VYNCKT Maurice Juliaan. *Niet in Gottem geboren in het jaar 1901.*

DE BETWISTING TUSSEN DE GEMEENTE GOTTEM EN DE ADELLIJKE FAMILIE OPSOMER - PAPELEU OMTRENT HET EIGENDOMSRECHT VAN EEN LAPJE GROND.

In de 17e eeuw waren verschillende adellijke families te Gottem grootgrondbezitters en eigenaars van de heerlijkheden.

De familie Spoelbergh en daarna, door erfopvolging, de familie Opsomer en de familie Papeleu van Gent St.-Baafs, waren volgens een notariële akte van 21 november 1716 onder meer eigenaars van een driehoekig lapje grond naast de kerk van Gottem, met een oppervlakte van nauwelijks *3 groote roeden*, palende oost aan een eigendom van “den heere” Spoelbergh, zuid aan de pastorij en aan de noordkant aan de Polderweg die liep naar het Goed Te Walle, een van de heerlijkheden van Gottem. Later, door erfenis, werd het eigendom van Kanunnik Papeleu en na zijn dood, door erfenis, werd zijn broer Benoit Papeleu de Poelvoorde eigenaar. Met de stilzwijgende toestemming van de toenmalige eigenaar werd daarop een “*schuere gebouwd, staende aen den voet van het kerkhof, dienende tot het invoeren van de thiendegewassen ende andere vruchten hem competerende*”. De toenmalige pastoor was Norbertus Livinus Marcq. Hij liet er een paar geiten grazen.

In een akte staat dat een uiterst vrome juffrouw Elisabeth Van Loocke, “*Douairière, vrouw van Heer ende Meester Adrianus Faut, noncle ende voorsaet*”, een schuur schenkt aan de pastoor onder voorwaarde die “*in behoorlijken staet te zullen onderhouden en ‘t sijnen afscheide, dat ieder van zijn successeurs hem alsoo sauden navolghen ende te celebreren alle eerste vrijdagen van de maend een lof met de benedictie van allerheyligste sacrament*” enz.

Noch de donateur, noch de notaris verwijzen naar de toenmalige eigenaar van de grond.

Kanunnik Papeleu, die door erving eigenaar geworden was, overleed in 1823 en zijn broer Jonkheer Benoit Papeleu de Poelvoorde, advocaat te Gent, werd de nieuwe eigenaar.

Tot dan was er tussen Papeleu en de gemeente Gottem geen onenigheid.

In 1825 liet Papeleu vier bomen en hagen verwijderen die op het stukje grond niet zo lang geleden aangeplant waren.

De gemeente Gottem beweerde dat zij eigenaar was van de grond, dat Papeleu bijgevolg de bomen en hagen onrechtmatig gerooid had en dat hij voor dit lapje grond geen eigendomstitel kon voorleggen.

De gemeente daagde hem voor de rechtbank van eerste aanleg van Gent, met zitting op 21 april 1826.

Daar ontkende Papeleu, bij monde van zijn raadsman meester van Hove, dat hij bomen en hagen gerooid had die niet op zijn grond stonden en pleitte dat de rechtbank de eis van de tegenpartij niet ontvankelijk en ongegrond zou verklaren. Hij vroeg bovendien dat de gemeente zou veroordeeld worden tot het dragen van de gemaakte kosten.

In een brief van 20 januari 1827 schrijft een genaamde Declercq, ambtenaar, aan Benoit Papeleu de Poelvoorde dat in het “*landboek en op de matrice van Gotthem van de jaren 10, 11 en 12, onder artikel 36 ingeschreven staat dat het stuksken land, gekend als pature, onder de andere artikels van proprieteit aan de heer Papeleu toebehoort, geraamd is op een opbrengst van 2fr. 30 cents per jaar en dat daarop door hem belastingen werden betaald tot in 1825*”.

De partijen bereiken geen overeenkomst.

De rechtbank stelt:

Dat de gift van de schuur niet betekent dat de donateur eigenaar is van de grond.

Dat in het landboek van Gottem van 1712 vermeld staat dat de voorzaten van Papeleu het lapje grond in eigendom hadden.

Dat de eis van de gemeente ongegrond is en niet ontvankelijk.

Het eigendomsrecht van de grond wordt aan Papeleu toegewezen.

De gemeente oordeelt dat het vonnis van de rechtbank *“op geen wettelijke gronden is gevestigd en dat er termen bestaan om hetzelfde in appel te doen vernietigen”*.

De raadsman van de eisers trekt tevens in twijfel of de staat van goed opgemaakt na het overlijden van mevrouw Opsomer, de moeder van Papeleu, waarin het stukje grond als haar eigendom vermeld staat en waarop zij ook een aantal jaren belastingen heeft betaald, als wettelijk bewijs van eigendom kan aangezien worden.

De eisen van de verweerder zijn volgens de aanklager niet geschoeid op schriftelijke bewijzen en hij legt het definitief vonnis naast zich neer.

De gemeente brengt de zaak in beroep voor de 2e Kamer van het Hoog Gerechtshof van Brussel,

De geplande zitting werd verscheidene malen uitgesteld en voor het laatst bepaald op 24 november 1829. Ter zitting verschenen *“noch de beroepers noch hun avoué”*.

Zij waren immers niet voorzien van de nodige autorisatie om de zaak in appel te vervolgen en voor het hof te bepleiten. De eis van de in beroep gaande partij, de gemeente Gottem, werd *“noch ontvangbaar noch gegrond”* verklaard.

Daarmede was de kwestie echter niet van de baan.

De gemeente sprak invloedrijke personen aan, onder andere de Koninklijke Commissaris van Oostvlaanderen en de Districtscommissaris van Gent, die blijkbaar een en dezelfde persoon waren. De Commissaris dringt er in zijn brieven, gericht aan Papeleu, op aan om een minnelijke schikking te aanvaarden en vraagt hem zijn voorwaarden daaromtrent schriftelijk bekend te maken.

Benoit Papeleu is bereid, waarschijnlijk ook onder zachte druk van de Koninklijke Commissaris, zijn eigendom aan de gemeente af te staan onder zijn voorwaarden:

“Hij erkent aan de gemeente Gotthem den vollen en uitsluitenden eigendom van het partijken grond in kwestie gekent op het plan kadastraal der gemeente sub. Nr. 99 en 100 der sectie B, groot drij roeden zestig ellen, geschat op eene waarde van zevenendertig guldens, behoudens dat hij zal blijven behouden den uytplant deelmaekende van de dreve naer de kerk tot aen de Pontestraete.

De gemeente Gotthem staat af aen den heer Papeleu de Poelvoorde den eigendom van het partyken land gelegen van noorden de kerk tussen het kerkhof ende partye toebehoorende aanden heer Papeleu de Poelvoorde, gebruikt door Pieter van Hee, gekend op het plan kadastraal onder nr. 94 der sectie B, groot een roede zeventig ellen, geschat op eene waarde van zeventien gulden.

Dat de kosten van het proces in eersten aanleg, groot 82 guldens, 66 cents, alsook alle kosten die hij heeft moeten uytstaen voor het Hoger Gerechtshof te Brussel, beloopende 139 guldens en 46 cents, alsook het betaald honorarium aen de advocaat Barbanson tot 136 guldens, samen eene somme van 358,12 Guldens zullen betaald worden”.

De gemeente bespreekt het voorstel van de Koninklijke Commissaris uitvoerig op de gemeenteraad van 28 januari 1830 en tracht de eis om terugbetaling van de kosten te ontzenuwen. Dit lukt blijkbaar niet want de gemeente geeft uiteindelijk toe.

Voor een ruil van twee kleine stukken grond, respectief 1 roede 70 ellen en 3 roeden 60 ellen groot is gedurende jaren tussen burgemeester Verhaest en het schepencollege van Gottem tegen de familie Papeleu een niet te verantwoorden strijd gevoerd. De kostprijs van het geding was immers een veelvoud van de waarde van de gronden.

(Met dank aan Dirk Van Aelst en Arnold Vandenbroeke, beide van Gottem voor het ter beschikking stellen van de originele documenten in deze zaak.)

DE STATEN VAN GOED VAN DEINZE

(vervolg van Leiestam 2/2016, p. 1065)

Deinze 426 (vervolg):

- fo. 129 verso: Gillis MICHIELS + x Petronelle VERLEYEN (8/7/1701)
 fo. 137: Michiel DE CLERCQ + x Magdalene AERTS (7/4/1702)
 fo. 142 verso: Jan VAN DAMME + xxx Marie DE PAUW (25/9/1702)
 fo. 149 verso: Jan MARTENS + x Jacquemyntjen MESTAGH (8/11/1702)
 fo. 156: Judocus FAULTE + x Martyntjen VLAEMYNCK (20/7/1702)
 fo. 164 verso: Janneken CLAYS + x Adriaen VAEREWYCK (25/7/1703)
 fo. 168: Jacobus DE COSTER + x Joanna HERCK (27/9/1703)
 fo. 170: Adriaen VLAEMINCK + xx Joosyne DE GRUYTERE + (12/2/1704)
 fo. 177: Jan DE GRUYTERE + x Petronelle DE BACKERE (2/5/1704)
 fo. 177 verso: Charel DE PESTELE + x Joosynken SCHOTTE (zonder datum)
 fo. 186: Gillis JOLYT + x Margrite IMPENS + (zonder datum)
 fo. 188 verso en fo. 228: Anne SCHOTTE + x Jan DELA FOSSE (10/7/1704)
 fo. 199 en fo. 202 verso: Nicolaes VANDER MEULEN + xx Lievyne THUYTSCHAVERE (zonder datum)
 fo. 211: Pieter VAN CAUWENBERGHE + x Jaacquemintjen VAN DRIESSCHE (19/11/1705)
 fo. 212 verso: Gillis STEYAERT + x Marie STEVENS (26/11/1705)
 fo. 218 verso: Michiel WYME + x Livina DE WAGHENARE (zonder datum)
 fo. 225 verso: Adriaen VAERNEWYCK + xxx Clara SAMAIS (zonder datum)
 fo. 234: Lievyne BRAEMS + x Jacobus VAN HONACKER (9/4/1707)
 fo. 239: Martyngen DE WEERDT + x Jan KINTS (7/6/1707)
 fo. 241: Elisabeth COCKERS + x Jacques MINNENS (zonder datum)
 fo. 246 verso: Josyne VANDER MEULENE + x Joannes SCHELPE (zonder datum)
 fo. 249: Joos JOCHEM + x Elysabette BRAEMS (3/3/1708)
 fo. 252 verso: Charles VAN LAECKEN + x Jacquemyntjen MESTDACH (31/3/1708)
 fo. 255 verso: Frans VINCENT + xx Janne Marie DE SMEDT (zonder datum)
 fo. 258 verso en fo. 270 verso: Jacques VANDER STRAETEN + x Ysabelle HAMEEL (19/5/1708)
 fo. 267 verso: Elisabeth VAN WEMELBEKE + x Gillis BEARE (12/3/1709)
 fo. 269 verso: Elisabeth NOLLET + x Frans IMPENS (zonder datum)
 fo. 272 verso: Marie Joanna DE WAGHENAERE + xx Jan ADAMS (zonder datum)

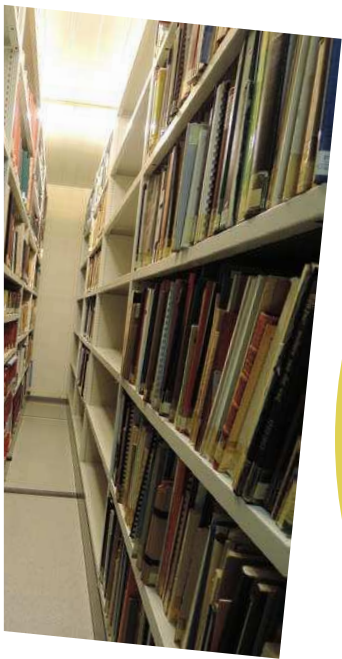
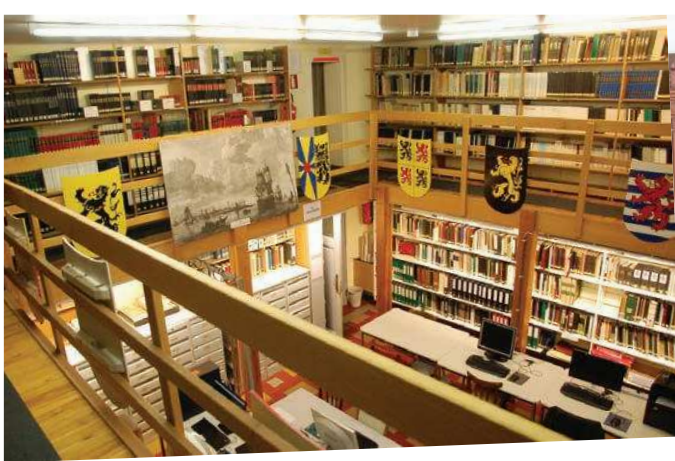
Deinze 427:

- fo. 1 verso: Anna HOSTE + x Robert BENOODT (4/6/1709)
 fo. 4 en fo 17: Adriaen IMPENS + x Isabelle MACQUE (zonder datum)
 fo. 6 verso: Joosyne VANDER STRAETEN + x Guillaume DE DAPPERE (11/3/1710)
 fo. 23 verso: Adriaene VANDER STRAETEN + x Joos JOORIS (9/4/1711)
 fo. 35: Martina DE VLAMINCK + x Judocus FAULTE + (30/6/1711)
 fo. 41 verso : Jan Baptiste DE GREVELE + x Christina VAN HESTE (8/6/1711)
 fo. 47: Philippe MICHIELS + x ? + (2/7/1711)
 fo. 49: Petronelle VERLEYE + x Gillis MICHIELS + (7/7/1711)
 fo. 54 verso: Jacques HINNEBERT + x Lievyne DE SOMMERE (22/9/1711)
 fo. 63: Guillaume DE NOFFELE + x Janneken STEENE (19/1/1712)
 fo. 67: Niclays ALGET + xx Joanna DE BRUYNE (20/1/1712)
 fo. 75: Petronella VERSTRAETEN + x Marten DHARTE (zonder datum)
 fo. 77: Jacques VAN BENEDEN + x Margriete VERMEULENE (14/5/1712)
 fo. 82 verso: Isabelle MACQUE + x Adriaen IMPENS + (zonder datum)

fo. 91: Christine VAN NESTE + x Jan Baptiste DE GREVEL + (zonder datum)
 fo. 103 verso: Guillielmus VERPLAETSE + x Joosyne STEVENS (zonder datum)
 fo. 104 verso: Jaecques BANNAERT + x Jaecquelyne MARRE (15/12/1713)
 fo. 108 verso: Adriaen SCHEPENS + x Pietronelle DHAENENS (13/1/1714)
 fo. 114 verso: Jan DE SMEDT de oude + x ? (19/4/1714)
 fo. 119 verso: Joos HOSTE + x Marie MAENHAUDT (17/4/1714)
 fo. 126: Anne Marie JACOBS + x Albert DU FRANCO (zonder datum)
 fo. 129: Gislain WYME + x Isabelle Clara DE VOS (17 of 18/10/1714)
 fo. 145: Charles CRAS + x Pitronelle VERPLAETSEN (27/11/1714)
 fo. 151: Frans CUVELIER + x Adrianen DE CEUCKELAERE + (26/2/1715)
 fo. 156: Petronelle DHAENENS + x Adriaen SCHEPENS (11/2/1715)
 fo. 161: Pieter STAES + x Joosyntjen SAELLENS (zonder datum)
 fo. 166 verso: Marie Anne VANDEN HAUTE + x Floribertus WYME (6/7/1715)
 fo. 170 : Jan HEECKAERT + xxx Marie HUYGHELAERE (5/2/1715)
 fo. 181 verso: Jan VAN HONNACKER + x Marie DRIGHE (19/11/1715)
 fo. 191: Herman VAN GHENACHTE + x Anna BERYN (16/1/1716)
 fo. 196: Guilliame HERMAN + x Marie Anne DE SMET (22/6/1716)
 fo. 198 verso : Jan VANDER MEULEN + x Pitronelle VAN PARYS (30/6/1716)
 fo. 202: Livinus DE POORTERE + x Joosyntjen DE KEUCKELAERE (28/3/1716)
 fo. 212 verso: Joanne MICHIELS + x Jacques SOMBAERT (1/6/1717)

Deinze 428:

fo. 1: Guilliame DE DAPPERE + xxxx Livine DE LANGHE (7/2/1718)
 fo. 11: Marie DE WAELE + x Philips DHAENENS (22/2/1718)
 fo. 18 verso : Cathaleyn UYTTERSCHAUT + x Marten DE WEIRT (18/5/1718)
 fo. 22: Marie JOCHEM + xx Jan OPSOMMERE (6/9/1718)
 fo. 35: Jan KINT + xxx Elisabeth CNUDE (20/9/1718)
 fo. 44: Pieter CABBEKE + x Willemyne ROELANDTS (15/2/1719)
 fo. 51: Frans IMPENS + x Elisabeth NOLLET + (26/10/1715)
 fo. 61: Passchier DE BOSSCHERE + x Joanne VERBEKEN (10/7/1719)
 fo. 66 verso: Pieter DE COCK + x Joanne VERHEYEN (5/3/1720)
 fo. 69: Margriete VANDER MEULEN + xx Jacques VAN BENEDEN + (17/1/1720)
 fo. 73 verso: Marcus VANDER MEULEN + x Jacquelyne MATHYS (12/3/1720)
 fo. 76 verso : Maria DELA REU + x Michiel DE SMET (3/2/1720)
 fo. 90 verso : Jacobus MICHIELS + x Marie VAN HOORDEN (5/9/1720)
 fo. 97: Willemyntjen DE CLERCQ + x Jan VANDER VENNET + (9/10/1720)
 fo. 102: Philips VAN OOTEGEM + x Catharine TUYTSCHAVERE (30/12/1720)
 fo. 108: Jooryntjen LOETE + x Thomaes DE LANGHE (9/1/1721)
 fo. 112: Jacobus CLAEYSENS + x Petronelle BRIELMANS (22/7/1721)
 fo. 116 verso: Ingel DE WACHTERE + x Elisabeth STEYAERT + (30/9/1721)
 fo. 118 verso: Livina DE LANGHE + x Jacobus VANDER STRAETEN (11/10/1721)
 fo. 127: Jacobus VANDER MEULEN + x Barbara SCHOTS (24/11/1721)
 fo. 134: Guillielmus BRAET + x Joosyntjen SOLEWYN (30/12/1721)
 fo. 139: Joanne Catharine ALGET + x Enghel VANDER MEULEN (7/2/1722)
 fo. 150: Catharine VERBEKE + x Lieven CNUDE (3/3/1722)
 fo. 151 verso: Joannes MICHIELS + x Isabelle VAN RAE (17/3/1722)
 fo. 153 verso: Livyne BENOODT + x Franchois VANDER VENNET (31/3/1722)
 fo. 158: Guillielmus DE WITTE + x Joosyne STEVENS ((15/7/1722)
 fo. 159: Jooris GALLE + x Adriaenneken SPORS (15/7/1722)

Bibliotheken en databanken: 3,50 EUR

Secretariaatskosten: 1,50 EUR

Huisvesting: 5 EUR

Waarvoor dient uw abonnementsbijdrage?

Onderstaand diagram illustreert hoe uw bijdrage van 37 EUR gespendeerd wordt.
Dankzij deze steun kunnen we talrijke genealogische projecten realiseren en het familiekundig erfgoed bewaren voor toekomstige generaties.

Dankuwel!

Organisatie, werking en projecten: 11,50 EUR

Ondersteuning regionale afdelingen
Familiekunde vlaanderen: 7 EUR

Vlaamse Stam:
11,50 EUR

